DİJİTAL KÜTÜPHANE KANALI

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

https://rantey.org

Yedek ve Duyuru Kanallarımız
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

• Telegram: https://t.me/birkitapbir

• WhatsApp Kanalımız : https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4IvMoc0Y

AYLIK
SANAT
EDEBİYAT
DERGİSİ
Ocak
Şubat '88
77-78
KDV Dahil
900 TL.

YARIN

demokratik öğrenci hareketinde

TEK MERKEZİ PLATFORM VE BİRLEŞİK ÖNDERLİK

filistin kamplarında yaşam
ihd -tayad başkanlarıyla görüşme
dünya öğrenci konferansından notlar
kadın sorunu

87 Gençlik Hareketi Değerlendirmesi

88'DE YENİ UFUKLAR

Yarın Havana'daydı...

CASTRO ANLATIYOR

GÜNCEL GÖREV: DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN BİRLİĞİ YIĞINSAL MUHALEFETİN ETKİNLİĞİ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BU SAYIDA

BU RÜZGAR DİNMEYECEK!
Mustafa Okan 3

FİLİSTİN HALKININ HAKLI MÜCADELESİNDE YALNIZ BIRAKMAYACAĞIZ! 4

DEMOKRASİ GÜÇLERİNİN BİRLİĞİ VE ULUSAL MUHALEFETİN ETKİNLİĞİ SAĞLANMALIDIR
Yarın 5

TEK MERKEZİ PLATFORM VE BİRLEŞİK ÖRGÜTLÜLÜK YARATMAK İÇİN İLERİ
Hayri Ekinci 6

"NASIL BİR ÜNİVERSİTE İSTİYORUZ?" KURULTAYI
Alpay Tuncer 8

DERGİLER TARTIŞIYOR: YENİ ÇÖZÜM 10

ÖĞRENCİ GENÇLİK BİR MÜCADELEYLE GİRDİ 12

YÖK ÜSTÜNE YÖK KURMAK...
Fatih Güven 14

ZAMLARDAN SONRA KREDİLER
Ayça Arsoy 15

NASIL AJAN OLUNUR? BİR "AJAN"LA SÖYLEŞİ
Bülent Eryılmaz 16

YUNANİSTAN GENÇLİĞİ BARIŞ İSTİYOR! 18

LİSELİLERARASI YAZI YARIŞMASI

"TÜRKİYE VE YUNANİSTAN GENÇLİĞİNİN ORTAK İSTEMİ: BARIŞ, DOSTLUK, KARDEŞLİK"
MUSTAFA SÜPHİYİ TANIMAK
Ali Sel 19

YARIN, UÖB'ÜN 15. KONGRESİ VE DÜNYA ÖĞRENCİ KONFERANSI İÇİN HAVANA'DAYDI 20

FİDEL CASTRO DÜNYA ÖĞRENCİLERİYLE KONUŞUYOR 21

FİLİSTİN KAMPLARINDA YAŞAM
Sevgül Uludağ 24

YENİ BİR YILIN BAŞINDA GENÇLİK HAREKETİNDE YENİ UFUKLAR: DÜNYA VE TÜRKİYE GENÇLİK HAREKETİNİN 1987 PROFİLİ, 1988 PERSPEKTİFLERİ. GENÇLİĞİN BUGÜNKÜ YAPISI, SORUNLARI, EĞİLİMLERİ... YENİ EĞİTİM POLİTİKALARI VE ARDINDAKİLER... DEĞİŞEN ÖRGÜTLENME VE EYLEM ANLAYIŞLARI...
Yasemin Çongar - İsmail Gül 28

İHD - TAYAD: ÇABALAR ORTAK OLMALI
Söyleşi: Zeki Yücel - Beyhan Sunal 30

LİSELİLER: OCAĞIN SOĞUKLUĞUNA GELEN HELEZAN
Tayfun Afkan - Dilek Can 38

TÜRK-İSLAM - TEKSAS SENTEZİ VE ŞIKIMZIN MANEVİ KIZI AYŞEL
Taner Güral 39

"HEP DAHA İYİYİ ARAMA UĞRAŞI İÇİNDE ÇEVRE KONUSUNUN YERİ ÇOK ÖNEMLİ"
Roberto Lazzari 40

KADINLA ERKEK: HERYERDE BİRLİKTE HER YERDE EŞİT
Söyleşiler: Ayça Arsoy - Nihat Yıldız - Demet Çelin - Nermin Hocaoğlu 41

İRLANDA ULUSAL TİYATROSUNUN ÖNCÜ VE DEVRİMCİ YAZARLARINDAN SEAN O'CASEY VE "SİLAHŞÖRÜN GÖLGESİ"
Musa Aydoğanoğlu 44

YENİ TİYATRO VE "ADA"
Veli Öz 45

"YER DEMİR GÖK BAKIR"
Murat Büyükhalvacıoğlu 45

OKUMA NOTLARI: "ÇAĞDAŞ SENDİKAYA EVET"
İsmail Gül 46

OKURDAN - ÖDÜLLÜ BULMACA 47

ABONE KAMPANYASI 48

YUNANİSTAN GENÇLİK BARIŞ KOMİTESİNDEN TELGRAF

Aşağıdaki telgraf 6 Ocak 1988'de Atina daki Türkiye Büyükelçiliğine "Milliyet" ve "Cumhuriyet" gazetelerinin yazı işlerine yollanmıştır.

"YARIN DERGİSİ TEMSİLCİSİ ZEKERİYA AYTEMUR'UN VE İKİ TANINMIŞ LİDER H. KUTLU VE N. SARGIN'IN TUTUKLANMALARINI VE HAPSEDİLMELERİNİ KINIYORUZ. ONLARIN DERHAL SERBEST BIRAKILMALARINI İSTİYORUZ."

Yunan Gençlik Barış Komitesi geçtiğimiz kasım ayında Türk genel Zekeriya Aytemur'un Türk polisi tarafından tutuklanarak, hapsedilmesini kınar. İlerici gençlik dergisi "YARIN"ın İstanbul Temsilcisi olan Aytemur üç arkadaşıyla birlikte tutuklanmış ve mahkemeye çıkarılmıştır. Tüm suçlamaları reddetmesine ve onun suçlu olduğuna dair hiçbir kanıt olmamasına rağmen, aleyhine hapsetmeye karar verildi. Gerçek neden: ilerici düşünceleri ve ülkemizdeki cuntacı rejimine karşı mücadeleci tavırdır.

Bu olay, insan haklarının ihlali iddialarını artıran ve cuntacı rejime karşı Türk halkının siyasi özgürlükten yoksun olduğunu bir kez daha gösteren bir dizi anti-demokratik girişimin bir parçasıdır.

Bu arada, iki seçilen lider H. Kutlu ve N. Sargin'in, mağdurların da ciddi biçimde bozulmasına neden olacak şekilde, hapsedilmelerine ve işkence görmelerine karşı uluslararası tepkiler de büyüyor.

Yunan Gençlik Barış Komitesi

- *Zekeriya Aytemur'un, iki lider-Kutlu ve Sargin ile Türkiye'deki tüm siyasi tutukluların derhal serbest bırakılmalarını,*
- *Tüm barışçıl, sendikal ve siyasi çalışmaların yasaklanmasının ve baskıya uygulanan işkence başlıklara son verilmesini ister.*

Yukarıdaki basın açıklamasının tam olarak ve yerel gazetelere dağıtılmıştır.

DÜZELTME

Dergimizin Aralık '87 (76.) sayısında yer alan "Konya'da Öğrenci Olmak" başlıklı yazımızda teknik düzenleme aşamasında yanlışlar yapılmıştır. Doğrusu aşağıdaki gibi olacaktır. Düzeltir, okurlarımızdan özür dileriz.

18. sayfada Gündüz Öden'e ait olduğu belirtilen sözlerin yalnızca 1. sütundaki 1, 2 ve 3. paragrafları Gündüz Öden'e aittir, Konuşmanın diğer bölümü Konya Selçuk Üniversitesi'nden bir başka öğrenciye aittir.

19. sayfanın 1. sütununda, Müslüm Acar'a ait olduğu belirtilen konuşmanın son paragrafı da Müslüm Acar'a ait değildir. Bu bölüm de Konya Selçuk Üniversitesi'nden bir başka öğrenciye aittir.

DDGF'DEN TELGRAF

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun, TİP ve TKP Genel Sekreterlerinin gözaltına alınmalarını, tutuklanmalarını, işkence görmelerini ve bunca yönelik baskıları kınayan telgrafını aşağıda sunuyoruz:

TKP'nin TİP Genel Sekreterleri Haydar Kutlu ve Nihat Sargın'ın tutuklanma haberini derinden üzücü bir tepki duygusuyla öğrendik. İnsan haklarının ve toplumsal hakların ihlalinin, iki liderin uğradığı insanlık dışı işkencelerin ve gençlik dergileri, Öğrenci Postası ve Yarın çalışanı iki gazetecinin tutuklanması da dahil olmak üzere, başlıktan yeni tutuklamaların tam politik sorumluluğunun Türk hükümeti ve yetkililerine ait olduğunu bir kez daha vurgulara. Tüm demokratik kuruluş, parlamento ve bütün örgütlerinin protestolarına ve iki liderin serbest bırakılması ve serbest siyasi çalışma yürütebilmeleri için yapılan tüm çağrılara karşın bu durum sürüyor. Özellikle, neo-faşist şeflerin serbestçe seslerini duyurabildikleri bir ortamda, bu durum, demokrasiye dönüşlüğü iddialarıyla büyük bir çelişki oluşturuyor. DDGF, bir kez daha, iki liderin derhal serbest bırakılmasını, Türk Ceza Yasası'nın 141 ve 142. maddelerinin kaldırılmasını ve demokratik yaşamın ayrılmaz bir parçası olan komünist partisinin yeniden yasallaştırılmasını talep eder.

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu

Uluslararası Öğrenciler Birliği Küba [illegible] Havana-Küba'da, 127 ülkeden on milyonlarca öğrenciyi temsilen 183 ulusal öğrenci birliğinin katılımıyla yapılan Uluslararası Öğrenciler Birliği (IUS) 15. Kongresi,

Öğrenci haklarının tam olarak yaşama geçirilebilmesi için toplumdaki tüm demokratik hak ve özgürlüklerin onursuz biçimde uygulanmasının bir sorumluluk olduğu konusundaki kesin inancıyla, hükümetlerinin demokrasiye geçiş konusunda verdiği sözlere,aomut eylemlerle kanıtlanan gereğine işaret ederek,

Türkiye Komünist Partisi ve Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreterleri'nin 18 Kasım 1987 tarihinde Türkiye Birleşik Komünist Partisi'ni yasal olarak kurmak amacıyla ülkeye dönmeleri sonrasında tutuklanmalarını kınar ve Genel Sekreterlerin zaman geçirmeksizin serbest bırakılmalarını, hak ve özgürlüklerinin güvenceye alınmasını ilke edr.

Uluslararası Öğrenciler Birliği
Kongre Yürütme Komitesi
Havana - KÜBA

YARIN DÜNYA GENÇLİK BASININDA

"YENİ bir gençlik hareketi uyanıyor Türkiye'de. Türk ordusu yedi yıl önce ülkede hüküm sağlamak için askeri bir darbe yapmıştı. İşçi düşmanı ekonomi politikalarının yürütülmesini isteyen zenginler için bu hüzur ortamı, Avrupa ile Asya arasında güvenilir bir köprübaşı isteyen ABD için. Kan gölüne çevrilen ülkede, gelecek geçirilmesi bir özgürlük hareketi söz konusu bugün. ELAN'ın Türkiye'deki kardeş dergisi YARIN'ın davetli üzerine Türkiye'yi ziyaret eden muhabir Adrian Geiges'in yazdıkları, yaşadıkları..."

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu (DDGF)'nun düzenlediği ziyaret kapsamında Türkiye'ye gelen Adrian Geiges'in Sosyalist Alman İşçi Gençlik Örgütü (SDAJ)'nün yayınladığı ELAN'da yazdığı makalenin sunuşu böyle. ELAN'ın Aralık 1987 sayısında bu YARIN üzerine, diğer Türkiye'deki ilerici hareketin durumunu, özel olarak da Behice Boran'ın cenaze töreni öncesi ve sonrasında yaşanan hareketlenmeyi konu alan iki yazı yer alıyor.

ELAN'ın YARIN'a kardeş dergi seçmesi kuşkusuz ilginç bem sevinç, hem de sorumluluk veriyor. Türkiye gençlik hareketinin sesini yurt dışında duyurma çabasının karşılığını bulmasının sevinci, bu çabaları yoğunlaştırma sorumluluğuyla birleşiyor.

Aşağıda DDGF'li arkadaşlarımızın ziyaretleri sırasında birimizde yaptığımız bir toplu söyleşide çekilen ve ELAN'da yayınlanan fotoğraflardan biri yer alıyor. Fotoğrafta Yeni Çözüm, Yeni [illegible] Genç [illegible] sorumlu Yasin Işıklı, YARIN Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Mustafa Okan ile...

FEDERAL Almanya'da yayınlanan Rote Blaetter dergisi, Aralık sayısında, Gazeteci Adrian Geiges'in YARIN'ın konuğu olarak bulunduğu Türkiye'deki izlenimlerine yer verdi.

Yazarı Türkiye'deki öğrencilerin sorunları hiçbirşey ümek vermeksizin anlatıldıktan sonra, bu sorunlara karşı gelişen öğrenci hareketine yer verdiği ve Siyasi gençlik örgütlerinin yasaklanmış olduğu ve öğrencilerin siyasi partilere üye olmalarının için verilmediği Türkiye'de, YARIN dergisinin gençlik ve öğrenci hareketinin örgütlenmesinde önemli bir rol oynadığı belirtiliyor.

Derşi, Nisan direnişini ve öğrenci hareketinin başarısını aktardıktan sonra, Geiges'in İstanbul'da Öğrenci Postası dergisi sahibi Serhat Şimşek'le görüşmesine, Öğrenci Postası'nın ülkedeki öğrenci hareketinin koordinasyonunda oynadığı role ve öğrencilerin ücerk, demokratik üniversite istemlerine değiniliyor. ■

PROTESTO AÇIKLAMASI

"Batı Berlin Demokratlar ve Sosyalistler Eylem Birliği" Yarın'ın İstanbul Temsilcisi Zekeriya Aytemur'un gözaltına alınmasını, aşağıdaki protesto açıklamasıyla kınadı

"DEMOKRATLAR ve Sosyalistler Eylem Birliği, Türk hükümetinin son zamanlarda bir kez daha sergilediği anti demokratik davranışı üzüntüyle öğrenmiştir. Birkaç öğrenciyle birlikte, YARIN dergisinden bir muhabirimiz (Zekeriya Aytemur) polis tarafından gözaltına alındığını ve dört gün sonra Devlet Güvenlik Mahkemesi'ne çıkarıldığını öğrendik. Bunu izleyen tutuklanma ise, resmi olarak yalnızca, Aytemur'un evinde bulunan TBKP programının bir tasnik kopyasıyla ilgili.

Hükümetin, yetkili makamların ve gelecekteki AT üyesi bir devletin bu davranışı, onur kırıcı ve yanlış demokrasisinin bir göstergesidir. Zekeriya Aytemur bir öğrenci ve YARIN dergisi çalışanı olarak, iki bakımdan meslektaşımızdır. Onun sorumluluk bilinci ve demokrasi anlayışı, davranışında kuşkuya yer bırakmayacak biçimde belirliyor. Kurulacak bir partinin program taslağı kopyasının bulunması bir öğrenci ve gazeteci için yasalara aykırı görülüyorsa, o zaman Türkiye de demokrasiden uzak demektir.

Türk Hükümetinin ve yetkili makamların bu anti demokratik davranışını protesto ediyor ve bu bağlamda spor sebeplerden önce ve sonra gizlilen ve çok sayıda insanı kapsayan tutuklamaları da eleştiriyoruz. Türkiye'de siyasi olarak izlenen tüm demokratların hakları geri verilmelidir." ■

TC Büyükelçisi
Kopenhag, Danimarka

İyi tanıdığımız ve saygı duyduğumuz öğrenci lideri Zekeriya Aytemur'un tutuklandığını ülkemizden basından öğrendik. Öğrenciliğimiz nedeniyle, Aytemur'a yöneltilen suçlamalar hiçbir şekilde tutuklanıp hapsedilmesine gerekçe gösterilemez.

Danimarka'daki öğrencilerin, Türkiye'deki gelişmeleri büyük bir ilgiyle izlediklerini ve bahsedilen demokrasiye dönüş sürecinden büyük beklentileri olduğu yolunda somut bir izlenimimiz var.

Meslektaşımız Zekeriya Aytemur'un tutuklanması ve Türkiye Komünist Partisi ile Türkiye İşçi Partisi liderlerinin gözaltına alınmaları gibi olaylar, bu süreçin ne ölçüde gerçeğe uygun olduğu konusunda ciddi kuşkular doğuruyor.

Bu nedenle hükümetinize, Danimarka'da çok geniş bir siyasi yelpazenin yetkililerinin, yukarıda bahsettiğimiz ilkeler doğrultusunda Avrupa tipi demokrasi olmak iddialarıyla bağdaştıramadığımızı kanaatini iletiyoruz.

Danimarka Komünist Öğrencileri adına
Lars K. Christensen - Başkan

YARIN'DAN

Bu Rüzgar Dinmeyecek!..

"YENİ yıla, aydınlık geleceğe merhaba..." Ocak sayımızın sunuşunun başlığı böyleydi. Ne yazık ki alıştırmadık sözlere. Tam 76 sayı sonra, ilk kez, Yarın okuyucularına ulaşamadı. Neden?

Geçen 76 sayımızın sunuşunda ilerici yayıncılığın sorumluluğundan, ne sorunlarından pek çok defa söz ettik. Maliyet artışlarını, ödemelere, yüzdelere değindik... Bürolarımızın, temsilciliklerimizin, çalışanlarımızın yönelik işkenceye kadar uzanan baskılara, hükümlerinden açıkça dandan, toplatılan sayıları, fiyle vermek için defalarca uzaklıklara, emniyet şubelerine gidilmelerini anlattık. Postada çıkarılan engellemeleri, dağıtım teknik lerinin keyfiliğini yazdık... yazdık... yazdık...

76 sayıyı aşan bir rüzgârın çarptığı hayalarda bunlar. Bilinir, doğanın ve bilimin yasaları kesindir; rüzgâr eser, hayaller rüzgârla kaybolmaz; ama kaybolduğunda hep kötülüğün hayaları. Küçültür... küçültür... ve bir gün yok olup gider. Ya ölmeler!... O, eser.

DAHA bir ay öncesinde Yarın için sizden 500 lira istiyordu. Artık 900 lira Yarın. Ve bu 900 liranın yüzde 40'ı dağıtım giderine. Kalan yüzde 60'ın ise üç aydır insanımız bir türlü kazanan maliyet artışlarını karşılamıyor.

Geçen zaman içinde maliyet artışlarını sizlere ulaştırmak için düşünceyle yansıtmaya çalıştık. Ve sizlerin duyarlılığıyla, dayanışmasıyla göğüslemeye çalıştık her şeyi. Başka türlüsü olabilir miydi?

ÇOK değil, yaklaşık 2 yıl önceydiler gösterilen şu filmler hâlâ gösterimizin önünde: Biri Nikaragua halkının Somoza yönetimine karşı sürdürdüğü kahramanca "Ateş Altında", diğeri de halkı Pinochet faşizmini bireleyen "Kayıp". "Ateş Altında", ülkemle yaşamın, alçaklıklar yiğitliğin, baskı ve zulümle özgürlüğün, farklı emperyalist çıkarlarla ulusal bağımsızlığın ve onurun kavgasını gösterirken, ölmüş her anında yaşam, güzelim bir çocuk yüzü gibi gülümsüyordu. "Kayıp" ise bir yandan faşizmin, bir yandan da ABD'nin askeri ve diplomatik faaliyetlerine ilişkin acı sorular yöneltiyordu. Bu filmleri izlerken gözlerimiz perdedeki görüntüyle Türkiye'nin gerçeğinin defalarca üst üste geldiğini gördü. "Ateş Altında"da kimdi halkının düşmanlarının başına geçirdiği adam, Somoza, ne kadar canlı idi. Ya "Kayıp"ta Pinochet'nin askerlerinin meydanlarda yahtiği kitapların ateşi?

Evet, görüntü böyle... Kitapları yazanlar bir yanda, yahanlar bir yanda.

YARIN ne yapacak?

İLK hedefimiz, olabilirliği maliyet artışlarını okuyucularımızın omuzlarına yansıtmak. Bunu nasıl gerçekleştirebileceğimiz çok düşünüldü. Ve ilk çözümü maliyeti düşürmekte bulduk. Sayfa sayımızı azaltmakla. Çünkü gençlerin söyleyecekleri, paylaşacakları, sanatacağı, mücadele edeceği, öğrenecekleri, değiştireceği çok şey var. Bunları yapmaktan vazgeçemezdik. Geriye tek seçenek kalıyordu. YARIN'ı haftalık olarak çıkarmak. Bu değişiklik YARIN'ın çoğunluk olumlu eleştiriler alan görsel yapısından bir şey götürecek mi? Hayır! Hatta bu seçeneğimizi kullanarak gerek kapak, gerekse sayfa düzenlemesinde göre görsüler değişiklikler yapacağız. Hedefimiz, daha rahat okunan, daha çağdaş görünümlü, daha genç bir YARIN yaratmak.

KUŞKUSUZ yenilikler yalnızca biçimsel olmayacak. YARIN içeriksel olarak da gelişecek. Türkiye'nin, dünyanın ve gençliğin gündeminde olan her şey; bir başka deyişle yaşamın her alanı sayfalarımızda daha çok yansıyacak. İnsan hakları, demokrasi ve gençlik dünyanlarının, YÖK'çülerin, 12 Eylüllülerin, sınıf çıkarlarının, bilim düşmanlarının, doğaya ve çevreyi yok edenlerin, halkın kaynaklarının karşısında gençliğin, genç soluğunun duyurucusu, sesinizi daha da güçlendireceğiz.

BİLİYORSUNUZ, YARIN'ın her şeyi okurları. Ve onu yaratacak, güçlendirecek olan daha çok sirkülasyon, abone sayısının artması.

Evet değerli okuyucular, sevgili arkadaşlar, aylarına yalınızın ve derinden tanıyoruz bir fedakârlık, aylarına artan bir ümit ve bilinçle paylaşıyoruz bi yeryüzünü, yeni aylarına hazırlıyoruz si... Tüm güçlükleri birlikte yeneceğiz, kapitalizmin çeşitli umudu, mücadele azminizi kıramayacak hiçbir şey... Bu rüzgâr dinmeyecek.

Sevgi ve dostlukla...

Mustafa Okan

Sahibi: SAMİ ALPTEKİN ● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: MUSTAFA OKAN ● Genel Yayın Danışmanı: TANER GÜREL ● İdari Müdür: VAÇUN UYSAL ● İstanbul Araştırma sorumlusu: YASEMİN ÇONGAR ● İdare Sorumlusu: BEYHAN SUNAL ● Bürolar: İSTANBUL: GÜLŞEN BAYTIMAZ - Divanyolu İpşo Rasimin Sok. Zafer Han 7/14, Cağaloğlu ● ÜMİT YILMAZ - Meydanevi Sok. Arif İşhanı 3/20, Kartal ● İZMİR: NEDİM GÜNDÜZ - 848. Sokak. Emrem İşhanı 96/8 1. Beyler-Konak ● Yurtdışı İrmç: CÜNEYT UÇKAN - Box 58045, 10004 Stockholm ● F. Almanya: MEHMET BİLGİN - Uhlan Str. 20, 4060 Düsseldorf 1 ● Hollanda: RAMAZAN ERİNÇ - Postbus 292, 6040 AJ Roermond ● İsviçre: SERUKAR ATAMAN - Apollo Str. 8, 8032 Zürih ● Rubrik: SEVGİ ÇULHAÇ - 15. Nesne Ankara Sokak. Lefkoşa ● Abone Kayıtları: Yıllık 4800 TL. Altı aylık 2500 TL. ● Yurtdışı: Yıllık 141 DM. Altı aylık 71 DM. Tek Sayı: 5 DM ● Teknik İşler Tel: 229 76 92 ● Dizgi: SÜKRAN DEMİŞ ● Baskı: Daily News Ofset Yayınları ● Grafik Düzenleme: Yarın ● Dağıtım: Dün Dağıtım ● Yönetim Yeri: Sağlık Z. Sokak 36/7 Kolej-Ankara ● Yazışma Adresi: P.K.229 Kızılay - Ankara ● Kişisel Çeki No: 1646860 ● İlan Kesidleri Arka Dış Kapak: Tam sayfa 200.000 TL. Yarım sayfa 120.000 TL. Çeyrek Sayfa 70.000 TL. Arka İç Kapaklar: Tam sayfa 150.000 TL. Yarım sayfa 80.000 TL. Çeyrek Sayfa 50.000 TL ●
Baskı Tarihi: 10.2.1988

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

FİLİSTİN HALKINI HAKLI SAVAŞIMINDA YALNIZ BIRAKMAYACAĞIZ!..

"kahrolsun siyonizm"

29 Ocak 1988 günü YARIN Dergisi çalışanları, İsrail Hükümetinin, bağımsızlık savaşı veren Filistin halkı üzerinde son günlerde yoğunlaşan baskı ve saldırılarını protesto etmek ve bu saldırıları direnen Filistin halkı ve gençliği'yle dayanışmasını dile getirmek amacıyla Ankara'daki İsrail Büyükelçiliği'ne siyah çelenk bırakmak istediler. Biçimiyle bulunduğu sokakta ilk göze çarpan, çok sayıda sivil polis otosu ve polisleydi. Ellerinde siyah çelenkle elçilik binasına yönelen arkadaşlarımızın yürümelerinin engellenmesi şeklinde başlayan müdahale, Y. İşleri Yönetmenimiz Mustafa Okan'la tartışmaya dönüştü. Yetkili olduğunu belirten, ancak adını vermek istemeyen polis yapılan eylemin izinsiz olduğunu, bu nedenle dağılınması gerektiğini söylüyordu. Buna karşılık Mustafa Okan, Yarın Dergisi olarak, İsrail'in Filistin halkı üzerindeki baskılarını kınamak ve siyonist işgal politikalarını protesto etmek için çelenği büyükelçiliğin önüne bırakacaklarını belirtiyordu. Bunun için izin almak gerekmediğini söyleyerek, üzerinde "Kahrolsun Siyonizm-Yarın Gençlerin Dergisi" yazılı çelengi kapıya asmak üzere yöneldiğinde, sivil polisler topluluğu ucuzeyerek dağıtmaya, engellemeye çalıştılar. Bunun üzerine Yazı İşleri Yönetmenimiz, İsrail Büyükelçiliği'ne bir telgraf çekeceklerini ve Filistin halkıyla dayanışmanın ifadesi olan girişimlerini de sürdüreceklerini belirterek engellemeyi protesto etti.

Mustafa Okan, basın mensuplarının soruları üzerine benzeri girişimlerde çeşitli güçlükler önünde yapıldığını, sivil yetkilinin, önceden basına duyurulmuş olan bu girişimi sizli bir eylemmiş gibi engellemeye çalışmasının Özal Hükümetinin dış politikasının iki yüzlülüğünü açıkça ortaya koyduğunu belirtti. Grup daha sonra işgal altındaki bölgelerdeki direnişi ve protesto eylemlerinde bu insan Filistin halkı ve gençliğiyle dayanışmalarını ifade etmek için Filistin Kurtuluş Örgütü Türkiye Temsilcisi Abu Firas'ı ziyaret etmek üzere oley yerinden ayrıldılar.

FKÖ Temsilciliğine evli polislerin yakın takibinde gelindi. Binanın önünde de bekleyen sivil polisler, arkadaşlarımızın ardından Temsilcilik'e girmek istediklerinde de görevlilerce engellendiler. Büyük bir şaşkınlıkla "Bu gençler size karşı bir saldırıda bulunabilirdiler. O yüzden önlem almaya çalışıyoruz" diyen sivil polisi engelleyen Abu Firas'ın kararına güvendiği, "Onlar saldırı bir yana, bizimle dayanışmalarını dile getirmek üzere buradalar. Bunu siz de bizim kadar iyi biliyorsunuz, bu yaptıklarından utanmalarını" diyerek kapıdan uzaklaşmalarını sağladı.

Arkadaşlarımızı her zamanki içten karşılığı ile karşılayan Abu Firas, basın mensuplarının da katıldığı görüşme sırasında, kendilerine yapılan dayanışma ziyaretlerinin sanıldığından çok daha fazla önem taşıdığını, kendilerine verilen en ufak bir destekte, gelirken çiçeklerin, dayanışma uğruna savaşan her Filistinlinin elinde emperyalizme ve siyonizme karşı birer taşa dönüştüğüne söyledi. Güminüzde artan saldırılar karşısında yılmadan direnen Filistin halkının her zamankinden daha fazla mücadeleye gereksinim duyduğunu ve bu mücadeleye her türlü desteği sağlamak için çaba harcamak gerektiğini vurgulayan Firas, bu anlamda Türk halkının ve gençliğinin Filistin davasını destekleyenlerden büyük sevinç duyduğunu belirtti. Filistin halkının, YARIN Dergisi temsilcilerine yapılan baskıların beklenmedik boyutlara varmasına rağmen, bu nedenle dayanışmadan da vazgeçmeyeceğini vurgulayan Firas, bu anlamda Türk halkının ve gençliğinin Filistin davasını desteklemelerin

TEK MERKEZİ PLATFORM VE BİRLEŞİK ÖNDERLİĞİ

Demokratik öğrenci hareketinin içinde yer alan farklı eğilimler arasındaki ilişkilerdeki olumsuzluğun yanında ve etkisi altında, bir diğer önemli zemin öğrenci derneklerinin ülke düzeyindeki platformu oldu. Farklı eğilimler, öğrenci derneklerinde kurdukları, yığınsallığın sağlanmasına kadar uzanan çeşitli boyutlarda benzer çalışmalar yürütmelerine karşın, aralarındaki ilişkilerin belirleyici öğesini, anlaşarak ortak iş ve örgütlenme içinde bulunmak değil, sağlaşma ve ayrışmalar oluşturdu. Bu durum da, platform çalışmalarını bir tıkanıklığa sürükledi.

Varlığı ve çalışmasıyla demokratik öğrenci hareketinin etkinliğinin göstergesi olan ülke düzeyindeki platformda tartışılmalar, farklı eğilimlerin üzerinde anlaşma olanağı bulmadığı, bana kalırsa birlikte bulunmanın koşulu olarak ona sürülen ilkeler ve iç ilişki biçimi alanlarına kaymaz, çalışmanın birliği ve sürekliliğini engelleyecek boyutlara ulaştı.

Ülke düzeyindeki platformda ortaya çıkan tıkanıklık, birim derneklerinin çalışmalarını da olumsuz yönde etkiledi. Platformun sürdürülen tartışmalar ile öğrenci gençliğin gündemlerini uzaklaştırmasının bir sonucu olarak, birim çalışmalarının bir sonucu olarak, birim çalışmalarının tıkanmasını ve bedelini ise gözlemlemek mümkün oldu. Platformda içe dönük tartışmaların yoğunlaşması ve ayrışmaların birleşmeye ile birlikte, birim çalışmaları da benzer bir süreç içine girerek, dikkatlerini yığınların kazanılması yerine, derneksel içi tartışmaların beyonunda çevirdiler. Geniş yığınlara örgütlenmelere kamçılamadığı, demokratik taleplerinin çeşitli düzeylerde politikleşmiş öğrencilerden oluştuğu dikkate alındığında, dışarının bir içe kapanma sonucu yaratılışı rahatça gözlenebilir.

Öğrenci derneklerinin yaygınlaşmasında ve akademik-demokratik savaşımın yükseltilmesinde belirleyici rol oynayan ülke düzeyindeki platformun içine düştüğü tıkanıklık, yığınların öğrenci derneklerine çekilmesi ve demokratik taleplerinin kazanılması savaşımına aktif katılımının sağlanması görevini engellemektedir. Böylesi bir görevin başarılması tek tek her eğilimin bağımsız yürütücü çalışmaları sonucu gerçekleşemez. Gelişme yasalar bütün eğilimlerin ortak çabası ve çalışmasına bağlıdır. Ülke düzeyinde tek bir platform yaratmak ve tüm güçlerin ortak çalışmasını ve sorumluluk yüklenmesini sağlamak, platformun işleyiş ve çalışmalarında ortaya çıkan sorunların ortadan kaldırılmasını ile sağlanabilir.

Ülke düzeyindeki platform, aşağıdan toplanan, tüm eğilimlerin dahil olduğu bir kongre ve tekrar toplanmasının zamanı bırakılmaksızın gerçekleştirilmesi yolunda görüşler ortaya atılmıştır. Bu noktada, öncelikle, platformun, demokratik öğrenci hareketinde gerçek bir gereksinime yanıt verdiği eğilimin altının çizilmesi gerekir. Yaklaşık iki yıldır toplanan platform, üç büyük Doğu başkent çalışmalarını, illerde yüksek okullarına bulunduğu bütün bölgelerine yayılması ile ülkede canlı kalmayacak bir eğilimlerle ve dayanışmanın sağlanmasının sosyal aracını oluşturmuştur.

Ülke düzeyindeki platformun olaşması, aradan bir tekatlı düzenlenmesi değildir. Öğrenci derneklerinin, yani taban örgütlenmelerinin temsilcilerinin doğrudan katılımı ile oluşan, tabanına ilişkin kararlara bağlı yetkilere sahip bir üst örgütlenmedir.

İkincisi, akademik-demokratik savaşımın tek tek birimlerden çıkarılıp ülke çapında örgütlenmesidir. Öğrencilerin bak ve çıkarlarını savunmak ve geliştirmek göreviyle yükümlü derneklerin önlerine dikilen engeller ve saldırılar merkezi bir eylemlik gerektirmektedir. Platform, bu engellemeye saldırılara mücadelenin uygun karşılık verilmesini sağlayacak olan merkezdir.

Yukarıda sayılan iki özelliği ile platform, akademik-demokratik örgütlenme ve savaşım düşüncesine karşılık gelmektedir. Platform, federatif, yığınsal, demokratik, sendikal bir öğrenci örgütlenmesinin bir ön biçimidir. Dolayısıyla, geçici bir örgütlenme ya da eylem birliği olarak değil, öğrenci hareketinde kalıcı bir kurumlaşmanın sağlanmasının adımı olarak değerlendirilmelidir.

Farklı eğilimlerin farklı ülke ve çağ ana anlayışları taşıyacak platformda yer almaları, platformun birliğinin sağlanmasının önünde bir engel değildir. Aksine, birliğin sağlanmasının bir zorunluluğu olarak görülmelidir.

Kalıcı bir kurumlaşma ile farklı eğilimlerin birliği nasıl bağdaştırılacaktır? İlk olarak üzerinde yükselenen zeminin sendikal niteliğini. Farklı eğilimleri içinde bulundurma özelliğine sahip olduğunu tekrar hatırlatmak gerekir. Platform, tek bir eğilimin kurumlaşma alanı değil, ortak çıkarların birleştirdiği taban örgütlenmelerinin ve onların farklı eğilimlere sahip temsilcilerinin ortak örgütlenme biçimidir. Demokratik öğrenci hareketinin örgütlenme ve eylemlerinde belirleyici yere sahip olan bir diğer ana ilkenin bu sonuca ulaşmadan bütünlenmesi, platformun etkinliğinin olumsuz yönde etkilenmektedir. Anadolu derneklerinin kendi sorunlarını tartışıp, ortak bir tavır almak için, Anadolu derneklerinin platformu konularının fikrine ilgi göstermeleri, sonuç bir derekte, bu nedenle, ülke düzeyindeki platformun toplanması ve yetkili bir çalışma yürütmesinin sağlanması için ciddi bir ön hazırlığa gereksinim vardır.

Demokratik öğrenci hareketi içinde yer alan eğilimlerin önemli bir kısmı çeşitli dergiler etrafında kümeleşmektedir. Gençlik dergileri ve gençliğe yönelik yayın yapan dergiler, öğrenci hareketi üzerine değerlendirmeler yapmakta, görüş ve önerileri sunmaktadır. Dergilerin oluşturacağı platform, güncel gelişmeler ve görevlerin saptanmasında, gündeme getirilen önemler üzerinde tartışıp, ortak nuddelerin belirlenmesinde önemli bir işlev üstlenecektir. Dergiler platformunda yürütülen ön hazırlıklar, çalışmaların gereksiz tartışmalardan kurtarılıp, sonunda anlaşılan konularda ortak bir yönlendiricilik altında kısa sürede tamamlanıp karar aşamasına ulaştırılmasında etkili bir çözüm yolu olacaktır.

Platformun da hazırlık çalışmalarında dernek temsilcileri arasında sürdürülebilirliğinin önemi büyüktür. Doğrudan birim derneklerinin tabanlarındaki sorunların, artık ve eğilimlerin sözcülüğünü üstlenen dernek temsilcileri arasındaki ilişkilerin sistemleştirilmesi, kurulu bulunanların sürekliliğinin sağlanması öne alınmalıdır.

Platformda alınan kararların doğruluğu ve ortak bir çalışmanın yürütülmesinin ancak demokratik öğrenci hareketinin tartışma dışı bırakılmaz, tek merkezi örgütlenmenin yaratılmasını sağlamaya yönelik olarak, bugünkü pratiği etkileyecek düzeydeki (kuralsız, yazılı vb.) tüm kararlar üzerinden geçirilmek, üzerinde ortak bir anlayışa ulaşılana kadar platform kararı olarak değerlendirilmemelidir.

Platform çalışmalarında gündemin tartışılmasını başka ayrılık olarak ortaya çıkmaktadır. İleri sürülen tartışma konuları bir yandan, platformu öğrenci gençliğin gündemindeki sorunlardan uzaklaştır[illegible] diğer yandan birim derneklerinin [illegible] ilişkin görüş [illegible] engellemektedir. Tartışmaların zaten kısıtlı olan zamanını almanın ve toplantıların kesin bir sonuca ulaşmadan bitirilmesi, platformun etkinliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Anadolu derneklerinin kendi sorunlarını tartışıp, ortak bir tavır almak için, Anadolu derneklerinin platformu konularının fikrine ilgi göstermeleri, sonuç bir derekte, bu nedenle, ülke düzeyindeki platformun toplanması ve yetkili bir çalışma yürütmesinin sağlanması için ciddi bir ön hazırlığa gereksinim vardır.

Demokratik öğrenci hareketi içinde yer alan eğilimlerin önemli bir kısmı çeşitli dergiler etrafında kümeleşmektedir. Gençlik dergileri ve gençliğe yönelik yayın yapan dergiler, öğrenci hareketi üzerine değerlendirmeler yapmakta, görüş ve önerileri sunmaktadır. Dergilerin oluşturacağı platform, güncel gelişmeler ve görevlerin saptanmasında, gündeme getirilen önemler üzerinde tartışıp, ortak nuddelerin belirlenmesinde önemli bir işlev üstlenecektir. Dergiler platformunda yürütülen ön hazırlıklar, çalışmaların gereksiz tartışmalardan kurtarılıp, sonunda anlaşılan konularda ortak bir yönlendiricilik altında kısa sürede tamamlanıp karar aşamasına ulaştırılmasında etkili bir çözüm yolu olacaktır.

Platformun da hazırlık çalışmalarında dernek temsilcileri arasında sürdürülebilirliğinin önemi büyüktür. Doğrudan birim derneklerinin tabanlarındaki sorunların, artık ve eğilimlerin sözcülüğünü üstlenen dernek temsilcileri arasındaki ilişkilerin sistemleştirilmesi, kurulu bulunanların sürekliliğinin sağlanması öne alınmalıdır.

YARATMAK İÇİN İLERİ!..

Yetkilerini dernek tabanlarından alan ve yine onlara karşı sorumlu olan dernek temsilcilerinin sürdüreceği ön hazırlık, dernek üyelerinin ülke düzeyindeki platform çalışmalarına katılımlarının yolunu açacaktır.

Gerek büyük ilkeler düzeyinde, gerekse Anadolu derneklerinde sürdürülen ilişkiler, öğrenci derneklerinde ortak sorunların tespiti edilmesinde ve platformun gündeminin belirlenmesinde önemli bir adım olacaktır. Rejimin bugüne kadar yükseköğrenimde yarattığı sorunlar ve üniversitelere, öğrenci derneklerine yönelik saldırılarla yeni planların düşünülmesinde, dikkatlerin yönelitilmesi gereken nokta da belirlenmektedir. Gündemi belirlenen gereken ortak sorunlar, eylime katılı ortak çıkarların belirleneceği platformda neleştirilecektir.

Demokratik öğrenci hareketinde, ülke düzeyinde tek bir platformun sürekliliğinin sağlanmasında iç işleyiş biçimlerine önemli bir rol oynadığı görülmüştür. Platformun ilk toplantısından başlayarak getirilen öneriler, içeriği ile değil, kimin tarafından getirildiğine bakılarak değerlendirilmiş ve sonuçta platformun ortak kararlar alması olanaklı olmamıştır. Böylesi bir süreçte, platformun çalışmalarını yürütebilmek, öğrenci hareketine yolgösterici nitelik yapabilmek ve çalışmaların uyumunu sağlayabilmek için oy çokunluğuna dayalı bir işleyiş kabul edilmiştir.

Platformda oy çokluğuna dayalı olarak alınan kararlar yaşamda karşılığını bulmasına ve hareketlilik sağlamasına karşın, platformun bir bütün olarak hareket etmesini sağlamaya yönelmiştir. Çoğunluğun oyuna dayalı olarak alınan kararların azalıktar platformun tümü tarafından desteklenmediği, farklı eğilimlerin katılmadıkları önerileri platform kararına dönüşme de gerekte uygulanmayarak fiili ayrışmaya neden olduğu, bunun bir adım ilerisinin platformun birliğini ortadan kaldırmaya uygun seminler yaratığı, yaşanan deneyle görülmüştür.

Ülke düzeyindeki platformun uzun tartışmalar sonunda oy çokluğu ile aldığı kararların demokratik öğrenci hareketi içinde yer alan farklı eğilimler tarafından uygulanmaması, kimi zaman karşı görüşlerin savunulması ve prestige geçirilmesi, hareketin tabanında platforma karşı bir güvensizliğin doğmasını da beraberinde getirmiştir.

Platformun tekliğinin ve sürekliliğinin sağlanması, farklılıklarıyla birlikte tüm eğilimleri birleştirebilecek ortak bir işleyiş kurallarına bağlıdır. Böylesi bir işleyiş, kararlarda oybirliğinin aranması ile gerçekleştirilebilir.

Kararların oybirliğiyle alınmasının benimsenmesi, ancak platformun gündeminin belirlenmesinde verimli bir önhazırlığın gerçekleştirilmesiyle olanaklı kılınabilir. Platformun gündemi, öğrenci gençliğin ve örgütlenmesinin önündeki güncel görevler ve gelişmelere göre belirlenmelidir. Üzerinde henüz anlaşılamamış ve yakın zamanda anlaşılabilmesi olanaklı olmayan konular, platform toplantılarının dışında ele alınmalıdır.

Uzun bir süre tartışılan ve üzerinde ortak bir anlayışa ulaşılamayan ülkeler tartışmaya da bu bakışla değerlendirilmelidir. Nitekim, bugün öğrenci derneklerinin ülkeyle ortak olan sorunları vardır. Derneklerin kuruluş çabaları ve diğer çalışmaların, ortak sorunlarla karşılaşmakla, ortak engellerle uğramaktadır. Toplumun genel sorunlarının öğrenci gençliğe yansıması olan bâyesi bir süreç yaşanırken, birlikte savaşımı yükseltmek için yasaların ortak zeminlere dayanmak yerine, kendi anlayışının tabakınlı olmaya olmaz koşul olarak ileri sürmek, tüm güçlerin birleştirilmesi görevine uygun bir yaklaşım olmayacaktır.

Kararlarda oybirliği ilkesinin uygulanması, farklı eğilimlerin platformun niteliğinden, yapılacak çalışmalara kadar uzanan bir alanda, ayrışıklıklarını koruyarak bir arada bulunmalarının koşullarını yaratacaktır.

Platform toplantılarından önce yeterli bir önhazırlığın yapılması ve ortak gündemin sağlanması, çalışma önerilerinde marjinal farklılıkların olmasını engellemez. Oybirliği ilkesine dayalı karar alınmasının kabul gördüğü koşullarda, yürütülecek çalışmalara ilişkin genel farklılıklar platformun ilgili konudaki kararı almasının önünde bir engel oluşturacaktır. Oybirliği sağlanmadığı gerekçesiyle birkaç kişi bir konuda platformun karar almamasını, bir derneklerinin bağımsız yürütecekleri çalışmalara ilişkin bir sınırlayıcılık taşımamalıdır. Oybirliği ile karar alınması ilkesinin sonuçlarının, çoğunluk eğiliminin platformun görüşlerini belirlemeyeceğinin kabul edilmesidir. Aynı zamanda çalışmanın yürütülmesinin tartışılmadığının da, bir platform görüşü olmayacağının belirlenmesidir.

Daha açık ifade etmek gerekirse, bir etkinliğin yapılması doğrultusunda platformda çoğunluğun görüşbirliği sağlansa bile, oybirliğine ulaşılmadıkça, o etkinliğin yapılması konusunda bir platform kararının çıkarılmamalıdır. Ancak sık konuşulan etkinliğin yapılmaması gibi bir sonuç da elde edilmemelidir. Etkinliği gerçekleştirmek isteyen birim dernekler, tek tek ya da bir araya gelerek çalışabilirler. Sonuçta, etkinlik bir platform kararı olarak değil, bütün derneklerinin girişimi olarak yaşama geçebilir. Bu durumda, alınmış bir karara karşı hareket etmek değil, ortak kararın alınmadığı durumda bağımsız davranabilmek söz konusudur.

Oybirliği ile karar alınması, merkezi bir örgütlenmede işleyişin zayıflamasına neden olmamalıdır. Platforma katılan her temsilcinin, kendi derneğinin görüşlerini, derneksel kararlarını yansıttığı kabul edilmelidir. Tüm öğrenci derneklerinin, herhangi bir ara kademe ile sınırlanmaksızın, doğrudan platforma katılması, tabanın çalışmalara doğrudan katılımı olarak ele alınmalıdır. Bu bağlamda, tabanın eğilim ve kararlarını uyum olarak, oybirliği ile alınan kararlar, demokratik öğrenci hareketinin ülkesel ve eylemlerinde etkinliğini artırıcı bir işlev görür.

Oybirliğinin sağlanamaması durumunda, karar alınamaması, her birim derneğinin görüşlerini saklı tutma ve çalışmalarını sürdürme hakkını doğurmalıdır. Ülke düzeyinde demokratik bir örgütlenmeyi hedefleşen platformun, birim derneklerinin kendi çalışmalarına da girişim alanı tanıdığının bir güvencesi olmalıdır.

Demokratik öğrenci hareketinde, etkin bir merkezi önderliğin yaratılması, örgütleme ve eylemin birliğinin sağlanmasında çözülmesi gereken bir sorundur. Platformun çalışmalarına başlaması ile çıkartılmasına karar verilen süreksiz yayının seçilmiş yazı kurulu, eşgüdüm ve dayanışmanın sağlanmasına sınırlı yürütücülüğü işlevini üstlenmeliydi. Ancak, yayına karşı gösterilen olumsuz tavrın yanı sıra, yazı kurulunun platformda yer alan tüm eğilimleri temsil edememesi, etkili bir çalışmanın önünü tıkamıştır.

Bugün merkezi sendikal bir yapıya duyulan gereksinim ortadan kalkmamıştır. Birincisi, yayın, federasyonlaşma hakkının önüne politik engellerin dikildiği bo-

şullarda öğrenci derneklerinin merkezi örgütlenmesinin bir ön biçimi olarak önemlidir. İkincisi, öğrenci derneklerinin yığınsallaşmayı başarmalarında ortak bir örgütyeşi arıca karşılık gelmektedir.

Öğrenci derneklerinin merkezi, sendikal yayınının içeriğinin tartışılmasını bir başka yazıya bırakmakla birlikte, demokratik öğrenci hareketi içinde yer alan tüm güçlerin ortak çabaları ile çıkartılacak ve birlikte sahiplenilecek tek bir yayına duyulan gereksinimin altını çizmeyi gerekli görüyoruz.

Platformun oybirliği ilkesine dayalı olarak çalışmasını sürdürdüğü koşullarda, birleşik bir yazı kurulunun oluşmasının zemini yaratılmalıdır. Platformda yer alan tüm eğilimlerin ağırlıkları oranında yer alacakları, karşılıklı dengeler değil, antagonist konular üzerinde çağrılı kararlarının alındığı birleşik bir yazı kurulunun oluşturulması ve tek bir platform yayınının çıkarılması demokratik öğrenci hareketinin önünü açacaktır.

Yazı kurulunda, illerin ve dışında bulunan derneklerinin temsilinin yanı sıra, var olan tüm eğilimlerin kapsanması, tüzük gereklerine yapısadığı demokratik öğrenci hareketi içinde, ortak tavır belirlenmesinin ve öğrenci gençliğin örgütlü kesiminin bir bütün olarak davranmasının koşulunu yaratacaktır. Federatif, sendikal bir örgütlenmede, merkezi önderliğin kararlarının birim derneklerinin ortaklaşım ve eğilimlerini yansıttığı oranda geçerli ve etkili olacağı açıktır.

Öğrenci yığınlarının öğrenci derneklerinde örgütlenmesini sağlamaya yönelik bir yayın, öğrenci derneklerinin ortak ve bağımsız denetimi ile çıkarılmalıdır. Demokratik öğrenci hareketi içinde yer alan tüm eğilimlerin ortaklaşım katılımı ve öğrenci derneklerinin merkezi örgütlenmesinin bir ön biçimi olarak önemlidir. İkincisi, öğrenci derneklerinin yığınsallaşmayı başarmalarında ortak bir örgütyeşi arıca karşılık gelmektedir.

Öğrenci derneklerinin merkezi, sendikal yayınının içeriğinin tartışılmasını bir başka yazıya bırakmakla birlikte, demokratik öğrenci hareketi içinde yer alan tüm eğilim

Alpay Tuncer

SOL GÜÇLERİN ORTAK ÇALIŞMA ALANI

NASIL BİR ÜNİVERSİTE İSTİYORUZ?

"Demokratik öğrenci hareketinin gündemindeki tartışma yeni bir atılımı gerçekleştirecek açılımlardır. Gençlik bu açılımı gerçekleştirecek deney birikimine ve atılımı gerçekleştirecek potansiyele sahiptir."

Öğrenci hareketi bütün engellemeler ve acılarına rağmen gelişiyor, güçleniyor. Bir süre baskı ve keyfi uygulamalara maruz kalmakla birlikte artık yeni bir aşamaya gebeliyor. Bu yeni aşama gençliğe mutlaka gerçekleştirmesi gereken sorumluluklar yüklemektedir. Demokratik öğrenci hareketinin gündemindeki tartışma yeni bir atılımı gerçekleştirecek açılımlardır. Gençlik bu açılımı gerçekleştirerek deney birikimine ve atılımı gerçekleştirecek potansiyele sahiptir. Ancak öncelikle demokratik öğrenci hareketinin dağınıklığının önüne geçilmeli ve örgütlü biçimde davranabilmesi sağlanmalıdır. Bunu sağlayabilmenin yolu aynılıkları değil, farklılıkları değerlendiren, ilkeler tartışmasının sonuçlarına dayanan, platformun üyelerini bağlayan ortak kabul edilmiş bir tartışma ve çalışma ilkesinin oluşturulmasından geçer. Ancak bu ilkeler tartışmanın sonuçlarına dayanmalıdır. Bu ise demokratik öğrenci hareketinin ve özellikle de bakış açısının farklılığının kaynaklarını, nedenlerini ortaya koyacaktır. Tartışmaların sonuçsuz ve ancak bakış açısını değerlendirmelerin tekrarlanmasına dönüşmesinin yolu ise aynı zamanda tartışmaların birlikte iş yapmanın önüne koyulmasıdır. Bu yaklaşım tartışmalara kesilmesini değil, bu tartışmaları eğitici bir süreçte gerçekleştirmeyi, sürecinin hem grupların birbirine daha iyi tanıyabilmesi, hem de farklı bakış açılarının ortaklaşabilmesi açısından olumlu da görüyoruz, ancak devam ettiği süreç birlikte iş yapmanın önünde engel olmasını istemiyoruz. Tartışmaları sürekli bir yandan da somut adımlar atılmalıdır. Bu noktada demokratik öğrenci hareketinin önünde somut görev olarak *"Nasıl Bir Üniversite İstiyoruz"* tartışmasının yaygınlaşmasını; mücadele programının ve taleplerin netleşmesi açısından da bir gereklilik olarak görüyoruz. Tartışmanın yaygınlaştırılabilmesi için ise öncelikle çalışmanın amaç, işlev ve yöntemlerini saptamalıyız.

ÇALIŞMANIN AMACI VE İŞLEVİ

Demokratik öğrenci hareketinin dersanelerin kurulmasıyla resmi kazanan ve güçlenen son üç yıllık mücadelesini değerlendirdiğimizde YÖK'e karşı yürütülen başarılı bir mücadele yürütmüyoruz. Bununla birlikte, gerçekleştirilen eylem ve kampanyaların birbirinden kopuk geliştiğini de görüyoruz. Bu kopukluk her eylem ve kampanya döneminde artan kitlesizliğin bir sonraki döneme aktarılmasını da güçleştirmiş, bazen grafiği düşenli terazinin değil, inişli çıkışlı bir grafik olmuştur. Bu koşullarda hedefe ulaşmak da güçleşmektedir.

Her atılım sonrası adımın demokratik öğrenci hareketini özerk ve demokratik üniversiteye biraz daha yaklaştırması ve yine her atılan somut adımın bir sonraki atılacak adımı da belirginleştirmesi gerekmektedir. Bu ise, demokratik öğrenci hareketinin taleplerini net biçimde koyan bir mücadele programı ile mümkündür.

Bu netleşme, *"Nasıl Bir Üniversite İstiyoruz?"* sorusuna geniş öğrenci yığınlarının katıldığı bir tartışma sürecinin sonucunda sağlanabilir. Geniş katılımlı bir tartışma sürecinin sonunda ortaya çıkacak bu mücadele programı demokratik öğrenci hareketinin güncel pratikte değişen koşullara karşın temel hedeften sapmamasını sağlayacak ve her koşulda mücadelenin ne için, kime karşı, hangi yöntemlerle sürdürüleceğini ortaya koyacaktır. Çünkü tartışma sürecinin kendisi öğrenci gençliğin sorunlarına daha duyarlı yaklaşmasını ve sorunlarının çözümü için mücadeleye daha aktif katılımını sağlayacaktır.

Tartışmalara dersaneler düzeyinde ulaştığı noktada çalışma somut verilere dökülmelidir. Kurumların ve her türlü kurumlaşmaya öne ve amaca takılmaksızın kayıt çalışma, ancak "anarşistler"in bakış açısı olabilir. Öğrenci gençliğin bugün "YÖK'e hayır" belgisini yükseltmeleri ve kitleleri bu slogan altında mücadeleye kanalize etmelerin nedeni, YÖK bir kurum olduğu için değil, düzene ve işleyişine karşı çıktığı içindir. Ye-

"Demokratik öğrenci hareketinin önünde somut görev olarak "Nasıl Bir Üniversite İstiyoruz" tartışmasının yaygınlaşmasını; mücadele programının ve taleplerin netleşmesi açısından bir gereklilik olarak görüyoruz."

nine ifade edilecek kurumu da *"Yaşasın Özerk Demokratik Üniversite"* sloganıyla belirlemektedir. Tartışmanın somut verilerinden biri de işte bu belginin özerk-demokratik üniversitenin tanımlanması olacaktır.

Tüm bunların yanı sıra bu tartışma iş yapmaya yönelik somut bir zemin yaratacaktır. Böyle bir zeminin yakalanması demokratik öğrenci hareketini de soyut tartışmalardan kurtarıp birlikte iş yapabilmenin koşullarını sağlayacaktır. Tartışmaların aynı zeminde sürmesi ve ortak bir hedefe yönelmesi durumunda farklı düşüncelerin ortaya çıkması, somut çalışma anlamında farklı önerilerin getirilmesi, birlikteliği zedelemeyecek, aksine güçlendirecektir.

BU ÇALIŞMA, SALT ÖĞRENCİ ÇALIŞMASI DEĞİLDİR

Ülkede demokrasinin kazanılması için verilen mücadelede tüm demokrasi güçlerinin payı vardır. Özerk-demokratik üniversite mücadelesi de ülke genelinde süren bu demokrasi mücadelesinin önemli bir bileşenidir. Bu anlamda özerk-demokratik üniversite mücadelesi salt öğrenci çalışması değil, tüm demokrasi güçlerinin ortak çalışmasıdır.

Akademik-demokratik mücadele asıl olarak öğrenci gençliğin mücadelesi olmakla birlikte, anti-demokratik baskıcı rejimin bir kurumu olan anti-demokratik üniversitenin demokratikleştirilmesi de demokrasi sorunudur.

Ancak diğer toplumsal güçlerin bu mücadeleye katılmaları, öğrenci hareketine destek sağlama anlamında değil, kendi alanlarında üzerlerine düşen görevlerin yerine getirilmesiyle sağlanabilir.

Somutlarsak: eğitimin yönetiminde ve içeriğinin demokratikleştirilmesi için mücadele 1402'liklerin ve halen üniversitede olan ilerici demokrat öğretim üyelerinin gündeminde dir.

Meslek odalarının geleceği bugün üniversitede olan öğrencilerde yatmaktadır. Odalar kendi gelecekleri bellirleme hakkına sahip olmalıdır. Bunun yolu da odaların meslek yaşamının pratiğinden çıkarılan sonuçlara dayanarak eğitim sürecinin yönlendirilmesine katkıda bulunabilmesinden geçmektedir.

Bir kurum olarak üniversitenin demokratikleştirilmesi ve eğitim sisteminin üretim sürecinin ihtiyaçlarına yanıt verici bir biçimde düzenlenmesi, demokrasi mücadelesinin en önemli bileşeni olması anlamında işçi sendikalarının da gündemi oluşturmaktadır.

Demokratik hakların kazanılması mücadelesinde kamuoyu oluşturmaya yönelik olarak bakın aydınlatması görevi ağırlıklı olarak basın ve aydınlara düşmektedir. Özerk-demokratik üniversite mücadelesinin tanıtılması ve buna yönelik olarak kamuoyu oluşturulması da kuşkusuz bu kapsamın içerisinde yer almaktadır.

"Her atılan somut adımın demokratik öğrenci hareketini Demokratik ve Özerk Üniversiteye biraz daha yaklaştırması ve yine her atılan somut adımın bir sonraki atılacak adımı da belirginleştirmesi gerekmektedir. Bu ise demokratik öğrenci hareketinin taleplerini net biçimde koyan bir mücadele programı ile mümkündür."

Tek tek üniversite verdiği demokrasi mücadelesinde enternasyonalist dayanışma gösterdi edilemeyecek öneme sahiptir. Yüksek öğrenim gençliği sürdürdüğü ekonomik-demokratik mücadeleye uluslararası öğrenci hareketinden destek alması ve enternasyonalist dayanışmanın bir parçası olmalıdır.

Tüm toplumsal kesimlerin üstün ve gerekçelerini katılmak amacıyla var olduklarını iddia eden siyasi partiler ve milletvekilleri, bu toplumsal kesimlerden biri olan öğrenci gençliğin istem ve gereksinimlerini de gündemlerine almak zorunda dır.

Üniversitenin demokratikleştirilmesi için farklı alanlarda verdirilerek bu mücadelelerin koordinasyonu ve organizasyonu görevi de gençliğe düşmektedir.

"Demokratik öğrenci hareketinin taleplerinin ve mücadele programının netleştirilmesi görevi, sol potansiyelin üzerinde anlaşamaması için hiçbir gerekçenin geçerli olamayacağı somut bir görevdir."

ÇALIŞMADA SOL POTANSİYELİN GÜÇ BİRLİĞİ

Demokratik öğrenci hareketi içinde sol güçlerin özerk-demokratik üniversite sorununa bakış açılarından farklılıklar içerebilir. Ancak bu farklılıkların var olması mücadele hedeflerinin netleştirilmesi görevinin önünde engel değildir. Bu çalışma ortak hedefe yönelik somut adımlar içermesi açısıyla birlikte iş birliğinin de yolunu açacaktır.

Demokratik öğrenci hareketinin taleplerinin ve mücadele programının netleştirilmesi görevi, sol potansiyelin üzerinde anlaşamaması için hiçbir gerekçenin geçerli olamayacağı somut bir görevdir. Bu çalışmayı birlikte yürütmek zorunludur.

Birlikteliğin demokratik öğrenci hareketinin ideal bir açıdan gerçekleştirebilmesi açısından bir güven unsuru ve motor güç olacaktır. Pratik bu süreçte önünde engel olan sol için sosyal tartışmaların dernekler ve geniş öğrenci kitlesi üzerinde yaratığı olumsuz imajın tersine dönmesi anlamında da bu çalışma bir dönüm noktası oluşturacaktır. Demokratik öğrenci hareketinin motor gücü olan sol güçler arasındaki dağınıklık öğrenci gençliğe güvensizlik aşılamaktadır. Bu çalışma içerisinde sol potansiyelin birlikte davranabilmesi bu güveni yeniden sağlayacağı gibi, sol güçler açısından da öğrenci gençlik alanında birlikte davranabilmenin sınavı olacaktır.

Sonuçta bu çalışma hem sol gençlik ve öğrenci hareketi, hem de öğrenci hareketi ve diğer demokratik güçler arasındaki ilişkiler, güvene dayanan bir zemine oturtacaktır. Bu güven tüm demokrasi güçleri arasında demokrasi mücadelesinde kalıcılığa sahip bir paralellik ve ilişkiler ağının netleşmesini sağlayacaktır.

ÇALIŞMANIN ÖRGÜTLENMESİ

Bu çalışmadaki temel sorunumuz *"Nasıl Bir Üniversite İstiyoruz"* sorusunun tüm toplumsal kesimlerde, özellikle öğrenci gençlik içerisinde tartışılmasını sağlamaktır. Böylesine geniş bir çalışmanın da dar zamanlık bütünleriyle yapılamayacağı açıktır. Çalışma, kütüphaneye dayanan akademik bir çalışma olarak değil, bir eylemlilik zemini olarak algılanmalıdır.

Böylesine geniş bir tartışma ve eylemlilik zemininin yaratılması, çalışmanın kampanya tarzında organizasyonunu ve örgütlenmesini gerektirmektedir. Bu örgütlenme birimlerde kurulacak komisyon ve komitelerle sağlanıp yönlendirilebilir. Komisyon ve komitelerin geniş yığınları tartışmaya çekebilmesinin güvencesi bu yapılanmalarda tüm sol gençliğin birlikte bulunmasıdır.

Bu kampanya zemininde tartışmaların zenginleştirilmesi ve derinleştirilmesinde politik gençlik dergilerine önemli görevler düşmektedir. Hedefe yönelik farklı yaklaşımların tartışılmasının ortak bir zeminde gerçekleştirilmesi için politik gençlik dergileri de kendi aralarında koordinasyon kurmalıdır. Bu koordinasyon aracılığıyla çalışmanın zenginleştirilmesi yanısıra dergilerde çıkacak yazılara bir rakılmalı, kitleyi tartışmaya çekecek diğer yöntemler de kullanılmalıdır.

ÇALIŞMA TARZI

> *...çalışma tarzının eksenini, kitleyi tartışmaya çekmek oluşturmalıdır*

12 Eylül'le birlikte demokrasi güçlerinin elindeki olanakların önemli ölçüde zayıflediğini düşünürsek, kitleyi tartışmaya çekebilecek çalışma tarzının yaratıcılık ve esneklik gerektirdiğini görmeliyiz. Bugün gençliğin kendisini birey olarak ifade edebildiği, tartışma süreçleri sonundaki çalışmaların etkin olarak katıldığını bilerek buna olanak tanıyacak yöntemlere ağırlık vermek gerekmektedir. Geniş kitleyi tartışmaya çekecek her türlü yöntem en aktif biçimiyle kullanılmalıdır.

Okul dışında yapılacak miting, yürüyüş ve benzeri her türlü eylemle kitlenin aktif katılımı sağlanmalı ve panel, toplantı, seminer, söyleşiler, sanatlar vb. yöntemler

"Sonuçta bu çalışma hem sol gençlik ve öğrenci hareketi, hem de öğrenci hareketi ve diğer demokratik güçler arasındaki ilişkilerin güvene dayanan bir zemine oturtacaktır."

ile tartışma süreci zenginleştirilmelidir. Bütün bunlarla birlikte öğrencilerin düşünsel üretimlerin yönlendirileceği çalışmaları da aktif destek sağlanmalıdır.

Takvim, kalem, afiş, rozet vb. destekleyici unsurlarla da kampanya daha renkli ve ilgi çekici hale dönüştürülmelidir.

ÜLKE DÜZEYİNDE ORTAK HAREKET

Çalışmanın ağırlığı, birimlerde kitle içinde yapılacak tartışmalara dayanmakla birlikte ülke düzeyinde ortak hareket etmenin sorumluluğu açıktır. Bu sorumluluğun nedenlerini aralarak, ülke çalışmanın bütünselliğini sağlamak ve tek tek birimlerde kullanılan yöntemleri, sonuçları tartışma tazammun diğer birimlere de aktarmak, ikincisi ülke düzeyinde süren demokrasi mücadelesinde gençliğin örgütlü biçimde yer almasını sağlamak. Demokratik halk muhalefetinin diğer bileşenleri ile demokratik öğrenci hareketi arasında bütünlüğe sahip, kalıcı, sayısı ve örgütlü bir ilişki kurmak. Üçüncü olarak da uluslararası öğrenci hareketi ile ülkemizdeki öğrenci hareketi arasında bağlantı kurabilmek ve uluslararası öğrenci hareketinin desteğini alabilmek için ortak davranmak.

SOMUT GÖREVLERİMİZ

- *"Nasıl Bir Üniversite İstiyoruz?"* çalışmasının okullar, üler ve ülke düzeyinde örgütlenmesini oluşturmak,
- *"Nasıl Bir Üniversite İstiyoruz?"* çalışmasının örgütlenmesini sağlamak için (ve bu ihtiyacın da dışında) ülke düzeyinde dernekler platformunun en kısa sürede yerelere toplanmasını sağlamak,
- Ki ile içerisinde süreçte tartışmaların geliştirilmesi yönündeki bugünden başlatmak.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Öğrenci gençliğin örgütlenmesi geçtiğimiz üç yıl içinde daha ileri adımlarını atılmasını olanaklı kılan bir birlikim oluşturdu. Yaratılan birlikime dayanarak demokratik öğrenci hareketinin örgütsel ve eylemsel birliğinin sağlanması da, değişik görüşlerin ortak noktalarının tebellenmesini gerekli kılıyor. *YARIN* Dergisi bu amaca yönelik bir tartışmayı başlatmayı gerekli gördük. Bu yazınızda *YENİ ÇÖZÜM* Dergisi ile başlattığımız tartışmayı, gelecek sayımızda *DEMOKRAT ARKADAŞ* Dergisi ile sürdüreceğiz.

YARIN: Demokratik öğrenci hareketinin geldiği noktadan daha ileriye götürülmesi, daha etkin, daha bütünsel, daha örgütlü olabilmesi bu alana ilişkin tüm sol, devrimci güçlerin ortak istemi olarak görülüyor. Bu izlem paylaştığımız mesajlarımız. Yeni Çözüm Dergisi olarak siz, demokratik öğrenci hareketinin geleceği için nasıl somut adımlar atılmasını öneriyorsunuz? Bizim derneklerin ve bu derneklerin bir araya getiren platformun karar alma, işleyiş, tüzük ve yönetim yapılarının nasıl bir biçimde örgütlenmesi gerektiğini düşünüyorsunuz?

YENİ ÇÖZÜM: Eski seneye açıldığımız geçmişe sahip olan öğrenci derneklerinin önünde ikili bir sorun vardı. Bir, mücadele perspektifini aşabilmek; iki, bu mücadele perspektifinin eşiğinde kendi çalışma ve örgütlenme sorunlarını aşabilmek. Bu, bütün öğrencilerin kendi iç örgütlülüklerini ve mücadele zeminleriyle tanışmalarının yanı sıra, en önemlisi, derneklerin arasında ki birliği yaratılmasını geçiyor. Yani, örgütlülük sorunu ilk sırada. Derneklerin oluşum aşamasından itibaren, gündelik pek çok hazır üretmek ve geçiğin uzun erimli mücadele ve örgütlenme perspektifini taşımayan yaklaşımlar sonucunda, bu örgütlülüğün yaratılmasının önünde ki engeller büyük oranda aşılarak. Sağlıklı bir mücadele zemini de pratikte oluşturulmuştu. Bu, genel örgütlülüğün yaratılması, gerekse mücadele zemininin açılmasının bakımından, dernekler arasında varolması gereken ihtiyaç birliğini sağlamaya çalıştık. Böylesine bir birlik müdahale edebilmek için, bir platform oluşturmak gerekiyordu. Bu pratik adımları da dikkate alırsak bu da önemsiz, genel olarak değerlendirmemiz gereken bir planda tüm politikayı savunduk. Fakat ilkinin birliğin yaratılmasına yönelik tartışma zemini sağlıklı işlemedi. Bir bugün platformda varolan tıkanıklığı böylesine bir aşamada

Söyleşiye Yeni Çözüm adına Turan Dolu katıldı.

başkamız. Yani kendi mücadele zeminini tanımlayamayan, bu mücadele zemini içerisinde neden bir araya gelmeği savunduğunu yanıtlamak bir yana, nasıl bir araya gelmeğin sorununu da aşamayan ve daha çok günübirlik yaklaşımlara içeren ağırlıklı da bağımsız bazı varolan anlayışın kendi grup çıkarları çerçevesinde günübirlik politikalar, perspektifler belirlemesinden kaynaklanıyor.

Ülkeli birlik'ten ne anlıyorsunuz? Biz, ülkeli birlikten her grubun kendi programını dayatığı, bu programı kabul edilmesi birlik demek olduğu bir yaklaşımı anlamıyoruz, böyle anlaşılmaması gerektiğini düşünüyoruz. Bunu da farkımak istiyoruz.

■ Dernekler doğal olarak, demokratik kitle örgütleridir. Demokratik kitle örgütleri kendi içerisinde belirli bir yapıya sahipdirler, çeşitli politik görüşler olan hazırlığın bir kılıfıyı. Ülkeli birlik, bu kitleler arasında en genel ortak noktaları yakalayabilecek ve noktalar gerçekleşmesinde varolan mücadeleyi ve birliği geliştirecek unsurlardır. Demokratik kitle örgütünün demokratiklik vasfı iki nedenden kaynaklanır. Kendi içerisindeki demokratikleşleşiş, demokrasinin varlığı ve ülkede varolan demokrasi mücadelesi içinde olduğu yer. Bu da demokratik kitle örgütü olarak öğrenci derneklerine bakıştımızda, ülkedeki genel demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin getirdiği en temel kazanımlara mücadele ve örgütlenme anlayışını yansıtmasını geriş. Ancak diğer bir yaklaşımda, öğrenci derneklerini yalnızca bir kitle örgütü olarak görsek, ülkedeki bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin varolan en genel çelişkilerinin bu alana yansıtılmasından kaynaklanan özgül yanları görmeyeni, bir anlamda demokratik kitle örgütlerinin sahip olduğu ve demokrasi mücadelesinde taşıyacağı işlevi doğru olarak tanımlayan yaklaşım oldu. Bu yaklaşımın en genel doğruları ve ülkemiz mücadele platformu da ortaya çıkardığı en genel doğru perspektifi görmemesi ve buna uygun tutumlar alınması ülkeli birliğin yaratılmasında tıkanıklıklar ortaya çıkardı.

Bu merkezi yapılanma, oluşturulan platform zeminini ülkeli bir temel üzerinde yeşilirmesinden, varolan geniş potansiyeli bünyesinde yoğunlaştırmaya işleyiş ortaya çıkar. Bu ülkeli yapılanma öğrenci gençliğin hareketini kendi anlayış ve programı içerisinde olacak politikalar yaşama geçirilmeye çalışırdı. Daha önceki platform toplantılarında olsun, özellikle son platform toplantılarında olsun, bu yaklaşım kendini eğilikle hissettirdi. Son toplantıda, ilk gün yakalanabilecek birlik zeminini ve bunun üzerine oluşturulabilecek gerçek birlik -ki birlikten anladığımız derneklerin belirli aşamalarda bir araya gelmeleri değil, gerçekten kendi iç örgütlenmesini yaratan ve dikey bir örgütlenmeyi de içinde barındıran bir federasyona doğru gidebilmek, bu anlamda bir organlaşma yapılanmadır- oy dergeleri üzerine, gruplar arası çelişkilerin üzerine bina politikalara Beklenmesiyle ilk günün sonunda yok oldu. Bunun sorumluluğu da Dergi'nin sunduğu perspektife sahip anlayışa aittir.

Sizce platform nasıl işler bir hale gelebilir? Örneğin bugün sonraki ilk platform toplantısında gündeme getirilmesi gereken ve yoğun çalışılacak içerde yaşanan durumun ileriye götürülmesine hizmet edecek tartışma etkinlik konuları sizce nelerdir?

■ Bir merkezi yapının oluşturulmasında sorunu salt kendi başına dar anlamda örgüt sorununa tartışma olarak görmüyoruz. Amaç olarak, öğrenci gençliğin mücadele anlayışına taktmak, sonra da o mücadele anlayışına uygun örgütlenme biçimini ortaya koymak gerekiyordu. Ancak derginin perspektifini taşıyan anlayışın, özellikle platformdaki iç işleyiş tüzüğünün belirlenmesini, yani nasıl bir araya gelmiz sorununu gündeme getirmedi, anlamda emeç olan şeyin ısrarla ortaya çıkarılmasında büyük kritik kitle örgütleri de içerisinde olmak üzere, yaşanan tüm tıkanıklarda oluşturduğu en genel doğru perspektifi görememesi ve buna uygun tutumlar alınma

öğrenci gençlik 88'e mücadeleyle girdi...

Öğrenci dernekleri ve derneklere üye öğrenciler üzerinde uygulanan polisiye baskılar gün geçtikçe yoğunlaşarak ve yeni biçimler alarak sürüyor. Polis-idare işbirliğinin bir sonucu olarak öğrenciler sınav salonlarından ve yurtlardan alınıp sorguya çekiliyor; okullarda ve evlerinde izleniyor, derneklerin kitleselleşememeleri için her türlü engelleme ve baskı uygulanıyor, dernekler kamuoyuna yapılan "öğrenci terörü" gösterilmeye çalışılıyor.

Tüm bunlar yetermiş gibi İstanbul polisi son dönem dernekleşme ve dernek-lilik öğrenci hareketine yönelik yeni bir uygulama içine girdi. Derneklerin, sorunların yanı sıra, bu yolla kamuoyu yaratmak amacı ile yapılıkları basın açıklamalarını fiili olarak engelleme, açıklama yapılan gazetelere alıkoyma biçiminde gelişen yeni uygulamayla dernekler, kamuoyu yaratmak, sorumlunu ve eserleri duyurmak bile gerçekleşemeye çalışılıyor.

Bu uygulamanın çeşitli örnekleri geçtiğimiz ay içinde yaşandı.

7 OCAK 1988
İTÜ'de Derneklerin Kültür-Sanat Çalışmaları Engelleniyor

İTÜ Yönetim Kurulu 22 Kasım 1987 tarihinde bir kararla üye "Kültür ve Sanat Birliği Birimi Yönetmeliği" (KSBBY) çıkarıyordu. Yönetmeliğe göre rektörlük, mali fonu da kendisi karşılayarak okul içinde kültür ve sanat etkinlikleri başlatacaktı. Bunun dışındaki tüm etkinlikler ise yasaklanıyordu. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden beşeri sonra İşletme Fakültesi Öğrenci Derneği ne ait kültür ve sanat odası kapatıldı; öğrencilerin ellerinden pazboları alındı ve halı oyunları çalışmaları için yer verilmeyeceği duyuruldu.

İTÜ İşletme Fakültesi Öğrenci Derneği (İŞFÖD) nde ilk tepkisi bir imza kampanyası başlatmak oluyordu. Kampanya'ya, iki buçuk saat gibi kısa bir sürede okulda-

ki öğrencilerin üçte dörtten fazlası katılım sağlıyordu. Yönetmeliğe İTÜ dernekleri de toplu olarak tepki gösterdiler. Gerekli gün Fakültesi'nde dört gün süreli bir gösterisi düzenleniyor, İŞFÖD üniversitenin bir sonraki yıl sonunda yapılmasi gerektiği kültür ve sanat şenliği yıl sonunda yapılmasi gerektiğini, yıl ortasına alınıp 7 Ocak'ta yapılıyordu.

7 Ocak tarihinde aynca, Taşkışla binasında bir basın açıklaması yapan İTÜ öğrencileri "YÖK Kaldırılsın" kampanyası nedeniyle yoğunlaştırılan dürüşün soruşturmalarını ve KSBBY'yi protesto ederken polis saldırısına uğruyorlardı. Polis ailesi öğrenciyi döverek, yerde sürükleyerek ekip otosuna tıncliliyor ve Emniyet Müdürlüğü'ne götürüyordu. Bu olaydan sonra başlayan İŞFÖD Şenliği'nde bir basın açıklaması yapan öğrenci dernekleri ikiolay'la birlikte bu olayı da kınayarak özgürce yaratıkları çalışmaların sergiliyorlardı.

7 OCAK 1988
Beyazıt'ta Miting

12 Ocak günü akşam 17.00 sıralarında Beyazıt'ta bir miting gerçekleştiriliyordu. Beyazıt Tiyatro Caddesi'nde mini bir kuyruğundan çıkan yaklaşık yüz kişi mağazi durdurarak "Zam Zulüm İşkence", "Tek Yol Devrim", "Kahrolsun Faşizm", "İnsanlık Onuru İşkenceyi Yenecek" sloganları atıyorlar. Ayrıca bayrağı ve Turgut Özal'ın posterinin yer aldığı büyük bir posteri yakıyorlardı.

8 OCAK 1988
İTÜ'de Yemek Boykotu

Arkadaşlarının gözaltına alınmasına sessiz kalmayan İTÜ'lü öğrenciler ertesi gün Maçka ve Ayazağa kampüslerinde yemek boykotları gerçekleştirerek bu yandan arkadaşlarına sahip çıkıyor, diğer yandan gözaltına alınmaların kesintisiz yıkırmayacağını gösteriyorlardı.

12 OCAK 1988
Milliyet Gazetesi Önünde Basın Toplantısı

12 Ocak tarihinde Cağaloğlu'nda Milliyet Gazetesi önünde toplanan yaklaşık yüz öğrenci polis baskılarını, polis-idare işbirliğini ve çeşitli yayın organlarında son günlerde çıkan yalan haber ve yorumları protesto etti.

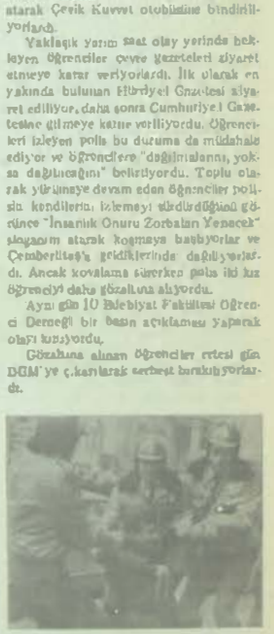
Son günlerde öğrenciler üzerinde polis-idare işbirliği ile baskılar artırılıyor. Polis bir gerekçe gösterilmeden öğrencileri gözaltına alırken, idare de açtığı disiplin soruşturmalarıyla öğrenciler üzerindeki baskıyı yoğunlaştırıyordu. Özellikle Tercüman ve Milliyet gazeteleri de yaptıkları gerçeğe dayalı yorumlarla öğrenci derneklerinde yaşadığı örgütlerin etkin olduğunu iddia ediyor ve polis baskılarına zemin hazırlıyorlardı.

12 Ocak 1988 günü, öğrenciler tüm bunları protesto etmek ve kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla bir basın açıklaması yapmak için Milliyet Gazetesi önünde toplanıyorlardı. İÜ Edebiyat Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı Gökhan Tırtıl, hazırlanan basın açıklamasını okumaya başladığında olay yerine gelen Çevik Kuvvet ekipleri öğrencilere saldırıyor ve Gökhan Tırtıl'ı sürükleyerek polis otobüsüne doğru götürmeye başlıyorlardı. Orada bulunan öğrenciler, polise müdahale ederek, olayın yasal olduğunu, polisin yasa dışı bir tutum içinde olduğunu ve arkadaşlarının bırakılması gerektiğini belirtiyorlar ve polisle tartışmalık, arkadaşını bırakmadan oradan ayrılmayacaklarını söylüyorlardı. Polisin tepkisi ise yine öğrencilerin üzerine saldırmak oluyordu. Altı öğrenci daha gözaltına alınıyor. Saldırıya uğrayan öğrenciler "İnsanlık Onuru Zorbaları Yenecek", "Polis Baskısına Son" sloganlarını atarak Çevik Kuvvet otobüsüne bindiriliyorlardı.

Yaklaşık yarım saat olay yerinde bekleyen öğrenciler çevre gazeteleri ziyaret etmeye karar veriyorlardı. İlk olarak en yakında bulunan Hürriyet Gazetesi ziyaret ediliyor, daha sonra Cumhuriyet Gazetesine gitmeye karar veriliyordu. Öğrencileri izleyen polis bu duruma da müdahale ediyor ve öğrencilere "dağılmalarını, yoksa dağıtacağını" belirtiyordu. Toplu olarak yürümeye devam eden öğrenciler polisin kendilerini izlemeyi sürdürdüğünü görünce "İnsanlık Onuru Zorbaları Yenecek" sloganını atarak koşmaya başlıyorlar ve Çemberlitaş'a geldiklerinde dağılıyorlar. Ancak kovalama sürerken polis iki kız öğrenciyi daha gözaltına alıyordu.

Aynı gün İÜ Beyazıt Fakültesi Öğrenci Derneği bir basın açıklaması yaparak olayı kınıyordu.

Gözaltına alınan öğrenciler ertesi gün DGM'ye çıkarılarak serbest bırakılıyorlardı.

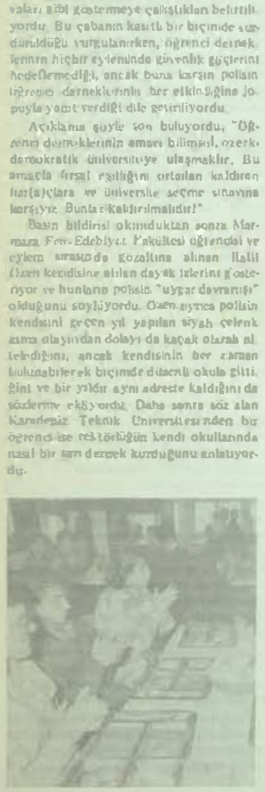
13 OCAK 1988
Basın Toplantısı

12 Ocak 1988 tarihinde yapılmak istenen basın toplantısını polisin zor kullanarak dağıtması ve dokuz öğrenciyi gözaltına alması, İstanbul Edebiyat, Veterinerlik ve Basın-Yayın Fakültelerî Öğrenci Derneklerince ortaklaşa düzenlenen bir basın toplantısında kınandı.

İstanbul Reklam Sitesi'nde yapılan basın toplantısına çok sayıda öğretim üyesinin yanı sıra Aziz Nesin, Cengiz Gürsoy, Suavi Sarıan ve İHD İstanbul Şube Başkanı Erol Gali p Sandıkcı da katılıdar. Hazırlanan bildiride, öğrenci dernekleri-nin pek çok yerde sözü örgüt gibi gösterildiği, özellikle Türkiye ve Tercüman gibi gazetelerin bunu sık sık yinelediği, öğrenci derneklerini kamuoyunun gözünde lekeleyip, öğrenci derneklerini kapatmaya çalıştıkları belirtiliyordu. Bu çabanın kasıtlı bir biçimde sürdürüldüğü vurgulanırken, öğrenci derneklerinin hiçbir eylemin de güvenlik güçlerini hedeflemediği, ancak buna karşın polisin üçüncü dernekleri-nin her etkinliğine polisiye yanıt verdiği dile getiriliyordu.

Açıklama şöyle son buluyordu; "Öğrenci dernekleri-nin amacı bilimsel, özerk, demokratik üniversiteye ulaşmaktır. Bu amaçla fırsat eşitliğini ortadan kaldıran tüm uygulamalara ve üniversite seçme sınavına karşıyız. Bunlar kaldırılmalıdır!"

Basın bildirisi okunduktan sonra Marmara Fen-Edebiyat Fakültesi öğrencisi ve eylem arasında gözaltına alınan İlalil Özen kendisine alınan dayak izlerini gösteriyor ve hunharca polisin "uygar davranışı" olduğunu söylüyordu. Özen-ayrıca polisin kendisini geçen yıl yapılan siyah çelenk anma olayından dolayı da kaçak olarak ni-teledığını, ancak kendisinin bir zaman bulunabilirken biçimde düzenli okula gitti-ğini ve bir yıldır aynı adreste kaldığını da söylemiş eklıyordu. Daha sonra söz alan Karadeniz Teknik Üniversitesi-nden bir öğrenci de rektörlüğün kendi okullarında nasıl bir terör estirdiğini anlatıyordu.

13 OCAK 1988
Yemek Boykotu

İstanbul Üniversitesi'nde 400'e yakın öğrenci, polis-idare işbirliğini, gözaltıları, soruşturmaları, keyfi baskıları protesto amacıyla yemek boykolu gerçekleştirdiler. 11.30'da yemekhane'ye gelen öğrenciler yemeklerini yemeyerek birbirine karışmıyorlardı. Kısa bir sessizlikten sonra aklarıyla birlikte beş türkülük küçük bir gösteri yapıyorlar ve "Keyfi Baskılara Son", "Öğrenci Kıyımına Son", "Polis-İdare İşbirliğine Son", "Gözaltılara Karşı Omuz Omuza" sloganları ile yemekhaneyi terk ediyorlardı.

15 OCAK 1988
"Çan Eğrisi" Uygulamalarını Protesto

14 Aralık 1987 tarihinde, İstanbul Üniversitesi Yönetim Kurulu'nun alınan öğrenciler hakkındaki bir kararı yürürlüğe girmiş ve 1985-86 ile 1986-87 öğretim yıllarında kaydı alınan öğrenciler için "Çan Eğrisi" uygulaması ile yeniden okullarına dönmeleri duyurulmuştu. Karar üzerine dilekçelerini veren öğrenciler bir gün sonra durumlarını öğrenmek için Öğrenci İşleri'ne başvurduklarında, kararın yalnızca 1986-87 öğretim yılında kaydı alınenleri kapsadığını, diğerlerinin kalkan dışı kaldığını öğreniyorlardı. Bu yanlı ve haksız uygulama için hiçbir gerekçe gösterilmiyor ya da daktilo hatası olabileceği ileri sürülüyordu.

15 Ocak 1988 Cuma günü İÜ rektörlük binası önünde toplanan öğrenciler, bu uygulamanın nedenini öğrenmek için rektör vekili Sevim Büyükdevrim ile görüşmek istiyorlar, ancak rektörlük binasında tek bir yetkili bile bulamıyorlardı. Saat 15.00'te toplanmaya karar veren öğrenciler toplantı saatinde yine hiçbir yetkili ile görüşemiyorlardı. Rektörlük binasının önündeki Atatürk heykelinin çevresinde toplanan öğrenciler ne yapacaklarına karar vermeye çalışıyorlardı. Bu arada bir öğrenci arkadaşlarıyla birlikte Atatürk'e yazılan dilekçeyi heykele hitaben okuyordu.

Bu dilekçe okunurken heykelin önünde açılan dövizlerde "YÖK Kahrolmalı", "Atılmalara Son Verilmeli", "Gençliğe Söz Hakkı Verilmelidir", "Öğrenciye Hak-sa Bize Niye Yok" türünden sözler yer alıyordu.

Daha sonra bir öğrenci, hazırlanan basın açıklamasını okudu. Açıklamada, öğrenci hareketinin demokleşme sürecinde yaşadığı keyfi yasadışı baskılara yer verilip ve keyfiliğin son örneğinin İÜ rektörlüğünün kaydı alınen öğrencilerle ilgili uygulaması olduğu vurgulanıyordu. Yetkililere, uygulamanın nedenine ilişkin sorular yöneltiliyor ve "Öğrencilere yönelik saldırıları, keyfi ve yasadışı uygulamaları son verilmelidir" deniyordu.

Öğrencilerin alkışlarıyla biten açıklamadan sonra 86-86 yılında kaydı alınen bir öğrenci tüm atılanların haklarına sahip çıkma gerekliliğini vurgularken, ülkenin aydınlarını, yazarlarını, demokratik derneklerini ve ailelerî dayanışmaya çağırıyordu.

Son olarak öğrenciler varolan keyfi, yasadışı uygulamalardan, baskı ve işkencelerden yılmayacaklarını dile getirerek, yakında idare mahkemesine de dava açacaklarını ve mücadelelerini bu yolla da sürdüreceklerini açıklıyorlardı.

Dicle Üniversitesi'nde polis dayağı

"Diyarbakır'da Öğrenci Olmak" yazısı, üniversite yönetimini rahatsız edince, YARIN hakkında fiili bir soruşturma başlatıldı...

Öğrenciler, aylık fiş uygulamasını günlerdir süren yemek boykotuyla protesto ettiler...

Öğrenciniz bir yıldır Diyarbakır'daki binasının bir bölümünü polis yurdu olarak kullanıyor. Her gün bu bahçede yüksek sesle askeri marşlar söyleyerek talim yapıyorlar. Binadan elli metre uzaklıktaki Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri ise "Valilik, daha hizmi güvenliğimizi bile sağlayamıyor. Devletin polisi, can güvenliğimizi tehdit ediyor, hem de valilikli başbakan da" diyorlar.

Olay, geçtiğimiz ay gerçekleşti. Dicle Üniversitesi'ne bağlı tüm fakülte ve yüksekokullarda aylık yemek fişi uygulamasına karşı yıllardır eksik ve sürekli yemek boykotu uygulanan çok yaygın bir katılıma ulaşmıştı. Hemen her gün yemekhane önünde toplanan öğrenciler, uygulamayı protesto ediyor ve yemek yemeden ayrılıyorlardı. 7500 öğrencinin yemek yediği yemekhanede, artık en fazla 600 kişi yemek yer olmuştu.

Öğrenci Derneği kurucuları inisiyatifinde yeni bir döneme başlanan kültürel etkinlikleri kısıtlamak ve gelişen demokratik duyarlılığı bastırmak için, üniversite yönetimi-polis işbirliğinin yeni ürünleri verdiyor. Hemen her gün öğle saatlerinde, okula gelen sivil polisler yemeğe giriyor, masalarda boykota ve boykotçu öğrencilere karşı propaganda yapıyorlar. "Bunlar siyasi örgüt üyesi. İllegal etkinlikleri var" diyerek, öğrencilerin "uzuna yemek yeme" isteniyle gösterdikleri eylemi "yasadışı", "yıkıcı eylem" gibi sözcüklerle karalamaya çalışıyorlar. Özellikle birinci ve ikinci sınıf öğrencilerini, kendi arkadaşlarına karşı sesini çıkarmaya zorlayan sivil polislerin etkinliği bugün propaganda ile sınırlı değil. Öğrenciler içinde liderlik vasfı taşıyan öğrencileri etmek için daha değişik bir takım baskı yöntemleri uygulanıyor.

Örneğin, Ortaçeşme'deki Hal Valiğinin bunca yakınında, bir sınıf arkadaşı gelip, yemek boykotuna katıldığı düşünülen bir öğrenciyi okul çıkışında alıp, "Bizimle gel, seninle konuşmak istiyorlar" diyerek, öğrenci kendi dairesine götürüldükten sonra bırakılıyor.

Olayı "şiddetle kınayan" öğrenci dernekleri kurucuları ile Bölge Valiğine dilekçe vermeyi planlayan öğrenciler, estirilen terör havasını protesto ediyorlar.

YARIN'a demeç verenler sorgulanıyor

Dergimizin 74. sayısında yayımlanan "Diyarbakır'da Öğrenci Olmak" yazısı, Dicle Üniversitesi yönetimini rahatsız etmiş olmalı ki, YARIN ve YARIN'a demeç veren öğrenciler hakkında fiili bir soruşturma başlatıldı. Yazıyı kimin yazdığı, hangi öğrencilerle konuştuğu, hangi öğrencilerin YARIN' dergisini okuduğu, hangilerinin YARIN'ı savunduğu türünden sorular, pek çok öğrenciye soruldu. Polis ve kimi yöneticiler, öğrencileri tehdit ettiler ve dolaylı yoldan, dergimize de tehdit mesajları gönderdiler.

Ayrıca geçtiğimiz ay içinde yapılan Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yönetim Kurulu toplantısına Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube'sinden bir polis görevlisinin de katıldığı öğrenildi. Bu toplantıda, öğretim üyelerinden biri dört öğrencisinin yasadışı örgüt üyesi olduğunu ve adlarının Siyasi Şube'ye bildirilmesi gerektiğini savunduğu. Fakülte dekanının karşı çıkmasi üzerine ise sert bir tartışma yaşandı.

Bu tartışmanın sonucunu ilişkin kesin bir bilgi yok. Kesin olan bir şey varsa, Dicle Üniversitesi'nde anti-demokratik, yasadışı uygulamaların ve baskının azalmaksızın sürdüğü. Öğrenciler ise, tüm baskıya karşın, derneklerini kurma, etkinliklerini geliştirme konusunda kararlı. "Baskıya karşı sesimiz daha da yükselecek" diyorlar.

12 Ocak 1988'de yapılan basın toplantısı sırasında gözaltına alınan öğrenci Erol Ekici ile yapılan söyleşiden kısa bir bölüm:

YARIN: İTÜ Senatosunun kararıyla kurulmak istenen Kültür-Sanat Birliği Birim Yönetmeliği'nden biraz söz eder misiniz?

EROL EKİCİ: Bu birim, rektörün seçtiği üç öğretim görevlisi ile iki öğrenciden kurulacaktır. Amaçlanan, rektörlüğün geniş mali olanaklarını da kullanmak, okuldaki tüm kültür-sanat çalışmalarını rektörlük gidümünde almak, bu yolla derneklerin sosyal çalışmalar yoluyla kitleselleşmelerinin önüne geçmek.

Bu yönüyle karar derneklere doğrudan yapılan bir politik saldırıdır. Ayrıca rektörlüğün kendi güdümünde yapacağı kültür-sanat çalışmaları, dayatılan "Türk-İslam Sentezi" ideolojisinin yaymaya çalışılacağı, özü itibariyle gerici bir yapı olacaktır.

Buna karşılık, fakültelerde kültür-sanat çalışmaları öğrenci derneklerinin sosyal etkinliklerinin başta gelenidir. Rektörlüğün de bu konuda çalışmak gibi bir bedeli varsa, derneklerin çalışmaları ile koordinasyona geçmeli, derneklere bu çalışmaları daha yaygın yürütebilecek maddi koşulları -çalışma ve setleme alanları vb.- verilmelidir.

Basın toplantısından sonra Şube'de yaşadıklarınızdan söz eder misiniz?

İfade almaken kendi istekleri doğrultusunda ifade vermeye zorladılar, sürekli hakaret ettiler. Ertesi gün de serbest bırakıldık zaten.

Bence olay polisin derneklere bakış açısının somut bir örneğidir. Bunun yanı sıra son zamanlarda basında çıkan -özellikle Tercüman gazetesinde- derneklerde yasadışı örgüt arayışı haberlerinin altını doldurmak için girişilen bir saldırıdır.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Fatih Güven

YÖK ÜSTÜNE YÖK KURMAK...

Bir süreden beri hazırlıklarının sürdüğü bilinen Yüksek Öğretim Mevzuatı'ndaki yeni düzenlemelere ilişkin taslak, 3 Şubat 1988 tarihli Milliyet Gazetesi'nde, 1. sayfada "ANAP Taslağı Hazır: YÖK Sil Baştan" manşeti ile duyuruldu. Aynı gazetenin 10. sayfasında "Kahveci'nin YÖK Taslağı" başlığı ile 5 sütunda verilen haberden öğrendiğimiz kadarıyla -aynı gazetenin köşe yazarımız Abdülmelek Kesbiçer olarak adlandırılan- eski başdanışman, yeni devlet bakanı, ANAP'ın altın çocuğu, Özal'ın gözde parlak Kahveci'nin YÖK değişikliklerini tartışmaya çalışacağız.

Öncelikle şunun Milliyet Gazetesi'nce de bilinmesini lüdüsü reddederek başlayalım. YÖK, sil baştan olmuyor. İlgili yeşil sihlemesi ve başa dönmesi söz konusu değil. Bir birikim süreci yaşanıyor. Altı yıllık uygulamalarıyla YÖK gerici mantığını, anti-demokratik ilişkilerini, faşist kadrolarını üniversiteye yerleştiriyor. Artık bu birikim -istenerse yıkım diyelim- sürecinin tamamlanmış olduğuna inanılıyor. Bir yeniden düzenleme, restorasyon başlatılıyor. YÖK'ün birikimi üzerine yeniden düzenlemeye gidiliyor.

Kahveci, YÖK üyelerini iki kategoride tanımlıyor: Full-time görev yapacaklar ve diğerleri. Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kurulu ve rektörler üçer tane seçiyorlar, 9 akademisyen, YÖK'ün asıl üyelerini oluşturuyor. Ne iyi, "Belli zamanlarda kurulun yetki alanındaki konularda karar almak üzere yapılacak toplantılara, DPT Müsteşarı, Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşarı, Maliye Bakanlığı Müsteşarı, TUBİTAK Genel Sekreteri, Devlet Personel Dairesi Başkanı, Bakanlar Kurulu tarafından seçilen ve iş hayatında ve toplumda başarılan ile temsil etmiş üç kişi ve bir Genelkurmay Başkanlığı temsilcisi kurul üyesi olarak oy hakkına sahip olmalıdır" deniliyor. Gerçi, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nde Milli Eğitim Bakanlığı yok, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı bulunuyor; fakat bu konuda gazeteci Samil Sey mi ekşiı aktarıyor, yoksa prens mi üzemiz davranıyor bilemiyoruz.

Tüm bunlar bir yana, düzenlemenin anlamı çok açık. Resmi olarak Bakanlar Kurulu'nun, fiilen çağdan çağa atlayan tonton Başbakanımızın doğrudan belirleyeceği 8 oy ve 1 de paşa "belirli" olarak düşünülen, açıklanmayan fakat tahmin edilmesi pek de güç olmayan zamanlarda kurula katılıp oy kullanabiliyorlar. 8 kişilik akademisyen heyete güvenilmiyor. Akademisyen üyelerden 3'ünün de Bakanlar Kurulu tarafından seçildiği düşünülürse, hükümetin yeni YÖK'le nasıl bir etkinlik, belirleyicilik aradığı ortaya çıkar.

YÖK başkanı, akademisyen üyeler arasından açık kararname ile atanıyor. Bu, YÖK başkanlığı konusunda hükümetle cumhurbaşkanlığı arasında bir yetki paylaşımıdır. Hükümetin YÖK üzerinde artan hâkimiyetini gösteriyor. Ancak, tasarı "Bunların (akademisyen üyelerin -ÖK) görev süreleri 8 yıl olmalı ve 2 yılda bir kura çekmek suretiyle için bir onsunda yenilenme imkânı olmalı" diyor. 8 yıl için seçilen üyr 2 yıl sonra neden kuruldan çıkarılıyor ve neden kura ile? Üniversite düzeninin en üst basamağında yer alan profesörlerin görevde kalıp kalmayacağı için 2 yılda bir formdan taş çekilerek bekletiliyor!

Tasarıda YÖK'ün görevleri sayılıyor. "Üniversite Yönetim Konseyi'nce belirlenerek iki adaydan birini dehan olarak tayin etmek"; bütçeler, ücretler, ödemeler hakkında Bakanlar Kurulu'na tavsiyelerde bulunmak, yeni üniversite, fakülte kurulması konusunda Bakanlar Kurulu'na gerekçeli raporlar dayalı tavsiyelerde bulunmak, yüksek okul ve bölüm seviyesinin, de yeni birimlerin kurulması yolundaki tekliferi karşın bağlamak. Yetkileri oldukça sınırlı. Dahası seçimde iki adaydan birini seçmek yetkisi var. Fakat yeni durumda dekanların çok bir yetkisi olmadığı da ortaya çıkıyor.

Peki, yeni YÖK üniversite düzeninde en yetkili kurulun Bakanlar Kurulu olmasını tasarlıyor. YÖK arada sıkışıyor. Onun altında yetkisi olarak Üniversite Yönetim Konseyi (ÜYK) belliyor. Üniversite yönetim kurulu, fakülte kurulu, fakülte yönetim kurulu, fakülte akademik kurulu, enstitü kurulu, enstitü yönetim kurulu, bölüm kurulu, bölüm akademik kurulu kaldırılıyor, 6 yardımcısı ile rektör üniversitenin en yetkili yöneticisi oluyor. "Bem itfari hem akademik lider olarak beninemiyor." Ne yazık ki elimizdeki kaynak bu güçlü rektörün birileri tarafından ve nasıl cinsel konusunda yeterli bilgi vermiyor. ÜYK iki sıkıy gösteriyor ama, kim seçiyor belli değil. Şunası çok açık ki yeni düzende rektörler ve onların altında bölüm başkanları çok güçlü, yetkileri geniş. Düzenlemenin dizinde Bakanlar Kurulu üniversiteye ağkım ve her üniversitede Üniversite Yönetim Konseyi en yetkili, güçlü organ.

Artık biraz da ÜYK'dan söz edebiliriz. Her üniversitede katma bütçe saymadığı öğrenci harçları fonu, araştırma fonu, döner sermaye fonu kuruluyor. Bu fonun, yani üniversitenin tüm mali kaynaklarının yönetimi ÜYK'ya veriliyor. ÜYK'de 9 üye yer alıyor. Anatrent Belediye Başkanı, Sağlık ve İçmilicisi, Milli Eğitim Bakanlığı'nın(!?) tavsiyesi ve Bakanlar Kurulu kararı'yla, iş hayatında ve toplumda temsiz etmiş (sivilinin, seçkinlerimiş) üç kişi ve üniversitede bulunduğu bölgede ikamet eden 3 kişi ile Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı ya da temsilcisi, o üniversitenin bağlı bulunduğu bölgede bulunan Ticaret Odası başkanlarının başka üniversitede görevli profesörler arasından seçeceği 2 kişi. Sunlardan belediye başkanı dışındakilerin görev süresi 8 yıl ve her üç yılda kura ile üyelerin dörtte biri yenilenmiyor.

Asıtanların iki yıllık yoğun ve çok yönlü çalışmasını ve doktoralarını tamamlayan asistanların yardımcı doçent olmaları ya da üniversite ile ilişkilerinin kesilmesi hedefleniyor. Yardımcı doçentler de 2 yıllık mukavele ile çalıştırılar veüç yılçalışkanlarında doçentlik için başvurma hakları doğuyor. 8 yılda doçent unvanını alamayan yardımcı doçentle üniversite ile ilişkisinin kesilmesi, doçentlerin de profesörlük için aynı ilkeye tabi tutulması düşünülüyor. Mantık şak açık, terfi süresi içinde bir iki nüfuzu terfi edemeyenler emekliye sevk edilecek. Bu bilimsel çalışmanın, akademik ortamın kutsallığı değil, aklın safdışı edildiği askeri işleyişin hiyerarşik kurallarıdır.

Öğrenciler ne olacak? Önümüzdeki günlerde şiddetli tepkiler göreceğine inandığımız bu düzenleme üzerinde bu yazı içinde çok fazla bir şey söylemeye gerek yok. Bütünleme sınavını kaldıran, not vermede bağıl ölçme ve değerlendirme sistemi getiren, harçları artıran, dernekleri kapatıp "öğrenci birliği" öngören bir düzenleme öğrenci gençlikten nasıl bir tepki alabilir? Görülecek.

Prens Kahveci'nin kastetmediği değişiklik üzerine 1981'de başlayan, üniversitenin yok edilmesi sürecinin toparlayıcı ve tamamlayıcı bir aşamasıdır. Tasarı yasalaşırsa üniversite askeri mantıkla düzenlenmiş bir sermaye örgütüne dönüştürülecek ve ayrıtlmış bozuvalara armağan edilecektir.

YÖK'ÇÜLERİN YENİ OYUNU

"paran kadar oku" "paran kadar kal"

44 madde öğrenci yararına değiştirilmelidir. Vizeler kaldırılmalıdır.

Atılımlar son bulmalıdır..." Seçimlerden sonra sınav haklarına ilişkin yeni bir düzenleme ile 44. madde bir kez daha gündeme geldi. Yukarıda sıraladığımız istemler doğrultusunda bir değişiklik yapılmadığı sürece de tepkilerin kalkmayacak. 44. madde ilk kez 1985 yılı sonlarında gündeme geldi. Dergi sayfalarımızda öğrencilerle parlamenterlerle ve hukukçularla yapılmış söyleşilerde ortaya getirilen hepsiydi: "44. madde öğrenci yararına değiştirilmelidir." Aradan geçtiğimiz bu yıllarda daha çok bir seçim yatırımı olarak ele alınan 44. madde. Son olarak 1986 yılı kasım ayında öğrenci derneklerinin gerçekleştirdiği "44. madde değiştirilmelidir" kampanyası sonucu toplanan 13 bin imza ile bir kez daha gündeme geldi. İktidarın "af" döneminin kapatılmasıyla da 44. maddeyi değiştirmek için ciddi niyet ve girişimleri söz konusu olmamıştı. Çünkü YÖK'ün temel dayanağıydı 44. madde, doldur-boşalt politikasını hareketa geçiren mekanizmaydı. Bulunan formül "telafi" oldu.

"Telafi" başarısız olan öğrencilere üçüncü bir vize hakkı tanıyordu. Ayrıca ikinci yıl vize aldığı halde final ve bütünleme sınavında başarısız olan öğrenciler için üçüncü yıl bir fark daha tanınıyordu. Ancak 8 yıl sınırı konduğu sürece bu üçüncü fark pek de kullanılmıyordu. Kayıt silinmelerin listelerinin başında gerekçe olarak sınıfta yer kalmıyordu: "6 yılda öğrenimini tamamlayamayacağı anlaşıldığından..."

Şimdi yeni bir düzenleme yapılıyor. Üniversitelerarası Kurul bu konudaki gözlemini Hasan Celal Güzel'e iletti. Basındaysa çıkan haberlere göre değişikliğin yasalaşması kesin, ancak anamalı önce değil.

Yeni düzenleme ile birinci sınıf yıruldeo bazı o hıyor. Böylece üniversiteye yedi ge len ve ortama alışma kaygısı içinde başarısız olan öğrenciler bu dönemi kısa sürede atlatamadıkları okuldan ayrılacaklar. Birinci sınıfın bazı olmasına gerekçesi olarak "Bir öğrencinin başarılı olup olamayacağı daha ilk yıldan anlaşılır. Birinci sınıf zor geçen öğrencinin daha sonra başarılı olması zordur" deniliyor.

Oysa yeni düzenleme ile üst sınıflarda başarısız olan öğrenciler için sonsuz sayıda hak tanınıyor (burada da eşitsiz bir durum yaratılmış ve en fazla üç dersten başarısız olanlara bu hak tanınmış). İlk iki yıl derslere nasıl girildiğini, sadan sonra ne değişmiş kader kalabilirsiniz. Bu rahatlığın gerekçesini anlamak dazor değil.

"Öğrenci harcını ödediği sürece istediği kadar sınava girebilir." Bu durumda, örneğin yıllık harcı 40 bin lira olan bir fakültede, derslere devam etmeyip yalnızca sınava girdiğinizde ödediğiniz harç 60 bin lira olacak (yüzde 50 zamlı). 2 vize, 1 final ve 1 bütünleme sınavı için toplam 60 bin lira ödeyeceksiniz. Sınav başına 15 bin lira. (En o cuz tarife bu)

Şu anda yürürlükte olan yönetmeliklere göre en fazla üç dersten başarısız olan öğrenci bir üst sınıfa devam edebilir. Örneğin 2. sınıfın derslerinden başarısız olduğunuz öğrenci sınıfa devam edebilmeniz ve vize aldığınız halde 2. sınıf derslerini veremeyebilir, 4. sınıfta da bu derslerin sınavına girebilmenize. Ancak yeni düzenleme ile bu böyle olmayacak. İkinci hakkınızda vereceksiniz, derslerisiz sözcene kadar bir üst sınıfta devam etmeniz söz konusu değil. Bu da demektir ki zamlı harç ödeyeceğiniz yılların sayısı kabarmacak.

Özetleri "Paran kadar oku" sözü geçerliydi, artık "Paran kadar kal" sözü geçmeye başlayacak. Atılmalardan sonra barajlar yaptırılacak. Öğrenciler üzerindeki baskılar azalmak yerine, biçim değiştirerek yoğunlaşacak, iktidar sorunu "çözdüğünü" ilan edecek. Öğrenci dalgalanmaları için de bir formül bulunacak, üniversiteler dikenaz gül bahçesi olacak.

Görülüyor ki "yeni" iktidarın "yeni" formülü de sorunları çözmeyecek. Üniversitelerarası Kurul ve iktidarın bir formül bulunduğunda dikenaz gül bahçesi olacak.

Beyhan Sunal

ZAMLARDAN SONRA KREDİLER

Günde 1 simit, 1 çay, 1 tuvalet parası...

ANAP'ın seçim sistemi sağlayarak iktidarını üzerinde önemli bir çoğunluk sağlamasında yapılan zamlar, toplumumuzun çok büyük bir kesiminin zaten güç olan yaşam koşullarını daha da güçleştirdi; çoğunluğun en temel gereksinmelerini bile karşılayamayacak bir yaşam düzeyine mahkum etti. Üniversite öğrencilerinin, gerek ülkede ayı giyinmeyi, yoksulluk cinsel, sinema tiyatro-konsere gitmeyi cümleyle özetlersek hâlâ gelişen sosyal sorunları da artık en doğru biçimde "yoksulluk" olarak tanımlanabilecek. Özellikle, bu zamlardan sonra düzenli beslenmek bile cümleyle olanaksızlaşacak.

Son günlerde artan intiharların hemen hemen hepsinde tek sebep olarak gösterilen geçim sıkıntısından en çok etkilenenler işsizler, ücretli-maaşlı çalışanlar olduysa, üniversite öğrencileri de özel konumları gereği yoğun bir ekonomik, sosyal ve psikolojik baskıyla karşılaşıyor. Neden öncelikle üniversite öğrencisinin konumu? Çünkü üniversite öğrencisi bir işte çalışamaz. İş arasa bulamaz. İş bulsa, sendikalı olsa, güvencesi olmaz, asgari ücretin altında bir paraya her an ucuz emek korkusuyla, istediği gibi çalışamaz. Çalışsa, derslere devam zorunluluğu nedeniyle, okuldan atılır, okuyamaz. Üniversite öğrencisi, artık vitrinli yaşlara gelmiş, ailesine bağımlı olmaktan hem ailesinin yükünü hafifletmek, hem kendi yaşamını kurabilmek için kurtulma isteğinde, hatta zorunluluğunda bir gençtir. Ailesinin, çevresinin, kendisinin beklentileri vardır. Üniversite ekmek kapısıdır, ama "Ya sonra ne olacak?" sorusunun yanıtı bir yana, "Üniversite yıllarında nasıl barın doyacak?" sorusu da güncelliğini korumaktadır. Üstelik, üniversite öğrencisi kendini geliştirmesi açısından en elverişli yılları yaşamaktadır; okumak, öğrenmek, sezmek, yaşamın, kültürün tüm öğelerini yalnızca üniversitede değil, kitaplarda, sinema salonlarında, sergilerde, yolculuklarda arayıp bulmak ister.

Tüm bunları yapabilmesinin koşulu nedir acaba? Bir de, unutulmaması gereken, "bir ayrıcalık değil, hak" olması gereken, ama çağlar ve koşullar ve yerinde (bunu da örneğin bir düşünelim) fakültesinde dolgu alebilmesi için almaşır, tıpta elektronik fiyatlı acaba ve mimarlıkta çizim takımlarını edinmeye dek rahat olduğu da "eder" bir aylık bir gelir sağlamasıdır. Fırsat eşitliğinden ve katılımdaki üniversiteye giriş sistemi-den söz etmeye bile gerek yok!

Evet, tüm bunları yapabilmenin koşulu... Aile parası, arada derede çalışıp kazanılabilecek üç-beş kuruş, veeee krediler! Aile parası almak nasıl yük olmaksa, çalışmak nasıl olanaksızsa yakınsa, devlete borçlanılan krediler de öyle çözüm olmaktan uzak!

Ocak ayı, kredi ayı. Banka yollarına düştüm, üç aylık 19.800 liramızı alacağız. Yani aylık 6.600, günlük 220 liramız. Onden sonra üç ay bize karada öğüm yok. Günde iki kez umumi tuvalete mi gitsek, çay mı içsek, otobüse mi binsek? Aa seçenek olmuş, alanda olmuyor. Yaşasın krediler... Yaşasın kredilerle yapılabilecekler... Tüm öğrenci arkadaşlarımıza seçeneklerini biraz olsun zenginleştirip hayatı güçleştirmek için üç aylık krediyle neler yapılabileceğinin bir derlemesini yapalım dedik. Yapılamayanların listesi çıktı ortaya, o da başka!

Ayçe Arsoy

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

nasıl ajan olunur?

Bülent Eryılmaz

İnsan sabet doğmadığı gibi, ajan olarak da doğmaz. Ajan (ya da *malum çevrelerin* ifadesiyle "yardımcı personel") olmanın kendine özgü yolları vardır. Ajan olabilmek için bu yollarda ilerlemek ve istenen koşullara eksiksiz yerine getirilmesi gerekmektedir.

Her ne kadar bugüne değin bir kimseden ajan olabilmesi için cephesine çekilmiş 6 cm'lik fotoğraf, ihanetgâh kâğıdı, aşı karnesi gibi her yerde ve her konuda "talep edilen" belgeler istenmemiş, ajan seçimi için şehir stadlarında onbinlerce kişinin katıldığı *Ajan Seçme Sınavları* (ASS) yapılmamış olsa da, bu, ajanlığın "ha deyince" girilecek rahat bir devlet memuriyeti olduğu anlamına gelmez. Ajanlığa girebilmenin belli bir adabı, usulü ve mekanizması bir yolu vardır.

İnsan ajan doğmaz, ancak ajanlığı *seçmez*de, her zaman için *seçilir*. Malum çevrelerce yapılan bu seçimde "aday namzetleri" belirli kıstaslara göre değerlendirilirler. Adaylar kılı kırk yaran bilimsel gözlemlerden, teknik incelemelerden geçirilirler, psikolojik yaklaşımdan adli ilişkilerine, mevkileri yemeklerden (örneğin *Rus salatası* seven biri ajan olmaz), ekonomik durumlarına kadar incelenirler. Kolay değildir. Zira devlete *ölünene* kadar hizmet edilecek, onun gözü, kılıağı olarak elemanlar seçilmektedir. Azami birbirlerine özeni görülmek zorunluktadır.

Aday *eğitimlerinde* başta gelen kural, gençlere "onları kuşkulandırmadan" doğal ortamları içinde yakın olabilecek durumda bulunmaktır. Bu nedenle de okul kapısındaki simitçi, kantin ya da yurttaki çaycı *part time* çalışmalar önem kazanmaktadır. Ancak bu kişiler, dernek çeşitli örgüt toplantılarını, dans notalarıyla "Komünist Kitapların" kara tırnak gibi affedilmez hatalar işlediklerinden, zorunlu kalmadıkça seçilmezler. Bu alanda daha çok "yetişmiş olmaları" bir görevlendirilir.

Elbette ki gençlere "kuşkulandırmadan" en yakın olabilecek kesim, yine gençlerdir. Bâyleee malum çevrelerin çalışma alanları "kabaca" belirlenmiş olur. Fakat evden okula, okuldan kahveye giden, kız ve takım muhabbetini eşmeyen biri ajan yapılamaz. Bu en basit ifadeyle *milli servetlerimiz*'dir. Zaten böyle bir ajandan da kimin kimin çıkacağı, ya da kimin okeyde partiyi kaldıracağı düşünde bir bilgi alınamaz.

O halde çalışma alanı alabildiğine daraltılmış, aslen "illegal örgütlerin cizi attığı" öğrenci dernekleriniin kapılarına dayanmış olur. Dernek çevresinden *değil* öğrenciler istedikleri kadar "Biz bu derneği akademik, demokratik haklar gerçeveside mücadele için kurduk, öye olduk" diş-e'enişat sözler de fayda vermez. Malum çevrelerin gözünde "dernek-illegal örgüt başı" bir *fikri ve bir halini almıştır* ve onlar "aday asan zellerini" bu çevreden seçeceklerdir.

Artık çalışma alanı tam anlamıyla belirlenmiş olur. Yani, dernekte kimin *elebaşı*, kimin *sempatizan*, kimin *militan* olduğunu bilen *aktif* dernek üyeleri!

Doğal olarak bu alana giren adaylarla "iletişimi" kolaylaştıracak özellikler (titizlikle göz önüne alınır. Örneğin, kolay *ikna edilebilir*, "yumuşak" bir yapıya sahip olmak, akıconomik geçmiş içinde olup iş aramak, sıkma konumunda ya da normal öğretim süresini doldurmuş durumda bulunmak bu özelliklerin başta gelenleridir. Derin araştırmalar sonucunda *esnek* adaylar seçilir. Sıra, bu *adaylarla iletişim kurmaya* gelmiştir.

Başta da belirttiğimiz gibi, insan ajanlığı seçmez, ajanlığa seçilir. Eğer rize-sinav trafiğinde atılmamayı başarabilmişseniz, sizinle depolitizasyon sürecini kurmak dernekte üye olmuşsunuz, bu da yetmezmiş gibi dernek çalışmalarına sürekli katılıyor, etkinliklerde görev alıyorsanız, hâlâ olun. Şanslılardan biri olmanın usulü ve mekanizmalı yolunu öğrenmiş demektir; kapınız her an çalınabilir, sabırla bekleyin. "Yeni bir medeniyet" ve "yeni ekonomik olanaklar, hatta daha da ötesi" size yolu önünüzde açılabilir.

İletişim kurma, polis-idare işbirliğinin seçkin bir örneğini oluşturacak bilçinde, okul ya da yurtlardaki idarecilerin makam odalarında yapılır. Aday *arkadaş* gibi gören -ve mutlaka onun iyiliğini isteyen- sürümü bir "görevli", adayın ne zamandır beklediği "devlete hizmet sine gerefine erişme şansını" sonunda yakaladığını gururla açıklar. Başına konan bu "devlet kuşu"na karşı her sadece duyarsız davranan adayın bu soğuk tavrına aldırmaz görünen "görevli", bir süre ikraya çabuk'tan sonra candeyu vererek ayrılır.

Aytımadan önce yaşanılan ikna sürecinde "birbirinden cazip öneriler" ve güvencelerle karşılaşır. Bu önerileri, boş kâğıt vererek anavatan'a geçme garantisinden, dernekteki "rakip örgüt"ün *hücresini kazıma* olanağına adayın ilgi duyduğu alanda karşıyor edinme gibi sonuna değin adayın çevresine "içerde" *iyi muamele* görmesine, hatta adayı eli yüzü düzgün zengin bir aile kızı ile baş göz etine sözüne kadar uzanan bir çeşitlilik sağlar. Tamamiyle adayın ilgi alanlarıyla, görevlerin hayal gücü ve ikna yeteneğine bağlıdır.

Artık adayın önünde yeşeren bir ufuk açılmıştır. Sanki gökten güzel bir el omuzuna dokunmuş ve onu kutsamıştır. O, artık *seçilmiş* önemli bir'dir demek içinde ve dışındaki her türlü "illegal faaliyet"i bir güğü sessizliğiyle izleyecektir, ra porlar vermektir.

Aday, bu ruh hali içinde en yakın telefon kulübesine gider ve demokratik basın organlarını arar. bu sayındırıcı gelişmeden harekete haberi alınmıştır. Konuşmasını bitirse *eski* aday kendinden hoşnut bir sigara yakar, öyle ya, bu teklif onun demek çalışma larının mükâfatıdır, *ses* getirilmiştir, kısacası hakkettiğinin somut bir göstergesi değil midir?

Bu arada malum çevrelere düşende, arşiv kayıtlarında derin araştırmalara dalarak yeni "canalar" saptamaktır. Basın organlarında "ajanlık teklifi" karşılığında çıktığına, okul, kantin ve yurtlarda "cazip arkadaşlar" görülmeye devam ettiğine göre de, aradığı şanslıları hâlâ bulamamışlar.

BİR "AJAN"LA SÖYLEŞİ...

YAZAR: Sevgili, yaklaşık bir yıl kadar önce, polisin sana ajanlık teklif etti ğini hatırlıyorsun, bu olay gazetelerde de haber olmuş çıktı. Konuya biraz da değinmek istiyoruz. Bize önce kendini kısaca tanıtır mısın?

ŞENİZ CİVİL = Marmara Üniversitesi, İktisadi Fakültesi 3. sınıf öğrencisiyim. Fakültemizin Öğrenci Derneği kurucu üyesiyim. Üniversitemizle oluşturulan Fakülte Yönetim Kurulu içinde yer alan üç öğrenciden biriyim.

Polisle sizinle nasıl ilişki kuruldu, polis okullardaki yönetimle nasıl yerleşir?

■ 2 Aralık günü, 2 Aralık, iyi hatırlıyorum, çünkü o gün sınavım vardı, sınav sırasında Öğrenci Bürosu Şefi Mahide Saraçoğlu bizzat gelerek Kültür Sanat Komisyonundan sorumlu öğretim görevlisi Berat Hanım'ın şahsiyle sekreterliğinde beni beklediğini söyledi. Ben, Kültür Sanat Komisyonunda çalışıyorum. Aklıma farklı bir şey gelmedi; sınavı bitirdikten sonra Mahide Hanım'a bizzat gelerek çağırmasını artık öğrencilere daha çok değer verilir şeklinde yorumladım. Sekreterliğe çıkınca Odada her zamanki görevlilerin yanı sıra bir bayan ve bir erkek oturmuştu. Berat Hanım sınavı dönük olunuyordu, yanına gittim, konuştuk. Öyle önemli bir şey yoktu. Çıkınca Yurttan "Seniz" diye seslenildiğini duydum. Döndüm. Sekreterlikte gördüğüm bayanla erkek hanımlar. 25-26 yaşlarındaydı her ikisi de ve gözlüklüydü. Erkek uzaktan "Bizi tanıdın mı?" diye sordu. "Kim bunlar" diyerek yaklaşım. Tanımıyordum. Tanımadığımı söyledim. Erkek kimliğini çıkardı. Büyük harflerle "emniyet müfettişi" yazıyordu, ya da ona benzer bir şey. Başka küçük yazılar da vardı, okuyamadım. Benimle konuşacaklarını söylediler, daha doğrusu erkek olanı söyledi. Zaten tüm konuşmalarımız onun la geçti. Ben, öğrenci derneği yönetiselleri-

nin kimi zaman gözaltına alınıp sorgulandıklarını biliyordum, "herhalde gözaltına alacaklar" diye düşündüm önce. Bu yüzden, "Ne konuşacaksanız burada da konuşabilirsiniz" dedim. "Gidelim" dediler. Tam bu arada oradan geçmekte olan bir asistana dönüp, "Bunlar polis, hiçbir suçum olmadığı halde beni götürmek istiyorlar" dedim. Amaçları taşıydı. Bu arada erkek olanın onun yanına gidererek, amaçsız hiçbir şey yapamayacağını söyledi. Sonra beni alıp dışarı çıkardılar. Yeşil bir Renault'ya bindik, Numune Hastanesi'nin bahçesine gittik. Orada durduk. Tüm konuşmalar arabanın içinde geçti.

□ *Tekrar geriye dönersek, emniyetten çıkarıldığı bedariyle, polisleri ilk sekreterlikte görüyorsun, sekreterliğe seni öğrenci bürosu sorumlusu çağırıyor, sonunda konuşacağı söylenen Kültür Sanat Komisyonundan sorumlu öğretim görevlisi pek tabii bir şey söylemiyor. Bütün bunlardan, okul yönetiminin polislerle işbirliği içerisinde çalıştığı sonucu çıkartılabilir mi?*

■ Şunları söyleyebilirim. Mahide Hanım eski öğrenci bürosu şefine oranla çok daha fazla yetkilere olan bizlere benziyor. Örneğin, kimi kararları dekandan sonra Mahide Hanım'a onaylatmak gerek. Sonra, bizzat kendisinin gelip sınavdayken beni sekreterliğe yağırmasını düşündüğümde Mahide bu görevi mütahidemler yapar.

□ *Kaldığımız yere tekrar dönelim. Arabada sana ne söylediler? Aranızda nasıl bir konuşma geçti?*

■ Okulla ilgili bir iki gereksiz soru sorduktan sonra benden öğrenci derneğine

geçtiler. Neden dernekte çalıştığımı sordular. Yanıtladım. Bana öğrenci derneğinde kimi art niyetli insanlara olduğumu bunların gerçeğini polisikaya çektiğimi. Yanın ve Çözüm dergisinin bu amaçla çalıştığımı söyledim. Bu dergileri okuyup okumadığımı sordular. Bir iki dergiyle ilgilim olup olmadığımı sordular. Bir kere Öğrenci Festivali'ne gittiğimi söyledim. Bana "Sen okulu bir bırak, dernekte ne olup bittiğini bize anlatırsan okul problemin çözümleriz. İyi bir iş, iyi bir evlilik yaparsın. Biz iyi insanlarız, seni sıkmayız, psikolojiden de anlarız" dediler. Konuşmayı sürdüren erkek polis "Önce benimle çalışırsın, sonra bu bayanla çabşmaya devam edersin" diyerek yanında oturan bayanı gösterdi. "Yapamam" dedim. "Seni üç gün alırım, derslerine önümüzdeki çalıştırsın" dedi "Arkadaşlarımı hemen anlar" dedim. Bunun üzerine. "Sana yayın yerevinlerin isimlerini söyle, onlar hakkı da hemen işlem yapmayız" dedi. Ellerinden kurtulmak için "düşüneyim" diye yanıtladım. "Bizim dediklerimizi yapmaz'sak mesa. ne uğruna bu çevreleri teşkiyorsun, öğrenci derneği sadece benimi mi?" dedi. Beni yeniden tehdit ederek, ertesi gün için bir görüşme verdi. Bu konuşmadan kimseye bahsetmemeni söyledi. Sonra beni serbest bıraktılar.

□ *Bu görüşme ne kadar sürdü?*

■ Toplam bir saat kadar.

□ *Sonra okula mı döndün?*

■ Evet, zaten çantam ve montum okuldaydı. Döner dönmez arkadaşlarımı buldum, onlar da beni bekliyordu. Gelmediğimi görünce Mahide Hanım'a sormuşlar. O da, "Bunlardadır, selamlamayın" diye yanıtlamış. Başımdan geçenleri arkadaşlara anlattım. Sonra Müyorumsunuz, bunu açıklamam yasal.

□ *Daha sonra seni rahatsız ettiler mi?*

■ Hayır.

□ *Okulumuzda başka bir öğrenciye de benzer bir teklif yapıldığını biliyor musun?*

■ Evet, bir arkadaş daha kendilerine böyle bir teklif yapıldığından bahsetti. Acaba korkusundan, aradan üç hafta geçtikten sonra bahsetti. Ona da aynı gün teklif yapmışlar.

□ *Peki bu olaydan sonra çevrendeki insanlarla ilişkilerin nasıl gelişti?*

■ Öncelikle ailem olaydan korktu. Haberi gazetelerden okumuşlar. Memleketten kalkıp gelmişler. Birlikte dersene çıktık. Bana önce "Ben bu işlerden anlamam, bunlar devlet işleri, senin temiz bir geçmişin var, seni uygun görmüşler, hata etmiş olabilirler" diyen ikaten, daha sonra ailemle beraber yaşayışıma yolunu çıktı. Babamla aynca görüştü. Onlara, "Kızınız fazla ilgi çekmiş biri" dandı. Fakülte sekreterliğine bırakılan girip çıkabilmesinin mümkün olup olmadığını sormuşlardı. "Herkes girip çıkabilir, ben bunları denetleyemem" diyor. Bu arada belirteyim, daha sonra görüştüğüm okul yönetim kurulu üyesi Melih Bey'in bana söylediklerı de ilginç: "Ne korkuyorsun, devlet aygına çekmiş."

Arkadaşlarımın hiçbiri bu olaydan sonra benden uzaklaşmadı. Hatta birçoğu, olayı açıkladığım için beni kutladı. Okulun panosuna bu olayı anlatan gazete haberleri asıldı. Ajanlık teklif edilen diğer arkadaş bana "Senin yaptığın doğruydu, benim açıklamam daha doğru bir davranış" dedi.

□ *Teşekkür ederiz.*

İÜ HUKUK FAKÜLTESİ ÖĞRENCİ DERNEĞİ KURULUYOR

1985 yılında yapılıkları başvurunun idare ve polisin engellemeleri ve daha sonra da mahkemeler düzeyinde oynanan oyunlar nedeniyle bir türlü sonuç verememesi üzerine, hukuk öğrencileri, sürmekte olan davalarını geri alarak yeni bir dernek başvurusu yapmaya karar verdiler. Öybelİği ile alınan bu karar doğrultusunda hiçbir hareketa geçen öğrenciler, ilk olarak, 14 kişilik kurucular kurulu ile 7 kişilik yönetim kurulunu seçimle oluşturdular. Öğrenciler, en kısa zamanda yapacakları başvuru ile İCHCOD'un kurmayı ve ömesiz bağımlı yapılacak genel ve sınıf toplantıları ile öğrencilerle buluşarak yönlendirme yönündeki çalışmalarını yoğunlaştırmayı hedefliyorlar.

KTÜ-ÖD BASIN AÇIKLAMASI

21.10.1987 tarih 87/12215 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile yükseköğretim harçlarının üniversitelere borçlanılan kısmının öğrenciye ödetilmesi ile üyece belirginleşen öğrenim harçları sorununa karşı yığın tepkiler oluşmaya başlamıştır.

21.12.1987 tarihinde Karadeniz Teknik Üniversitesi Öğrenci Derneği tarafından KTÜ öğrenci yemekhanesinde yapılan yemek boykotu ile öğrencilerin duyarlılığı ve sakınımı dile getirilmiştir. Bu boykotlan dolayı da KTÜ öğrenci, KTÜ ÖD üyesi Kayhan Durgun, 1 dönem okuldan uzaklaştırılmıştır.

Öğrencilerin öz örgütleri olan öğrenci derneklerinin gençliğin sorunlarını dile getirmelerinden sıkıntı duyan resmi ideoloji ve üniversite yönetimlerinin polisle işbirliği halindeki bu tutumu depolitizasyon sürecinin kırmaya başlayan gençliğin sorunlarını sahiplenişi ve dile getirmesinin önünde engel oluşturmaya yönelik hareketlerdir. Özgür demokratik üniversite ve harçlar konusunda tavrını açıkça ortaya koyan KTÜ-ÖD üyesi Kayhan arkadaşın

yaşlarda yeri olmayan fiillerinin dolayı disiplin cezasına uğratılması, gençliğin dinamizmini köreltmeye, sorunlarını sahiplenmeye karşı yönelik temelsiz ve boş eylemdir.

Harcını ödeyerek üyesi için cezalandırılan bu arkadaşa destek veriyor, KTÜ'lü tüm öğrencilerin sözünü dinlemeye hazır olduğumuzu ilan ederek harçların tümüyle kaldırılmasını istiyor, bu tür yaptırımları protesto ediyoruz.

KTÜ-ÖD Adına
Ufuk KELEŞ

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

LİSELİLERARASI YAZI YARIŞMASI

türkiye ve yunanistan gençliğinin ortak istemi

barış dostluk kardeşlik

YARIN Dergisi bu sorunla ilgilenmeye yeni verdiğimiz önemle ilk etkinlik olmuştur. "Liselilerarası Yazı Yarışması..." Bu yazı başlığı ile dünya kamuoyunun gündemine girmiş ve onun kazananları arasında gençliğin ilgisini çekmeye devam çağında, yarışmanın koşullarını evrensel barışa uzanan yolda ilk adım olarak gördüğümüz "TÜRKİYE VE YUNANİSTAN GENÇLİĞİNİN ORTAK İSTEMİ: BARIŞ, DOSTLUK, KARDEŞLİK..." olarak belirledik. Yarışmamıza dileyen her lise öğrencisi katılma hakkını ve yarışmayı gönderebilmek kazandık. Liselilerarası konuşma dilinin olarak dilediğimiz gibi anlaşılmasını, yani barış edebiyatının her zamandan daha yaygın olarak gelişmesini sağlayacak bir şekilde, yazı türünü de serbest bıraktık. İnsan Hakları Derneği

Ankara Şubesi Başkanı sayın Prof. M. İlhan Kudat, Türk-Yunan Dostluk Derneği kurucularından Sayın Dimitraq Ceyman, gazeteci yazar Mustafa Ekmekçi, ABC Dergisi genel müdürünün eşi sayın Aksan Ş. ve YARIN Dergisi Yazı İşleri Müdürü Mustafa Oskay'dan oluşmuştur.

Seçici kurulun başlıca görevi, değerlendirme ölçütlerini belirlemek, YARIN Dergisi SEVGİN DİNÇ, Dolmuş Yazı aylarında yazılarını en kısa sürede Yunan gençliğinin konuşulacak Yunanistan'a gönderilecektir. Yarışmada ayrıca konuşmaya geçilmiş bir ilgili olarak İnsan Hakları Derneği, Bilar A.Ş., Türk Tabipleri Birliği Sağlık Kampı, Nükleer Savaşa Karşı Doktorlar Birliği ve Çağdaş Gazeteciler Derneği'ne çeşitli kitaplardan ÖZEL ÖDÜLLER verecektir. Dergimiz ayrıca, bir elemeyi aşan tüm gençlere çeşitli armağanlarda bulunacaktır. Yarışma şöhretli kuruluşlar ayrıntılı bilgiyi dağıtacaktır. Ödül alan öğrencilere ödülleri Haziran ayında Ankara'da düzenlenecek olan bir törende takdim verilecektir.

YARIŞMAYA KATILMA KOŞULLARI

- Genel, Dostluk Yıldızları konulu bir kompozisyon 20-24 dakikalık yazı olmalıdır.
- Yazılar tercihen daktilo çekilmiş olacak, ya da okunaklı bir el yazısı ile yazılmalı.
- Yarışmaya katılmak öğrenciler yazılarını, katılma formu ile birlikte YARIŞMA SEÇİCİ KURULU YARIŞMASI SAĞLIK SOKAK 36/7, YENİŞEHİR, ANKARA adresine elden, ya da posta ile göndermelidirler.
- Yazılar en geç 31 MİKAN 1988 tarihinde elmadır olacak şekilde gönderilmelidir.
- Her öğrenci yarışmaya bir yazıyla katılabilir.
- Kazanılmış olan YARIN Dergisi Şubat, Mart, Nisan 1988 sayılarında yayınlanacaktır.
- Yarışma sonuçları YARIN Dergisi Haziran sayısında ve telefonla duyurulacaktır.
- Yarışma ile ilgili bilgiler dergimiz merkez ve bürolarından alınabilir.

YARIN

LİSELİLERARASI YAZI YARIŞMASI
KATILMA FORMU

Tarih : ..../...../ 1988

Adı, Soyadı : .....

Doğum yeri ve tarihi : .....

Okumakta olduğu okul ve sınıf : .....

Sürekli adresi: .....

YUNANİSTAN GENÇLİĞİ BARIŞ İSTİYOR!

Yunanistan Gençlik Barış Komitesi'nin Etkinlikleri

Emeğinden eğitimden ter, taş olurken kestiği yere değinecek bir yanma biçimi Nikos. Hemen her zaman kıpırtısı olan ve hemen her zaman gülen yüzünde boncuk boncuk ter birikmişti. Mavi üniformasına artı eri sıhlamıştı. Atina'nın 42 kilometre ötesindeki köy ilk, yeşil bir kırsı olan Marathon'da başlamıştı yürüyüşe. Yalnız değildi. En az 1500 genç, o tarihsel ve uzun koşusuna adımı vermiş bu kentten çıkmış, tarih boyunca nice zalimin ayağının altından kaymış yollarda ilerliyordu.

Güneşlerin pazardı. Mayıs'un 31'i 31 Mayıs 1987. Üzerinde pankartları, dudaklarında türküleri yürüyordu gençlerin. Ve Nikos, tarihyordu. Sokuldan, korkudan değil. Sarsılmaz. Umutsuzmuş kalın geliyordu.

Yunanistan Gençlik Barış Komitesi'nin öncülüğünde gerçekleştirilen "Ustere Hayır!" yürüyüşünün ilk durağı Maraton'a 19 kilometre uzaklıktaki Nea Makri Amerikan Üssü'ydü. Üssün çevresindeki yeşil alanda genç bir müzik grubunun verdiği konser, barış gösterisine dönüyordu. Yürüyüşçüler coşkuyla karşılıklar ortağa. Terleri kurudu.

32 kilometre sonra resmi dairelerin toplandığı Sindagma Meydanı'nda yürüyüşlerini bitirdiler. Kalabalık değildi bu Nikos, etkinliklerin kuralıkta, son bir kez daha "Ustere Hayır!" diye bağırdı. Polislerin arasından sıyrıldı. Onlarda üniformasını, cemaatsa da yağlı pantolonuyla yürüdü gitti.

Ekim ayı sonunda, Atina'daki merkez bürolarında ziyaretlerine gittiğimizde, bu yürüyüşe götürdüğü portakalla anlatmıştı Yunanistan Gençlik Barış Komitesi'nden arkadaşlarımız. Komitenin Atina II Başkanı Maria adında gencecik bir bayandı. "Ustere Hayır!" yalnızca bu yürüyüşün doğası olmakla kalmadı" diyordu. "Burjuva basınının yaptığı kamuoyu yoklamaları bile Yunanistan gençliğinin yüzde 90'ının Amerikan üslerini istemediğini gösteriyor. Üslere karşı mücadeleye tüm gençliğin yüzde 80'i katılıyor. Yani bir bu konuda duyarlı olanların dünyaya ulaşmıyoruz. Çok farklı ilgi alanlarından, yaş gruplarından gençlere ulaşabilmek için yeni yöntemler bulmak, eylem biçimlerini sorgulayabilmek zorundayız."

1986 sonunda başlatılan ve 87 yılı boyunca süren "Üslere Karşı Emek Kampanyası" adlı üç ayda 150 bin imzaya ulaşmıştı. Yunanistan Gençlik Barış Komitesi, son sayım yapıldığında 300 bindere fazla imza toplandığının görüşmeyi düşünüyordu. 1987 Kasım ayında başlayıp ve 1988 Ekim'inde tamamlanması öngörülen ABD-Yunanistan ile sözleşmelerinin Yunanistan geçiş barış hareketinin gündemini bir yıl boyunca meşgul edeceğini sanıyordu. "Eylem biçimleri neolacak?" diye sordum.

Askerliğini bitirip dönmüş olan Nikos Sougelas, "asıl" olunmasından, "yenilikçi" olunmasından yana olduğunu söyledi. Çok geniş bir kesimi kucaklanabilmesi gerekiyordu. Askerliğini yaparken bir barış yürüyüşüne katılmıştı. Bu yaşattı sonuçta. Ama kimse bilgisiz şey yapmamıştı. Bunu da eylemle kitlesel bilgisiz, barış etkinliklerinin çeşitliğine borçluydular. Ortaokullardan fabrikalara, ordudan devlet dairelerine kadar her yerdeki gençler bu etkinliklerde konferanslar çeken bilgeler bulmuşlardır. Böyle diyordu Nikos, her zamanki gibi kumru yüzünde bir hayecan, bir coşku. Yunanistan Gençlik Barış Komitesi Genel Sekreteri Yorgos Grapsas ise, "Bizim gibi Avrupa'da gençlik örgütlerinin Yunanistan'ın gelecekteki rolünü nasıl görecği, üslerin kaldırılıp kaldırılmayacağı konularında görüşebilmek için Nikos'un anlattıklarını olduğu gibi aktarmak istiyorum.

"Önce mücadelenin hedeflerini somutlamak, genç insanlara ulaşılmasının, üslerin açtığı tehlikeli olduğunu anlatmak gerek. Bu yapılırken de, sanki olarak ulaşılmamak anlamı gözlük yaşamadan, hakkında, okuduklarından gözlemlediğinden neler koparıp götürdüğünü göstermek gerek. Biz bunun için bir anket düzenledik. Liselerdeki, fabrikalardaki gençlere üslerin ve barış konusundaki görüşlerini sorduk. Bilimsel bir değerlendirmeden çok onların bu konuda düşünceye, bir şeyler söylemeye yöneltmek ve onlarla tartışabilmek için. Türkiye ile ilişkiler 2000 yılına kadar olabilen bir dünya bedeli, SDI ve paktların dağılması konusunda da sorular sorduk. Büyük ilgi gördü. Sonra Atina'daki ABD Büyükelçiliğinin yakınında bir konser düzenledik. Komserler, barış konserleri her zaman bir yük katılım görür. 1967-1974 yılları arasında cuntanın iktidarda olduğu bir yerde de Barış Konseri yapılmıştı. Herhangi bir gösteri yerine bir konser. Ama öyle insanların yanında oturduğu, sakin bir konser de değil. Hep bir ağızdan marş söylenen, coşkulu bir ortam. Gündüzleri çalışan, akşamları okulda giden öğrencilerin 5000 üyeli örgütü SDMİE ile işbirliği yaparak, ortaokul çağındaki gençler arasında barış konulu bir resim yarışması düzenledik. Bu yarışma, SDMİE üyelerinin nasıl yoğun bir bilgi ve eğitimleri olduğunu ortaya koydu. Sonra barış kampları düzenliyoruz. Tatilik okullarda okuyan liseliler, geçen yaz büyük bir barış kampı yaptılar. Nea Makri Askeri Üssü'nün yakınında kamp kurup, şarkılar söyleyip, tartışmalar yapıp geldiler. 15 yaşından küçükler için bir mektup kampanyası düzenledik. "Sevgili Milletvekili" başlığıyla parlamentoya mektup gönderip, üslerin kaldırılmasını istiyorlar."

Nikos'un bir solukta anlattığı bu etkinlikler, salında Yunanistan Gençlik Barış Komitesi'nin, hemen tüm politik gençlik örgütlerinin de katılımı ve katkılarıyla yaptığı etkinliklerin çok küçük bir bölümünü oluşturuyor. Gerek gerçekleştirdikleri bu eylemlerde, gerekse gündeme aldıkları etkinliklerde onlara olan yönlerini anlatıyor Maria: "Genç insanlar salında üretmeye, araştırmaya, yazmaya, çizmeye, ne biliyim şarkı söylemeye sanılırımızdan çok daha yatkın. Biz de gençiz. Ama işte, biz bir grup politik gençiz. Onun için bir etkinlik yaparız, her şeyi planlarız. Onu da gelir kitleler işler... Bir yanlış bir değişiyor. Biz öğrencidan barış resmi yapmamı, barış konusundaki sorulara yanılmamını istemek, onu hareketin içine çekmenin somut bir yolu. Tüm etkinliklerde katılımı artırıcı mekanizmalar, yöntemler olmalı. Biz bunu gözetiyoruz."

Yunanistan'da 61 Amerikan-NATO üssü bulunuyor. Bu üslerin kaderi, ABD ile sürdürülen müzakerelerin sonucuna bağlı. Ayrıca, Amerika'nın Sesi Radyosunun bir istasyonu ile Amerikan 6. Filosuna ait gemilerin dilladıkları gibi kullanabildikleri limanlarıyla Yunanistan, Washington için Ortadoğu'daki politik alanının etkinliği açısından kritik öneme sahip. İşte bu kritik rolün nasıl sürdüğü, üslerin kaldırılıp kaldırılmayacağı konularında görüşülmekte müzakereler. Papandreu Hükümetinin yeni ve anlaşmasını kabul etmesi olasılığı yüksek görünüyor. Böylesi bir ortamda Yunanistan Gençlik Barış Komitesi'nin üsler konusunu gündemin birinci maddesi yapması son derece doğal. Peki politik gençlik örgütleri bu konuda ne düşünüyorlar?

KNE, PASOK ve EAR: Üç ayrı Örgütle Görüşmeler

Yunanistan Komünist Gençliği (KNE), Gençlik Barış Komitesi içinde en etkin çalışan örgüt. KNE Genel Sekreteri Yorgos Grapsas ile, genç barış hareketinin gündemini konuşuyoruz. Grapsas da üsler konusunun birinci önemde olduğuna değiniyor ve temel taleplerini şöyle sıralıyor: "1- 2000 yılına kadar silahsız bir dünya, 2- Nükleer denemelerin ABD ve SSCB tarafından karşılıklı dondurulması, 3- SDI (stratejik savunma girişiminin iptali, 4- Akdeniz'in bir barış ve işbirliği bölgesine dönüştürülmesi, 5- Balkanlar'ın nükleer ve kimyasal silahlardan arındırılması, 6- Kıbrıs'ta birleşik, bağımsız ve dimilitarize bir yönetim, Kıbrıs topraklarındaki askeri üslerin ve birliklerin kaldırılması, 7- Larissa'da kurulmak istenen NATO karargahına hayır". 8- Actia'da inşa edilmiş bulunan AWACS casus uçaklarının kaldırılması, 9- 1986'da 350 milyar drahmiye, yani Yunanistan bütçesinin yüzde 16,7'sine ulaşan askeri harcamaların kısılması." Grapsas, burada bir parantez açıyor, askeri harcamalar bu haliyle eğitim, sağlık, spor ve kültür alanında yapılan harcamaların toplamına eşit olduğunu söylüyor." 10- Türkiye ile ortak tarih, kültür ve anti-emperyalist mücadele geleneğimize dayalı, diyalog ve işbirliği temelinde barışçı bir politika. 11- NATO'nun ve ABD'nin saldırgan planlarında kullanılmaya son, ABD üsleri kalksın, NATO'nun askeri kanadından çekilelim..."

PASOK (Pan Helenik Sosyalist Partisi) Gençliği, hükümetin daha sonunda politikalar izlediğini açıkça ifade eden bir örgüt. Dişilikler sorumlusu Vasilis Thomopoulos'a PASOK Hükümetinin üsler anlaşmasının yenilenmesi konusundaki görüşünü anımsatıyor ve soruyorum. "Sonunda referanduma da gidilse, bunun üsleri sorgulayıcılığını sergilemesi yolunda bir hükümet taktiği olacağı söyleniyor. Ne diyorsunuz? ABD'nin bölgedeki rolü konusunda ne düşünüyorsunuz?" "Thomopoulos'un yanıtı ilginç. Bir ideolojik olarak Amerikan üslerine karşıyız. Ancak bunlar bir süper güçün üsleri. Onun için ne olacağını bilemiyoruz. Hükümetlere aldıkları bu tutumun ve daha sonra bir referandum düzenlenmesi görüşünü destekliyoruz. Ancak bir uzun dönemde NATO'dan çıkılması taraftarıyız. NATO bölgede Türkiye-Yunanistan ilişkilerini etkiliyor ilişkilerdeki hassasiyetin anımsanmasını, NATO'nun Türk hükümetinin savaşçı politikalarına verdiği destekte bulunuyoruz."

Yunanistan gençliği içinde yeni yeni etkinlik alanı bir başka örgüt ise EAR, uzun adıyla Yunan Sol Gençliği. Nisan 1987'de düzenlenen kongreden sonra Yunanistan Komünist Partisi (İçinin aktığı kanalla kurulan Sol Parti'nin çıkışını takiyen EAR kendisini "çağdaş, yenilikçi, modern, radikal sol" olarak tanımlıyor. EAR, Türkiye'deki eşitmin askeri karakterinin Ege'de barışın önündeki engellerden biri olduğunu savunuyor. EAR Ulusal Sekreterya üyesi Theodore Tsikas, Türkiye ve Yunanistan gençliğinin ortak bir barış hareketi oluşturmasının gerekliliğini savunuyor ve eliyor "Bu hareket içinde sosyal demokrat, sosyalist, komünist, radikal, pasifist... çok geniş bir çevre yer alabilmeli. eylemde çeşitliliği sağlayabilmenin yollarından biri bu olsa gerek."

Davos Görüşmesi ve Türkiye-Yunanistan İlişkileri

YARIN, ekim ayında Atina'daki görüşmelerini sürdürürken, Davos zirvesinin gerçekleşeceği yolunda herhangi bir kesinlik yoktu. Özal ve Papandreu'nun bir buluşmaları ikinci kez karşılaşacakları tahmin edilyordu. ancak PASOK Hükümetinin Türkiye ile diyalogu yansıtacağı değinilmişti. Yunanistan Komünist Partisi (KKE), sağ eğilimli ana muhalefetteki Yeni Demokrasi Partisi (NDP) ve diğer küçük partiler, Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunların çözümünde hükümetlerden diyalogun bir ilke olarak oluşturacağını savunurken, PASOK bu konudaki tutumu nedeniyle eleştiriliyordu. Bu eleştirileri getirenlerin başında Yunanistan Gençlik Barış Komitesi yer alıyor. Ulusal Presidyum üyesi Sougelas, Komite'nin genel yaklaşımını şöyle özetliyor: "Biz, Türkiye ile Yunanistan arasındaki sorunu, ABD'nin bu ayrılıkları ve bölgedeki gerilimi kendi çıkarları için kışkırttığı düşüncesiyle yaklaşıyoruz. FIR hattı sorunu NATO'nun bölgedeki varlığından kaynaklanıyor. Sınır sorunları da çözüm, uluslararası anlaşmalarla çözümlendi. Ancak Gregolere dayanan iç politika ve Yunanistan ve ABD'nin ek silahlanma önerileri emniyetsizlik duyguları oluşturan yapay bunalımlar yaratılıyor. Öte yandan, Türkiye'deki rejimi de ABD'nin Yunanistan'la olan sorunları kışkırtmasından yararlanıyor. Kısacası bu bağımsız bir ülke olarak davranmadığı için Yunanistan uluslararası arenada yalnızlaşıyor. Türkiye'nin ordular adadan çekilmesi ve sorunu Birleşmiş Milletlerin'de katılımıyla yapılacak bir uluslararası konferansta ele alınmalıdır."

Bu düşüncelerde, Yunanistan Gençlik Barış Komitesi, Türkiye gençliğiyle dayanışma etkinliklerini düzenliyor. Türkiye ve Yunanistan gençliğinin dostluk ve dayanışmasını artırmaya yönelik tüm girişimleri destekliyor. Bunun bir örneği, YARIN'ın başlattığı Liselilerarası Yazı Yarışmasına verilen katkı. Bir diğer örneği, 1987'nin Mart ayında Ege'de gerçekleştirilen bunalım ortamında, Atina'da Ulusal gençlik temsilcileri düzenledikleri "Barış Gecesi". Bu gecede, Saatlerin katıldığı bir "Türkiye-Yunanistan gençliği dost olmalıdır" panelli yapılmış. Dış ülkenin müziği ve halk oyunları seyredenek Oyunları oynayan arkadaşlar o gece içinde kalmış Yorgunluk tanımadığı coşkuları.

mektup arkadaşı kampanyamız büyük ilgi gördü
EGE'YE BİR BARIŞ SELAMI DA BİZDEN

Yunanistan Gençlik Barış Komitesi'nin Türkiye gençliğine mesajı: "Mücadeleyi kardeşiyle, Türkiye gençliğiyle aynı umutları paylaşıyoruz. Barışçı bir dünyada yaşamayı, tüm halkların dost olmasını istiyoruz. Amerikan üsleri, nükleer silahlar, işgalcilik gibi ortak sorunlarımız var. Türkiye gençliğine dostluk duygularımızı yaklaştırıyoruz. Yarın sınıf ve ülkeyi Türkiye gençliğine, tüm Yunan halkının dayanışma duygularını iletiyoruz. 27 Ekim 1987."

Yarın bu mesajı okuyacaklarının birtanesi bir dostluk bağının yerine getiriyor. Arkadaşlarımızın Atina'da gönderdiği, Yunanistan Gençlik Barış Komitesi yetkilisi kardeşlerimize bir barış selamı da biz ekliyoruz. Çağlar boyu mücadeleyle, dilimizdeki kısmından, dağlarımızdaki kılçığa akıp gelen yaşamının ortağı halklarımızla, halklarıyla, kıyılarına çıkardığı topraklarını çevirdiği emeğiyle, o insanların insan olan kendilerini sanmaya, kendilerine dalıp dalıp gitmeye duyuyorsa güzelliğe, içkiliyle, müziğiyle, tarihiyle güzel bir dünya olan Ege'nin öbür ucuna bir selam da bizden.

Yunanistan ve Türkiye halklarının yüzyıllardır dostluk ve barışın yaşanda karşılığını bulduğu bir ülke, Ege'nin güzelliğine güzellik katacak. Atatürk sayesinde başlattığımız insanlığın ortak kadasıdır kampanyası bu düşüncelerle atılmış bir adımdır. Gençliğe büyük ilgi. Türkiye'nin diğer yanından, liselerden, üniversitelerden, cezaevlerinden öğrencilerden gelen mektuplar barış üzerine, halklardan kardeşliğine olan inançla, bilinçle dolu yazılar. Bu güzel mektupları yazanların temsilcileriyle, o insanların insan olan kendilerini sanmaya, kendilerine dalıp dalıp gitmeye duyuyorsa güzelliğe, içkiliyle, müziğiyle, tarihiyle güzel bir dünya olan Ege'nin öbür ucuna bir selam da bizden.

Yunanistan ve Türkiye halklarının yüzyıllardır dostluk ve barışın yaşanda karşılığını bulduğu bir ülke, Ege'nin güzelliğine güzellik katacak. Atatürk sayesinde başlattığımız insanlığın ortak kadasıdır kampanyası bu düşüncelerle atılmış bir adımdır. Gençliğe büyük ilgi. Türkiye'nin diğer yanından, liselerden, üniversitelerden, cezaevlerinden öğrencilerden gelen mektuplar barış üzerine, halklardan kardeşliğine olan inançla, bilinçle dolu yazılar. Bu güzel mektupları yazanların temsilcileriyle, o insanların insan olan kendilerini sanmaya, kendilerine dalıp dalıp gitmeye duyuyorsa güzelliğe, içkiliyle, müziğiyle, tarihiyle güzel bir dünya olan Ege'nin öbür ucuna bir selam da bizden.

"Ege'de Barış"ın bir başka adımı ise, bu sayımızda duyurduğumuz Liselilerarası Yazı Yarışması. Liseliler nüfus dünyada genç barış hareketinin en etkin bir kesimini oluşturuyorlar. Türkiye'de de büyük çoğunluğu 12 Eylül'ü çocukken yaşayan liseli gençliğin, vurulan darbenin izini ağırlığına karşı kurtarışın bir mücadele onurunu, taşıtını bu barış ve demokrasi bilinciyle geliştirdiğini biliyoruz. Bunu liseli okuyucularımızı yarışmamıza katılmaya, bu yarışma kendilerini tanıştırmaya yöneltiyoruz. Barış için yazdan her sınıfın, her gençlik örgütünün bu yarışmaya katılmasını, bu yarışmayı duyurmak, yaygınlaştırmak için çaba harcamaya çağırıyoruz. Barış için yazdan her sınıfın, her gençlik örgütünün bu yarışmaya katılmasını, bu yarışmayı duyurmak, yaygınlaştırmak için çaba harcamaya çağırıyoruz. Barış için yazdan her sınıfın, her gençlik örgütünün bu yarışmaya katılmasını, bu yarışmayı duyurmak, yaygınlaştırmak için çaba harcamaya çağırıyoruz.

MARIE KALLIGA. Papanastasiou 145, GR 12241 Egaleo, Athens, GREECE. 20 yaşında bayan öğrenci. Müzik, dans, yoksulluk, yürüme ve kamera sporlarıyla ilgileniyor. İngilizce yazışmak istiyor.

IRENE KALLIGA. Papanastasiou 145, GR 12241 Egaleo, Athens, GREECE. 21 yaşında bayan. Politika, edebiyat ve müzikle ilgileniyor. Müzik aleti çalıyor. Kulaksızyonlara meraklı. İngilizce veya Yunanca yazışmak istiyor.

NIKOS SARANDAKOS. 101 Iras St., 17561 Palio Phaliro, Athens, GREECE. 28 yaşında. Edebiyat, müzik ve sinemayla yakından ilgili. İngilizce, Fransızca, Almanca veya Yunanca yazışmak istiyor.

TATYANA ARGONOVA. ul. Yemelekhkovo 55-4, 617017 Yakutsk, SOVYETLER BİR. LİGİ. 24 yaşında bayan. Yabancı dillerle, tarih ve sanatla ilgileniyor. İngilizce ve Rusça yazışmak istiyor.

FURLAN NORIS. Via Garibaldi 17, 1-22070 Valmorea CO, İTALYA. 16 yaşında bayan. Psikolojiyle ilgileniyor. Dünyanın her yanından gençlerle, Almanca yazışmak istiyor.

JIGESH PATEL. Chirtal Road, opp. Datta Mandir, Amreli 364601, Gujarat State, HİNDİSTAN. 22 yaşında. Okumayı, yazı yazmayı, edebiyatı seviyor. Mühendislik ve teknolojiyle ilgileniyor. Uluslararası politika ve gençlik eylemleri sürekli olmak üzere İngilizce yazışmak istiyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Mustafa Suphi'yi tanımak...

Dünyamız, bu yüzyılın başında büyük ulusal olaylar yaşadı. 1917 Ekim Devrimi yalnızca Rusya'da köklü değişmelere yol açmakla kalmadı, aynı zamanda dünyada yeni bir çağ da açtı. Emperyalizme ve kapitalizme karşı mücadele veren güçler için Rusya'daki devrimin gelişmeler için başlangıç oldu.

Aynı yıllar ülkemizde de çetin mücadeleler yaşanıyordu. Emperyalist devletler Osmanlı İmparatorluğu'nun içindeki azınlıklarıyla birlikte Ulusal Kurtuluş Savaşımızın silahlı güçlerini yok etmeye çalışırken, Anadolu topraklarında örgütlü bir anti-emperyalist direnişe sahne oluyordu. İşte ancak resmi tarih kitaplarında hiçbirinde anılmayan Mustafa Suphi böylesi bir dönemin yetiştirdiği, unutulmaz olmadığı bir duygunun ölümüyle yanıp tutuşan savaşçılardandı.

Mustafa Suphi, 1883 yılında Gürcistan'da doğdu. Ortaöğrenimini Soğuk'ta, yükseköğrenimini İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde yaptı. Sosyal mücadelelerle ilk kez üniversitede tanıştı. Okulu bitirdikten sonra Paris'teki Sorbon Üniversitesi'nin sosyoloji bölümüne girdi. M. Suphi, yaklaşık Paris'te kaldı. II. Enternasyonalin Uluslararası Sosyalist Bürosu üyeleriyle, bu arada ünlü Fransız sosyalisti Jean Jaures'le ilişkiler kurdu. Jaures, M.Suphi'nin ilgi ilgisini derinden etkiledi... Fransa'da olduğu yıllarda Tanin gazetesine muhabirlik yaptı. Ağustos ortalarında İttihat ve Terakki hükümetinin Osmanlı İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı'na girmesi için Almanya ile imzaladığı gizli anlaşmanın duyulmasıyla birlikte, ülkenin kahrolmaya, savaşa sürüklendiğini görünce, Paris'ten ayrılarak İsviçre'ye geçti. Orada Lenin'in yanında, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin Bolşevik saflarına girdi. 1917 Ekim Devrimi, diğer savaş tutkunlarıyla birlikte onu da coşturdu. Bu günlerde devrimci işçilerle, Bolşeviklerle tanıştı. Onların silahlanma ve mücadelelerine onursal verme ile geç kalmadı. 1915'te Lenin'in yanında, Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi'nin Bolşevik saflarına girdi. 1917 Ekim

DÜNYA ÖĞRENCİ KONFERANSI:

Birlikte Çalışmayı Öğrenmemiz Gerek

Çok boyutlu bir insan olmak

Uluslararası Öğrenciler Birliği'nin Kongresi 20 Kasım sabahı saat 8'de sona erdi. Tüm gece süren toplantının yorgunluğuyla konferans salonuna girdik.

Bir gün sonra, 21 Kasım akşamı aynı salona döndüğümüzde artık konu "Daha iyi bir gelecek için birlikte çalışmayı öğrenmek" olarak belirlenen Dünya Öğrenci Konferansı başlamak üzereydi. 137 ülkeden 544 delegenin katıldığı konferansa YARIN da delege sıfatıyla temsil edildi. 22 Kasım çarşamba, Fidel Castro'nun öğrencilerde yaptığı söyleşiyle sona eren konferans, bir panelle başladı, altı ayrı komisyon toplantısıyla sürdü.

Komisyon toplantıları aynı gece ayrı ayrı salonlarda yapıldı. Bu toplantıların konuları şöyle sıralanıyordu:

1- "The Day After... Felaket Ötesi Bir Gün Üzerine Düşünmektedir. Genel Güvenliği Bozulmadan İnşa Etmemiz Gerek..."

2- "İnsanlığın En Uygun Yolculuğu Adalet, Özgürlük ve Demokrasiye Doğru."

3- "Yoksulluk Denizi'nde Zenginlik Adaları: Ahlaksal Açıdan Kabul Edilemez, Politik Açıdan Tehlikeli..."

4- "İnsanlar ve Doğa: Bir Uyum Çalışması..."

5- "İnsan Kişiliğinin Biçimlenmesi: Diyalog ve Değerler: Hoşgörü, Ortak Görev ve Kişiliğin Gelişmesi İçin..."

6- "Teknolojik Hızlı Gelişmeler: Eğitim Bu Hıza Yetişebilecek mi?..."

Konferansın kapanış oturumuna Fidel Castro'nun yanı sıra, Dünya Barış Hareketi temsilcisi, Küba Komünist Partisi üst düzey yöneticileri, arasında Gabriel Garcia Marquez'in de bulunduğu ünlü yazarlar, sanatçılar katıldı. Konferansın bitiminde yayınlanan ortak bildiri "Barışçı Bir Geleceğe ve İnsanlığın Geleceğinde Yeni Aşamalara Doğru" başlığını taşıyordu. Bildirinin bir bölümü şöyleydi:

"Üçüncü binin eşiğinde, her şey bunca hızlı değişirken, Hamlet'in sorusu bireyi aşıp insanlığa ulaşıyor: 'Olmak'tan yana tavır almak, insan soyunun evrimini yeni ve daha yüksek bir aşamasına yönelttiğini gösterecek. Doğanın çok önceleri yaratıp, ve giderek yazılışının kendini koruma içgüdüsü, yerini yeni bir entelektüel olgunluğa bırakacak. Bu yeni olgunluğa, ancak bizi şimdiye kadar yönlendiren standartların ve kalıpların dikkatlice yeniden ele alınması yolunda kararlı bir çabayla erişebiliriz.

"Daha önce, insanlığın yeniden doğuşu düşüncesi birçok kez ortaya atıldı ama hepsi de sonuçta bir Sisiphe Efsanesi'ne dönüştü. Oysa bugün eğer yaşamayı sürdürmek istiyorsak bunu başarmak zorundayız.

"Kayalara çarpmak üzere olduğumuzu görüyorsak kollarımızı kavuşturup oturamayız. Einstein'in çağrısına yanıt vermek zorundayız, bu tarihin çağrısıdır: Yeni bir biçimde düşünmek ve hareket etmek, yeni bakışlar, yeni yaklaşımlar bulmak gerekiyor."

YARIN, tanımları çakışan bu çeşitlemeler içinde "İnsan Kişiliğinin Biçimlenmesi: Diyalog ve Değerler: Hoşgörü, Ortak Görev ve Kişiliğin Gelişimi İçin..." konulu 3. Komisyonda üye olarak yönetime görevli bize verildi. Daha sonra, kapanış oturumunda konuşma yapmak için seçilen 6 öğrenciden biri olarak, bu komisyon toplantısına ilişkin raporumuzu sunduk. Kapanış oturumunda Castro'nun bu konuşma yapan öğrencilere, tamamı ülkeleri ilk defa Konferans'ın kabulleniyordu da yanıt veriyordu.

ABD, Brezilya, Pakistan, Afrika Ulusal Kongresi (Güney Afrika Cumhuriyeti), Zambia ve Türkiye... Sunduğumuz rapora ilişkin tepkiyi yansıtıyordu.

Gerek 15. Kongre, gerekse Dünya Öğrenci Konferansı gerçekleştiği zaman, sanırım izlenimler ve yeni düşünceler biriktirdi. YARIN, bu toplantıların katılımcı Türkiye demokratik öğrenci hareketinin mücadelesini ele geçirmenin gerekliliğini vurguladığımız gibi, demokratik öğrenci hareketine katkıda bulunacak platformlarda seslerini duyurabilecek bir gençlik inancı yaratmıştır. YARIN daha önce de, 1985'te Moskova'da yapılan Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'ni Türkiye'den izleyen tek gençlik örgütü olmuştu. Şimdi önümüzde 13. Festival var... 1989'da Fransız gençliği... Bu festivalin çoğunluğu bağımsız, demokratik gençlik örgütlerinin bu süreçte ve hazırlıklarda yer alabilmelerine çabalamalıyız.

Arkadaşımız Yasemin Çongar, Dünya Öğrenci Konferansı'nın, Fidel Castro'nun da katıldığı kapanış oturumunda konuşma yapan 6 öğrenciden biriydi.

Yoldaş Fidel, Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar,

Dünya Öğrenci Konferansı'nın bugün öğleden sonraki komisyon toplantılarımızda birinde de konu, *"İnsan kişiliğinin biçimlenmesi, diyalog ve değerler: Hoşgörü, ortak sorumluluk ve kişilik gelişimi"* başlığını taşıyordu. 26 ülke ve Batı Berlin'den 51 delegenin katıldığı tartışmada, değerler sistemi, kültür ortamı, çok boyutlu bir insan olmak, eğitim, dil ve kişiliğin dışavurumu arasındaki ilişki, bireyleşme, toplumsallaşma, yeni siyasal düşünce ve eylem biçimlerini gündeme ve bireysel etkileri gibi konular, karşılıklı bir konuşma biçiminde ele alındı. Beş saate yakın süren tartışmada üzerinde önemle durulan konulardan başlıcalarını içeren bir rapor sunacağım.

Eğitim ve barışçı bireyler yetiştirmek

Tartışmamızın konuşmacı olarak katılan Kanada-Montreal Üniversitesi Felsefe Profesörü Veronica Cauchy, yaptığı açış konuşmasında, eğitimle insan kişiliğinin gelişimi üzerinde ki etkisinden söz etti ve öne çıkan noktaları şöyle dedi:

"Eğitim, öğretimden de, rehberlikten de farklı bir şeydir. Eğitim dayince, insan yaşamında ancak ölümle sona eren bir süreci anlatmak gerekir ki, bu süreç insanın yaşamı anlamına, yorumlanma, değişimine, yeteneklerini her yaşın, her çevrenin gerekleriyle göre en gelişkin biçimde kullanabilmesine yardımcı olur. Okuldaki eğitim, yani belli bir süreme bağlı, sonunu, zorunlu eğitim, kişiyi kökünden, doğduğu çevreden alıp uzaklaştırmalı, onu bir parçası haline getirmelidir. Oğulluk ve evrensellik, insanın kendini dışavurma, düşünce, duygu ve istemlerini açıklama, yorumlama, bunlar uğruna mücadele etme bilinç ve özgürlüğüne geliştirdiği bir aşamadır. Eğitim, kendimiz olmayı, kendiniz gibi davranmayı öğrenme süreçlerimizdir..."

Profesör Cauchy'nin bireyleşme - toplumsallaşma evrensel leşme süreci olarak özetlediği gelişimde, neyin ölçüt alınması gerektiği, çağdaş eğitim anlayışının farklı sosyal, ekonomik, tarihsel süreçler yaşayan toplumlarda nasıl ortak paydaya edinmesi gerektiği şeklindeki soruya verilen yanıt iki unsuru içeriyor: Barış ve demokrasi. Gelişmiş ve gelişmekte olan kapitalist ülkelerdeki eğitimi, milliyetçi duyguların, hakların kardeşliği ilkesine aykırı tarihsel yorumların ve dünya hakkında özne-i ve amirli bir bilgilenmenin oluşmasının önüne geçmek ve demokrasi bilincinde yaratılmasının, bu anlayışlarla olanaklı olduğu açık. Kapitalist ülkelerden gelen delegeler, bu toplantımıza yaparken, sosyalist ülke temsilcileri de, eğitimde barış ve demokrasinin yaygın biçimde işlenebilirliğini; ancak artık bu alternatifin dayalı sistemin yeterli ve işlevli olmadığını savunuldular. Barış eğitimi kavramı artık daha somutlaşmalı, daha geniş bir açıdan, benzi çinde bir yaşama, sisteme bir dünyaya bireyin uyumlanması olarak ele alınmalı. Barış koşullarında işbirliği ve kardeşçe yarışmanın önemi, bireylerin bu yarışa, barışı koruma bilinciyle katılması ve yalnızca tek tek kendi ülkelerinin değil, dünyanın gelişimi, insanlığın evrensel kültürünün zenginleşmesi için çatışmasının önemi vurgulanmalı. Eğitim, bu bilinci kazandırmalı, bireyleşmeyi daha ileriye, evrensel ölçütlerde en ileriyi yapmaya yöneltmeli. Eğitimin içeriğinin demokratikleşmesi ise, eğitimin biçimlendirilmesine doğrudan öğrencinin de katılmasıyla desteklenmeli. Bireyin toplumsallaşmaya en önemli edimi olan okul yaşamı, onu demokratik kılmalı, örgütlenme, toplu davranış ve bireysel girişimcilik konusunda eğitmeli, cesaetlendirmeli.

Karşılıklı güvenlik: Global yaklaşımlardan günlük dersler çıkarmak

"Güvenlik, SSCB ile ABD arasındaki ilişkilerden söz ediyoruz, yalnız karşılıklı olabilir; eğer uluslararası ilişkiler gündeme konuşuyorsak, yalnız evrensel olabilir. Sırf kendi kendisini, hem de başka ulusların zararına, yalnız kendi emniyetini düşünmek bilgece bir davranış değildir. Herkesin kendini aynı derecede güvenlikte hissetmesi gerekiyor, sıra nükleer çağın korkusu ve endüstrileri politikada ve somut eylemlerde değerlendirilmek dolduruyor."

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un bu sözleri, komisyon tartışmasında da vurgulandı. Uluslararası güvenliğin yakınlaşmanın günlük yaşamımızda da karşılığını bulması gerektiğinden yola çıkılarak yapılan konuşmalar, kapitalizmin yarattığı "değişe dengesizlik"nin yalnızca silahlanmaya dayanmadığını gösterdi bize. Gelişmiş ve gelişmekte olan kapitalist ülkelerde yaşayan öğrenci gençler olarak hepimiz, bir parçası olmayı kendimizde seçmediğimiz bir denkleye -daha doğrusu dantesliğe- bir yanıştan, bir bireycilliğe hülyoruz. Çünkü yaşamımız, değişe dengelerine, sözde çalışan çıkarlara bağlı. Çalışan çıkarlar, öğrenci gençlik olarak ortak olmamız gereken çıkarlarımız, hatta hallarımız. Bizler, "ancak bir başkasının işsizliği pahasına" iş bulabilecek olan kişilerdir. Bizler, iş arenasında diğerlerini geçmek zorunluyuz. Bir ar kadaşımızın yaşam güvenliğini demektir. İşte kapitalizm, seçkincilik, fırsat eşitsizliği, bireycilik, yarışmacılık süreçleriyle özetleyebileceğimiz bir süreçte, öğrenci gençliği kendi içinde çıkarları çatışan, birbiriyle yarışan bir kitleye dönüştürüyor. Ülkeler arası, bu yarışı kazanıp eğitim ve iş olanaklarını kaparken, büyük bir çoğunluk ezilmede, dışarıda bırakılmaya, gücü kil bir atıl kaynak olarak görülüyor.

Gördüğümüz bir bilgi ki, güvenlik yalnız karşılıklı, yalnız güvenlikte çıkarı olanların hepsi için geçerli olduğunda gerçek güvenliktir. Uluslararası güvenlik, belki Amerikan silah tekelleri için değil; ama hem Amerikan, hem Sovyet halkları, hepimiz için bir güvencedir. İşsizlik, yalnızca benim işsiz olmam değil, işsizliğin olmaması durumudur. Çözüm, kurtuluş ve gerçek güvenliğe giden yol, ortak mücadeleden geçer, bireyci çekişmelerden değil.

Kardeşçe yarışma ve bireyselliğin önemi

Peki biçimi nasıl olacak? Kendimizi tehdit ve ölçütlerimize ne ulacak, azımsınız neye dayanacak, nereden bu lenecek? Bireysel yeteneklerimizi geliştirmemizin hiç mi önemi yok?

Bu soruları tartışmamızda, bireye ve yarışmaya karşı olduğu biçiminde genel bir dünyayı olan sosyalist yaklaşımı ele aldık. Gorbaçov'un Leninci Komomol'un Yüzüncü Kongresi'nde, 17 Nisan 1987 tarihinde yaptığı konuşmadan aktardığımız bölümler bu boyanışı değiştirmeye yetecekti:

"Sosyalist yaşam biçimi tek bir üstünlük tanır. Bu üstünlüğü yaratan yetenekler, bilgi, deneyim, azim ve yüksek toplumsal idealleri gerçekleştirme hızı konusundaki bireysel farklardır. Bizim ölçütlerimiz bunlardır. Geçit önünün, genç insanlar arasında geniş kapsamlı ve açık bir yarışma başlatılması gerektiğini düşünüyorum. Komomol'un tüm bu olanaklarda bir yarışma ruhu oluşturması gerekiyor. Eğitim, çalışma, kültürel etkinlikler, araştırma çalışmaları ve yaratıcılık konularında. Ancak, yoldaşlar, bu yeni tür bir yarışma olacaktır; yetenekleri ortaya çıkaracak, genç insanların becerileri ve olanaklarının en iyi biçimde değerlendirilmesinin koşullarını yaratacaktır. Dahası, yönetici görevlere gelme hakkı için yapılmış bir yarışma olacaktır bu."

Gorbaçov'un Sovyet toplumu için düşündüğü, yarışmacılığı ve bireysel yetenekleri geliştirme uğraşını, bir bütünlük içinde yaşadığımız bir dünyada nasıl gerçekleştirebiliriz? Değişik biçimlerde formüle edilse de, aşağı yukarı aynı soru buydu. Öğrenci derneklerinin, ulusal öğrenci federasyonlarının ve uluslararası öğrenci birliğinin başa koyması gereken görevlerinden biri de, öğrencilerin ülkeler, çıkarların ortak olduğu ve daha iyi yaşam koşulları için birlikte mücadele verilmesi gerektiği bilincini yaratırken, bu mücadelenin bireysel çabalarla beslenebileceğini, bireysel gelişmenin, mücadele içinde sağlanabileceğini vurgulamaktır. Evrensel ölçütlerde daha iyiyi, daha yaratıcıyı, kitlelerin kafalarındaki soru işaretlerine en gerçekçi yanıtları verebilecek olgunluğa geliştirmek için birer birey olarak çalışmak, diğer bireylerle onlara karşı değil; onlarla birlikte, beşinizi üçüncü yere götüren bir süreç olarak yarışmak... Örgütlerimiz, bireyi yok etmemeli, bireyciliği, dar bireysel kaygıları yok etmeli, toplumcu mücadelede bireyden en üst düzeyde yararlanmayı ve bireyi en üst düzeyde geliştirmeyi sağlamalıdır.

Çok boyutlu bir insan olmak

Komisyon tartışmamızın son bölümü, bireysel gelişmenin, insanın 2000 yılına aktarılacak çağdaş bireyler olabilmenin ölçütleri üzerinde yoğunlaştı.

Viyana Barış Kulübü temsilcisi Peter Stanik, tartışmaya bir soru sorarak başladı: "Çok boyutlu bir insan olmak nedir? Klasik hümanist eğitim almış ve bunun gereklerini yerine getiren bir insan mıdır, bir Rönesans adamı mıdır, Küba Devrimi'ne ve dünya devrimci sürecine kahramanca katılarak bulunan Che Guevara mıdır; yoksa yeni siyasi düşünce biçimini, yeni siyasi yelembiçimi yiebirleştirebilen bir barışçı mıdır?"

Bu soruya verilen yanıtlar çeşitliydi. Somut cevaplar, denildi. Hepsidir, denildi. Çok boyutlu bir insan olmanın kişinin yaşadığı dar çevreyle değil ama, çağla ve çağın ulusal, sosyal, politik çevreleri giderek birbirine yaklaştırdığı, birbiriyle daha çok etkiler hale getirdiği düşünülecek, evrenselliğe belirlenebileceği ortak görüşlere varıldı. Soru, 2000 yılında insanı hangi boyutlarda olmalıdır? diye sorulmuştu.

Yeni bir yüzyılda çalışacak, aile kuracak, yönetici olacak kişiler, yani bugünün öğrencileri, bilimsel teknolojik devrimde en ileri uygulamalarda, en yeni araçlarla, en yeni politik yaklaşımlarla yönlendirilecek bir dünyaya hazırlanmak zorundayız. Eğitim sistemi, ekonomik sistem, bizi yeni gelişmelerden, teknolojiden, sanattan uzak tutarken, bizi kendi tekelerinde, kendi politikalarıyla iendi yararına çalıştırmayı planladığı seçkin azınlıktan ayırıp bilgisizliğe, kültürsüzlüğe, işsizliğe mahkum ederken yapmak zorunda olduğumuz bunu. İşte örgütlerimize de bu anda görev düşüyor. Zamanın sorgulayıcılık, uygulamanın yaygınlaştırılması, örgütlenmenin genişletilmesi, yeniden sorgulanmalı. Politik çalışmada, doğrudan ve anında bilgilenmeden kaçınmalıyız. Karşısında mücadele verdiğimiz tekelerin üniteler politikaları, birlikte mücadele verdiğimiz her çevrenin ayrı ayrı yaklaşımları, dünyanın farklı ülkelerinde uygulanmaya çalışılan politikalar... Her gününün öğrenecek yeni şeyler olmalı. Dersi kendi bireysel örgütlenmemiz, ilişkilerimizle bir parçası yapmalıyız. Gelişmenin, zenginleşmenin, kendi kendimizi sürekli aşarak yeniliğin küçük bir parçası olarak demokrasiyi zenginleştirmeyi anlamayla kavramalıyız. Karşılıklı güvenlik ilkesine saygılı, hasma saygılı, yaşama ve barışa saygılı bireyler olmalıyız. Eğitilmiş, bilinmiş, kozmopolitiğe, tarafsız, tatmacın, tatile çıkmanın, yemek pişirmekle, aile yaşamının... diye akılmıza gelebilecek her türlü sürecin dışında, dünyanın etkinlikleri, oluşumlarından yoksun kalmamak için bir çaba içinde olmalıyız. Elbette bir ve oluşumlardan uzak edinmezdeyiz. Okumlu olan, üretken, barışçı, insanlıkları yana olan her damla ise denizimize katmanız gereken bir su parçasıdır.

Yeni siyasi düşünce biçimi, yeni eylem ve anlayış biçimleriyle birlikte kavranmalı, sürekli geliştirilmelidir. Genç bireyler olarak biçbir şeyi bize anında hiç yaklaşımla, bir bir değişmiş bir şeyi kabul edemeyiz. Her şeyi anlayınak yargılayabilmek için öğrenmek, daha çok öğrenmek zorundayız ve öğrenci gençliğin devrimci görevi de en başta ve sabırsızlıkla öğrenmektir.

Bu saptama üzerine görüştüğüne varan komisyon tartışmamız kafalarımızda daha nice tartışmaya konu olacak soru işaretleri de bırakmak, yeni açılımlara yalnızca 8 kadınlarını bize göstererek cesaretlendirdi. Önümüzdeki için teşekkür ederim.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Fidel Castro

dünya öğrencileriyle konuşuyor

Fidel Castro, Dünya Öğrenci Konferansı'nın kapanış oturumunda... 22 Kasım 1987

Fotoğraflar: YARIN

"Çıplak ayakla tarlada çalışan işçinin eğitimden nasibini alarak yetişen profesyonelden, üstünün emrinde olmak zorunda..."

KÜBA DEVRİMİNİN 29. YILDÖNÜMÜNDE FİDEL'İ DİNLEMEK

22 Kasım Pazar... Dünya Öğrenci Konferansı'nın son saatleriydi artık. Fidel Castro, konuşmaları dinlemiş, alkışlamış, notlar almıştır. Salonu dolduran yüzlerce öğrenci, bir ugultu halinde, "Acaba konuşacak mı?" diye onlarca dilde birbirlerine soruyor, "Bakalım, galiba, umarım" dan öte yanıtlar veremiyorduk.

Merakla bekleyiş, Uluslararası Öğrenciler Birliği Başkanı Josef Skala'nın uğultuyu bir anda sessizliğe dönüştüren konuşmasıyla kesildi. Saat gecenin 11'ine geliyordu ve söz sırası Fidel Castro'nundu artık. Acaba konuşmayacaklar mı? "Çünkü" dedi, "eğer konuşacak olursam, çok uzun konuşurum. Elimde değil. Bir başladım mı, sonunu yoramıyorum. Öyle uzun konuşuyorum ki, artık sonlara doğru uyuklamalar, esnemeler başlayabiliyor. Hem bizim uzun söylevler dinlemenin ötesinde yapacak işlerimiz var. Sizlerin Uluslararası Öğrenciler Birliği Kongresi'nde iki gece sabahladığınızı duydum. Çok çalıştınız. Artık, hiç olmazsa bu gece eğlenmek istiyorsunuz, bence. Bunu da hakettiniz. Hem artık, öyle sabahlamak toplantılarını da devri geçmeli. Az söz, çok iş... Gene uzatıyorum, bakın. En iyisi, ben konuşacağıma birlikte konuşalım. Sizler soru sorun. Bilmek istediğiniz her konuda, açık biçimde sorabilirsiniz. Ben yanıtlamaya çalışırım."

Bunun üzerine bir sorular silsilesi başladı. Dünyanın öte yanından öğrenciler, pek çok konuda sorular yönelttiler Fidel'e. Hepsini, sıralı ve ayrıntılı biçimde yanıtladı. "Sorularınız çok ilginç. Böyle sorular sormanız, dünyadaki gelişmeleri ne kadar iyi izlediğinizi gösteriyor. Çok sevindim. Ama eğer daha konuşursak, ilginin azalması riski var. Anlamsız şeyleri tartışmadık burada. Dünyayı ilgilendiren konuları konuştuk. Artık burada bırakalım. Sizler de gidin, son gecenizi eğlenerek geçirin" diyerek toplantıyı bitirdiğinde ise saat 2'yi geçiyordu. Ertesi sabah, uçağa binip Havana'dan ayrılacaktık. Fidel'e teşekkür edip, Küba Ulusal Öğrenci Federasyonu (FEU)'nun bizim için düzenlediği partiye katılmak üzere Konferans Merkezi'nden ayrıldık. Sabaha dek süren, Kübalı dansçıların ve müzikçilerin coşkusuyla renkli bir Karayip gecesi yaşadık.

Bu coşkunun, Kübalı arkadaşlardan adres alıp verme telaşının en yoğun olduğu bir anda Fidel geldi. Evet; kalkmış, sabahın dördüne doğru, otele, partimize gelmişti. Bir anda çevresi onlarca kişiyle sarıldı. Her tarafı sıkıştırmış, dalga sesleri, müzik ve gülmelerin, konuşmaların birbirine karıştığı bahçede Fidel'in ilerlemesine olanak yoktu. Çevresini saran öğrencilerle konuştu. Yeniden gelmemizi söyledi bize.

Böylece, Küba ile sıcak bağımızın burukluğu da, Küba Devrimi'nin lideriyle konuşmanın heyecanına dönüştü. Fidel'in birlerle yaptığı sorulu yanıtlı söyleşi ise, bir dizi parantez açtı kafalarımızda. Sakalına ak düşmüş, ama hareketleriyle, sakalarıyla, dünyaya bakışıyla hâlâ gençeniç olan bu devrim liderinin anlattıklarını okurlarımızla paylaşmak istiyoruz. Küba Devrimi'nin 29. yıldönümünü kutlamanın bir yolu da, devrimin çalışkan işçisini, güçlü önderini dinlemek olsa gerek...

"Eğer bir dolar bir yerlere gitmek isterse, bütün yolu yıkmak zorunda kalır..."

Küba'da Yeni Bir Politika "Ratifikasyon"

Ratifikasyonu anlatmaya istiyorsunuz. Bu bizim, yanlışlarımızı, olmazsa eğilimlerimizi düzeltmek, eksikliklerimizi kapatmak amacıyla orbaya atılışımız yeni ekonomik, sosyal, kültürel politikaları onaylayan bir süreçtir. "Doğrular mak, onaylamak" anlamına geliyor. Doğruları onaylayıp, yanlışları doğrulara dönüştürmek. Bunun için ocak geçmiş hatalar, bugünkü hatalardan ayırarak işe başladık. Devrimin kendini bir ratifikasyondu. Bunu sürekli kılabilmek, sosyalizmin kurulması süreci ilerletebilmek gerek. Değişik politikaları benimseyip uygulamaya dökebilmemiz ilk adım da, insanlarımızın örgütleri arasındaki eşitliğinden geçiyor. En küçük yerleşim birimlerinden, en yüksek seviyeye kadar hem politik örgütlerde, hem de kitle örgütlerindeki çalışmanın büyük önem taşıyor. Mahalle örgütlenmeleri, çiftçi örgütleri, sendikalar, gençlik örgütleri ve partimiz, sosyalist bilincin oluşturulmasında önemli işlev taşıyor. Che Guevara'nın sözleri kulağımızda: "Sosyalizm, yalnızca üretim ilişkilerimizle değil, yeni bir dünya bilincinin de geliştirilip kavranması, öğretilmesiyle kurulur."

Biz Küba'da sosyalist dağılım, bölüşüm ilişkisinin çok ilkel bir aşamadan geçtiğinin bilincindeyiz. Mekanizmaların rasta çok güvenip, her şeyi parayla çözme yolu tuttuğumuz oldu. Hatamızı anladık. Hatamızın devrimci dayanışma, görüş çalışma disiplini de önemli. Politik eğitim, halkın devrimi savunmak, geliştirmek bilinciyle hareket etmeye, zafiklarını açık açık anlatmasından geçiyor. Zorluklarımızı bilerek çözümü için cesaretli çalışma yapıyoruz. Ratifikasyon bunu da sağlıyor.

Kendimize sormalıyız. Bugünkü dünyada yerimiz nedir? Nasıl gidiyoruz? Gelişme kte olan ülkelere -ki ben onlara gelişmekte ül keler diyorum- bakıyoruz. 20 yıl önce, gelişmiş ülke lerde ki gi başına düşen net olmayan ulusal gelirin, gelişmemiş Üçüncü Dünya Ülkelerindekine oranı 1/20 idi. Bugün bu oran, 1/40-45 düzeyinde. Eşitsiz gelişme aksi yönde bir boyutta. Bunu görüp, global çözümler aramak gerek.

Küba'ya gelince... Devrimi yaptığımızda, bir yıl 60 milyon ton şeker kamışını ellerimizle kesip, ellerimizle gemilere yükleyip satıyorduk. Yatırımlar başlıktık, makineleşmeye çalıştık. Pirinç ekimini ele yapıyorduk. Artık makineler yapıyor bir ileri Bilimsel gelişmeye önem verdik. Araştırma merkezi kurduk. Toplumsal eğitim. Artık hip araçlarını kendimiz üretiyoruz. Biyoteknoloji ve gen mühendisliği gibi alanlarda söz sahibiyiz. Elektronik üretimi yapıyoruz. Ratifikasyon, özellikle bilimsel teknolojik devrime ayak uydurmayı amaçlıyor. Bir grup yoldaşımız robotik üzerinde çalışma yapıyor. 20 yıl önce, bunu söyleseydim, "çılgın" lakabı takılırdı. Oysa bugün Küba'da robot üretiyoruz.

Bizim en önemli avantajlarımızdan biri, sosyalist ülkelerle ilişkilerimiz. Dünyadaki yerimizi, ABD'nin tüm cabalarına karşın, bulabilmiş oluyoruz. Ancak, hâlâ önemli ölçüde uzayan, azgelişmiş ülkelerin, dünya çoğunluğunun sarsılmazına açık olacağı günlere ulaşabilmiş değiliz. Bu yoksa, evrensel bir çalışma yapmak gerek.

> *"Hep aynı şeyleri okursak, dogmatizme düşme tehlikesi doğar. Che, bir sembol, bir imaj değildir, derin bir devrimci düşünce bırakmıştır bize. Bunu dünya gençliği, yalan yanlış, kulaktan dolma, romantik bir algılamayla değil; okuyarak öğrenmelidir..."*
>
> Cumaradamte Che'nin gerçek mirası

Che'yi sorayor sıklıkla bana. Hemen söyleyeyim, Che bize devrimci ruhun, anlar nasyonalist bilincin çok güçlü bir örneğini bıraktı. Onun gibi, bütün ülkelerin devrimcilerini birleştiren bir deneğe kolay kolay rastlanmaz. Che, Küba'nın devrimci mücadelesinin katılmış ından itibaren, yılmadan çalışmıştır. O, her şeyden önce bir doktordu. Ve askere olduktan sonra da doktor olmayı, hem de iyi bir doktor olmayı sürdürdü. Bu pek bilinmiyor doktorluğu. Aslında çok yanlış. Cesaretiyle, atılganlığıyla, her yerde öne olmasıyla dikkat çekti ilk başlarda Ama yaralanmaya bakmıyordu bir ihmal etmedi. Öyle günler geçiriyorduk ki, hiçbir yerde fazla duramıyorduk. Gene de sağlık kontrolünüzü oldu tırakmıyordu. Bir de, Che'nin pek kavranmayan politik, ekonomik görüşleri vardı. Ona bakın, romantik bir kahraman gözüyle var. Oysa o, çok düşünen, iyi düşünen, düşündüklerini yazan bir insandı. Teorik düzeyi yüksekti. Gerilla günlükleri yayınlandı, ama politik, ekonomik notları nedense başka dillerde pek yayınlanmadı. Şimdi biz, ratifikasyon sürecinde, onun politik ekonomik görüşlerinin çabuklamını düzenliyoruz. İlkbir zaman olursa kitap yazacak zamanı olmayan Che'nin notlarını derleyip yayınlamlarını yapıyoruz. Onun düşüncelerinin gerçek derinliği, çeşitli dillere çevrildiğinde anlaşılacaktır.

Burada öğrenci arkadaşlarla yaptığı konuşmalardan İngiltere'nin bir tür eğitimsel resmi dil bahse geldiğini söylüyorum. Sakın yanlış anlamayın. Asla eleştirmiyorum. Kolonyalistlerin bize bıraktığı iyi bir şey varsa, o da birbirimizi anlayabileceğimiz ortak bir dilimiz. Tabii, bu benim için pek geçerli değil. Benim İngilizcem çok kötüdür. Bölük pörçük konuşuyorum. Ama Kızıl Meydan'da, Kosigin ile yanyana geldiğimiz törenlerde, İngilizce konuşmakta hiç güçlük çekmez, çok kolay anlaşırız. Çünkü o da, en az benim kadar kötü konuşuyor. Ah, pardon, Kosigin mi demedim, hen karıştırıyorum. Aslında Gromiko demek istemiştim. Evet, şaşırdınız değil mi? Gromiko'nun İngilizcesi benimkin, dendo beter. Nasıl oyle uluslararası görüşmeler yapabiliyor, anlamıyorum. Ama bu çok başka bir konu.

> *"Bani SSCB'nin avukatı sanmayın. Her lider, görüşü, politikası ne olursa olsun, nesnel olmak, gerçekleri görmek zorunda. Gorbaçov yoldaşın hayranlık verici çabalarını görmezlikten gelemeyiz. İlk kez nükleer silahsızlanma yoluna giriliyor..."*

Neyse, Che'ye dönelim. Sunu bilmeliyiz ki, sosyalist gelişim için tek bir teori den, tek bir anlayıştan başka yaklaşım ve yöntemler vardır. Che'nin ekonomik görüşlerinin öğrenilmesi, hepimizin yaklaşımına bir zenginlik katacaktır. Yoksa hep aynı şeyleri okusak, dogmatizme düşme tehlikesi doğar. Che, bir sembol, bir imaj değildir, derin bir devrimci düşünce bırakmıştır bize. Bunu dünya gençliği, yalan yanlış, kulaktan dolma, romantik bir algılamayla değil, okuyarak öğrenmelidir. Biz bunun için onun görüşlerini İngilizce'de yayınlayacağız. Gromiko ile benim dil çıkmazlar okuyabilir.

> *"Yalnızca kendi davamıza inanmıyoruz. Başkalarının davasına da inanıyoruz. Barış ortak davamızdır. Farklı ideolojiler, farklı sınıflar, farklı hareketler barış için farklı düzeylerde etkinlik gösteriyorlarsa, biz bu etkinliklerin tümünü benimseriz, destekleriz..."*
>
> Dünya gençliği, barış ve Yıldız Savaşları

Demin konuşan Brezilyalı arkadaşımız, mücadele etmemiz, halkın geçiyle mücadele etmenin gerekliliğini söyledi. Ben, öğrencilerin en gençliğin, anlı bizim konumuzda çabalarının, mücadelesini yoğunlaştırmanın gerekliliğini düşünüyorum. Bence, bu konferans da, bu bilinci oluşturulmasında önemli bir adım. Uluslararası Öğrenciler Birliği (UOB) başkanı'nın dediği gibi, dinsel-politik görüşleri farklı öğrencilerin bir araya getirilmesiyle oluşturulan platform buna daha da elverişli. Çünkü insanlar barış için, en geniş birlik içinde eylem yapmalı. Biz öğrendiyken, ödünlerde bulunan öte gerekler vardı. Biz biç ses etmedik. Hiçbir zaman pes etmemek gerek. Bizim ABD'nin 90 mil ötesinde sosyalizmi kuracağımıza kim inanırdı yoksa? Bu doğru yolda olduğumuzu biliyoruz, eminiz kendimizden. Ama aynı zamanda ectansasyonalist bir bilinç sahibiyiz. Yalnızca kendi davamıza inanmıyoruz. Başkalarının davasına da inanıyoruz. Barış ortak davamızdır. Farklı ideolojiler, farklı sınıflar, farklı hareketler barış için farklı düzeylerde etkinlik gösteriyorlarsa, biz bu etkinliklerin tümünü benimseriz, destekleriz. Her gence, barış mücadelesi konusunda söyleyebileceğim en temel şeydir bu.

ABD'den ve ben konuk bayrağı arkadaşımız, bana Yıldız Savaşları konusunda soru soruyor. Ed, sevgili arkadaşım, şu Yıldız Savaşları'na karşı cekişim yapan bir enstitüde görevlisin. Kalkmış o e yapılması gerektiğini hâlâ bana soruyorsun! Ama, bu çok önemli bir konu. Günümüzün en önemli sorunu. SDI projesine karşı meşruiyetli bir mücadele yolu seçilmek zorunda. Açıkçık, bu mücadelenin başarılı olmasının ön koşullarından

Bunu anlayabilmek için tarihten ders almak gerekli. Potedam görüşmesini anımsayın, Atom bombası konusunda, Truman Stalin'e hiçbir şey söyleme gereğini duymamıştı. Savaşta 20 milyon can veren bir ülkenin liderine hiçbir şey söylemediler. Hiroşima'ya söz konusudan atom bombası atıldılar. Bu bir katliamdır. Askeri hedeflere değil, bir kentli ortasına atılmıştır bomba. Ama ABD bombayı insanlar üzerinde denemek istedi. Japonya'nın yenilmesi hedefine başka türlü de ulaşabilirdi, ama amaç bombayı denemekti. 3 yıl sonra SSCB'de de nükleer denemeler başladı. Silah yarışının sorumlusu ABD ve fiatı dünyadır. ABD gibi İkinci Dünya Savaşı'nda yıpranmayan bir ülkenin tehdit edici gücü karşısında, SSCB'nin onca yıkıma karşın askeri güç bakımından da bayrahk uyandıracak bir dengeye ulaşmış olması önemlidir bu bakıma. Ama sonuçta, depolanan nükleer silahların gücü, 16 milyar ton patlayıcıya eşittir. TNT miktarını tam olarak bilmiyoruz. Ve radyasyondan

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

"Sovyetler Birliği'nin aksine, somut çabalarının mutlak desteklenmesi gerek..."

"Latin Amerika'nın madenini, emeğini yıllarca sömürenlere bir de para mı verilecektir?"

"Farklı görüşlere saygı duymak çok önemlidir, kalpları kırmak da öyle..."

kurtulabilecekler yalnızca hamamböcekleridir.

Peki, bu durumu nasıl aşacağız? Sovyetler Birliği'nin aksine, somut çabalarımın mutlaka desteklenmesi gerek. Beni SSCB'nin emekçi sanmayın. Her üder, güdüsü, politikası ne olursa olsun esenet olmak, gerçekten özcmek esasında. Gorbaçov'un yolduğu bayrağın verici çabalarını görmezlikten edemeyiz. İlk kez nükleer silahsızlanma yolunu gösteriyor. Dünyada ilk kez böyle olumlu bir adımın öncülüğünü yapıp SSCB, Avrupa'dan yüzlerce savaş başlığı kaldırılacak. Amerikalılar rahat uyuyan insanlar haline gelecek. 7 Aralık ahvesinin onarıp birçaklar. Zirve sonrasında da, SSCB'nin silahsızlanma çabaları yeni adımlarla sürecektir. Stratejik silahların yüzde 50 gibi bir oranda azaltılması konusunda umutluyum. Elbette, tüm bu sayılanlar, ABD'nin SDI konusundaki tavrına bağlı. Uzayın silahlandırılması kabul edilecek olursa, Gorbaçov'un verdiği tüm bu tavizlerle karşılaşmak için çabo harcanmalı. Silahlanma sarmalını tamdere etmenin yapılacak olan olmazsa-olmaz önemli bir yanı, e konomik etkilerini de bilmek, gözden uzak tutmamak gerek.

Kısa bir süre önce Moskova'dayken, gerçi devrimin 70. yıldönümü kutlamalarına katılmış idim ama, Gorbaçov'un yeni kitabını, yazılarını, konuşmalarını bir kez daha okuma olanağı buldum. Bu metinlerde, dilediği açıklıkta çok önemli saptamalar var. Kimi teorik yanlar var. Gorbaçov diyor ki, emperyalizmin saldırgan yönü budanmalı. Militarist politikaları tümden ortadan kaldırmalıyız. Silah tekellerinin egemenliğine son verme diyor. Sonra temdi cümle kuruyor: "Kapitalizm militarizmsiz olabilir mi? Kapitalizm sömürgeciliğe, neo-kolonyalizme olur mu? Eğitsiz ticaret olmadan kapitalizm ayakta kalabilir mi?" Ve Gorbaçov sonuçta, barış içinde bir arada yaşama üzerine bazı. "Bizi tehdit eden silahlı saldırganlık mı? Ülkeler komşularını koruma konusunda kuşkuya kadar ciddi olabilirler mi? Peşinen tehdidine karşı, SSCB-ABD-İngiltere ittifakı kurulabilmişti. Ama şimdi dünyanın ortadan kalkması söz konusuyken birleşemezler mi?"

İkinci Dünya Savaşı sonrasında dünyada önemli değişimler oldu. Sosyalist sistemin kurulması ve ekonomik gelişmelere bağlı olarak bir ötüm süreci yaşanda. Federal Almanya, İtalya ve Japonya gibi ülkeler, bir dönem silahlanma harcamalarını azaltıkları için büyük ekonomik atılımlar yaptılar. Bu dikkat çekicidir. Şimdi, Sovyetler Birliği silahsızlanma ile kalkınma çıkışını arasındaki ilişkiyi göstermiyor. Bağlantısızlar Hareketi'yle de çevrenin sahipsiz. Barış için silahsızlanma hedefinin yanına, kalkınma için silahsızlanma hedefi koymuyor. Yani iş nükleer silahlarla da sınırlı kalmamalı. Gorbaçov bunu da görüyor. Anlaşma gerçekleştikten sonra, stratejik silahların yüzde 50 indirilmesinin önemi bu nedenle büyük. Tabii, daha sonra da diğer yarısını ortadan kaldırmak gerek. Çünkü o da topumuzu öldürmeye yeter. Şimdi bu barış çabaları, ama somut çabaları konuşuyorum, bir kısmı o yönde.

Gorbaçov pek çok karmaşık konuyu basit ve somut düzeyde ele alabiliyor. Umarım, hiçbirimizin onun önemli çalışmalarını okumasını engelleyecek politik önyargılarımız yoktur.

Ne zaman bir kamyon Mark'la ayakkabı alırsa, yani Bolivya parasının bugünkü haline düşerse Mark; ve ne zaman, bir paket sigara almak için bir kamyon Amerikan doları gerekirse, ancak o zaman Latin Amerika ülkeleri borçlarını ödeyebilecektir..."

Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen

Dünya Bankası, IMF, Paris Kulübü... Sizlerin de dile getirdiğiniz gibi, hunlar üzerindeki ahtapotlardır. Bağımsızlığını yeni kazanan ülkelerde ekonomik durum çok kötü. Eskiden bolluk içinde yaşayan bir ülkenin politikası ithalatçı olmaktı. Şimdi neo-kolonyalizm çok daha boyutlu, çok daha iyi sömürü yöntemlerine başvuruyor. Bu sistemde, IMF ve Dünya Bankası hem ekonomik, hem siyasi olarak kullanılıyor. En önemli baskı araçlarından biri de dış borç.

Şimdi bu dış borç sorununa karşı tüm Üçüncü Dünya Ülkeleri birleşmek zorundadır. 1 milyar dolardan dış borç ödenmez. Biliyorum, az da konferanstan, dünya ekonomik bunalımı ve dış borç sorununu tartışıyoruz. Açık ve tereddütsüz söyliyorum, bu borç ödenmeyecektir. Ödenemez. Latin Amerika'nın madenini, emeğini yıllarca sömürenlere bir de para mı verilecektir?

Bu konuda, ahlak bizim yanımızdadır. Ahlakça ve hukuken halk olan bizler, ABD'nin vergiler sayesinde yaptığı darbeleridir ahlaka, hukuka aykırı olan. Ama ABD'nin hukuk üstünde bir sisteme aykırı düşünce, biz suçlu oluyoruz. Birleşmiş Milletler'de bile bizim bu konudaki ekonomik yanlarımız ve raporlarımız, kapitalist ülkeler tarafından neredeyse tümüyle yoksayılıyor. Sovyetler'in yeni yaklaşımının bu, dünya ekonomik bunalımına çözümlenmesi konusunda, de gişik görüşlerde dile getirdiği toplantıların yapılmasına, zengin bir tartışma ortamına olanak tanıyor. Farklı görüşlere saygı duymak çok önemlidir. Kalpları kırmak da öyle.

Bu koşullarda borçlar ödenemez. Ben size, Latin Amerika'nın borçlarını bilgeyebilmesinin gerçekçi koşullarını söyleyeyim. Ne zaman ABD dolarının değeri Alman markının altına inerse, ne zaman bir kamyon markla ayakkabı alınırsa, yani Bolivya parasının bugünkü haline düşerse mark ve ne zaman, bir paket sigara almak için bir kamyon Amerikan doları gerekirse. Latin Amerika ülkeleri borçlarını ödeyebilecektir. Bu da dolar borcu olanlar için. Sizin gibi, ABD ile ekonomik ilişkileri kesik, borçları yok, faiz ve benzeri ödemeleri almış bir ülkenin ödeme olanağı daha da azalır. Amerikan embargosu sayesinde, dış borç ödeme olanağınız da yok!

Ekonomik bunalımdan söz edersek, mutlaka üzerinde durulması gereken konu ticaret eşitsizliğidir. Gotha çok yoldaşın bu konudaki görüşleri de ilgi çekicidir. Şimdi biz, yıllar öncesinden daha çok şeker tarımı satıp daha az yem, daha az mark alıyoruz. Dış ticarette bu eşitsizlik oldukça, borçlar ödenemez. Faizler de ödenemez, kapitalizmden. Faiz ödemeye gidemek bile, Latin Amerika yönetimlerinin politik intiharıdır. Biz borçlara karşı tüm Orta ve Latin Amerika ülkelerinin birliğini savunduk. Yeni uluslararası ekonomik düzen istediğimizi ancak böyle gerçekleştirebiliriz. Onlar da bunu biliyor. Paris Kulübü geliyor, her gün bizimkiyle, birizi ayrı ayrı görüşüyor. Bu durum bize üç şey öğretmeli: 1. Birlik olup, ortak hareket çerçevesinde, ortak istekerle mücadele etmek gerek; 2. Küba ve Nikaragua dışında hiçbir ülkeye ambargo uygulamayı siyasi olarak göze almazlar. Bu iki sosyalist ülkenin, diğer Latin Amerika ülkeleriyle birlikte hareket olmaşı gerekir. 3. Latin Amerika ve Karayipler için kalkınmanın tek yolu, Avrupa ve Asya ülkeleriyle ticaretlerini geliştirmektir. Bütünleşme, ama dünyanın demokratikleştirilmesi için mücadelenin, birleşik mücadelenin hiç durdurulmayacağı bir entegrasyon. Kurtuluş yoludur bu. Ama Latin Amerika birleşmeyi henüz becerememiştir.

Eşitsiz ticaret, eşit ticaret... Bu iki kavramın yeterince anlaşıldığını sanmıyorum. 25-30 yıl önce iki top kahve ile 8 tane kamyon alabiliriniz. Şimdi 7. Bu on kahve satmanız gerekiyor, aynı sayıda kamyon alabilmek için. Ne satmanız satın, 25 yıl öncesinin en az 2-3 misli satmanız, o zamanki alım gücünüzü sağlamanız. Yeni sömürgecilik esas budur işte. Daha çok satıp daha az almaya alıştırmak bilyorlar bizi. Reagan faiz oranlarını artırdığı gibi yükseltip silahlanma yarışına da girdiğimiz zaman, milyonlarca işsiz kişi iş bulur. Yeniden üretim başlar. Kapitalist ülkelerin batmasını niye isteyelim? SSCB de istemiyor bunu. Barış içinde bir arada yaşama ilkesi bir taktik, bir manevra değil, bizim gerçek dünya görüşümüzdür. Halkların mutluluğudur esas olan. Bunun için verilecek barışçı mücadeledir.

"Şili'de diktatör son yenilgisine kadar tümüyle yalnız bırakılmalıdır. Birlik sağlanırsa, Pinochet gidecektir. Hangi yolden mi? Silahlı yoldan da olur, ama bakarsınız referandum yoluyla bile olur. Seçimler de çok önemli bir yoldur, ortak, diktatörlük karşıtı güçler herkes tarafından desteklenmelidir..."

Şili'de demokrasi mücadelesi niçin zafere ulaşamıyor?

Soruyu sorun Şili'li yoldaş, bu konuda bir kitap bile yazacak halkın, kahraman öğrenci hareketini anlatmam için ver. Son 14 yılda sık sık durmayı öğrenmiş, yılmamayı öğrenmiş kahraman Şili emekçiliğine selam

"Che bize devrimci ruhun, enternasyonalist bilincin çok güzel bir örneğini bırakmış..."

gönderiyorum; çatışma, kan istemiyoruz. Herkesi birlik olmaya çağırıyoruz. Sovyetler Birliği'nin belki de ilk kez böylesine açık ve net biçimde, Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen'i barışçı, barışı kalırmaya bağlı olarak açıklamasını destekliyoruz.

Yanlış anlaşılmasın. Biz kapitalist ülkelerdeki sınıflerin ilhasını istemiyoruz. Borç ödemedik diye şirketler, kuruluşlar iflas eder, ülkeler zor duruma düşerse çok üzülürüz. Ama bir yol görüyoruz. Borçları verenler, silahlanma harcamalarını durdurmalıdır ve oradan gelecek parayı aktarımlar alanlarının yerine. Silahlara verilen paradan vazgeçecekler, ne faiz azalmaya, ne de ilhas meydan kalır. Silahlanmaya giden para halk için yatırımlara harcanırsa, milyonlarca işsiz kişi iş bulur. Yeniden üretim başlar. Kapitalist ülkelerin batmasını niye isteyelim? SSCB de istemiyor bunu. Barış içinde bir arada yaşama ilkesi bir taktik, bir manevra değil, bizim gerçek dünya görüşümüzdür. Halkların mutluluğudur esas olan. Bunun için verilecek barışçı mücadeledir.

"Neden Latin Amerikalı bir sanayii işçisinin 40 saatlik emeği Londralı bir işçinin bir saatlik emeğine eşittir? Bu düzeni değiştirmek zorundayız."

Gene Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen: "Çünkü her şeyin temeli ekonomi"

Bana daha çok ekonomik konularda soruyorsunuz. Bu iyi. Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen'i kurabilmek için önce nasıl bir düzenin gerçekçi olduğunu saptayıp bulmak, somut durumu iyi bilmek zorundayız. Her şeyin temelinin ekonomi olduğunu görmek gerek, Gorbaçov, bu konuda, yeni sömürgeciliğin atkedileceği konusunda umutluydu. Biz de, bizler de, umutlu olmak zorundayız. Gorbaçov, teorik açıklamalar yapmak zahmetinde, çabalamaktadır. Doğru politikalar bulmak zorundayız. Ancak politikalarımızın doğru olması da yeterli değildir. Gerçekçi olmak gerek: kapitalizm, neo-kolonyalizm olmaden yapabilir mi? Silahlanma durursa kapitalist sistem çökar mı? Marx'tan ve Lenin'den sonra, dünyanın genel durumu, onların görüşlerinin zenginliğine dayanan yeni, güncel ekonomik teorilere gereksinme doğurmuştur. Yeni, yepyeni şeyler yaşanıyor çünkü. İlk kez, büyük bir askeri güç silahlanmaktan vazgeçmekten söz ediliyor. Barış ve ekonomi kolkole. ABD, bu gerçeği dirbaz etmek zevdasında. Soru sorun arkadaş, neden "emperyalizm" sözcüğünü ne kullandığımı merak etmiş. Ben sözcükleri ezberlenen değil, somut verileri önemsiyorum. Emperyalizm, genel kavramının içindeki sömürü yöntemlerinin zenginliğini göstermeye çalışıyorum. Somut olayları anlatıyorum. Örneğin çocuk ölümleri ilgilendiriyor beni. Bir sözcük söylemek için kullandığımız zaman dilimine, 34 çocuk tedavisi mümkün hastalıklardan ölüyor. Sınırdan, azgelişmiş ülkelerde, her yıl 3 milyon yaşam yitiriliyor. Halbuki, İslam Küba'da sahip olduğumuz silmayla savaş sırasının her ülkede kurabilmek için, 12 saat içinde yapılan toplam askeri harcamalardan vazgeçmek yeterli olacaktır. Bu sistem, bu çocukların yüzde 95'ini kurtaracaktır. Her üç günde, 220 bin çocuk salgın hastalıklardan ölüyor. Yani, her üç günde bir, bir atom bombası patlıyor ezgelişmiş ülkelerde ve bunu kimse farketmiyor. İşte sömürü, budur. Emperyalizmin en yeni biçimi budur. Emperyalizm sözcüğünü kullanmakla bir şey yok, ama ben açık olmak istiyorum, Neo-kolonyalizm bu anlamda daha açık bir söz.

Marx'tan ve Lenin'den sonra, dünyanın genel durumu; onların görüşlerinin zenginliğine dayanan, yeni, güncel ekonomik teorilere gereksinme doğurmuştur. Yepyeni şeyler yaşanıyor çünkü. İlk kez büyük bir askeri güç silahlanmaktan vazgeçmekten söz ediliyor. Barış ve ekonomi kolkole."

Düşünün, eşitsiz ticaret konusuna. Bu fenomeni açıklayacı tam bir teorinin olmaması büyük eksiklik. Lütfen, bana sorumuzu sormaktan ahalı yapılmış Fransız ekonomistlerinin adlarını yazın, kitaplarını bulup okucak üzere. Ben, eşitsiz ticarette açıklanmasını, kendi çapımda bilimsel değil belki ama, mantıklı olarak yapabiliyorum. Ve bu konuda okuyup daha çok şey öğrenmeyi, her güdüsü, sosyalist, sosyal demokrat, liberal, yeni-sol her ekonomik yaklaşımı bilmek istiyorum. Ve bunları kitaplere anlatabilmek için günlük yaşamı konuşmak gerektiğinde ısrar ediyorum. Sahan, Latin Amerika'nın kırsal bir bölgesinde bir tarım işçisi kahve toplar, tarımlar, su yok, elektrik yok. Hiçbir şey yok. Bu işçinin toplayıp temizlediği kahve, New York'ta, California'da, Londra'da ülkelere, Üretici'sinden son tüketicisine gidene kadar, kahvenin tonu günde 30, 40-50 dolar paralanır. Temsk işçisi bu bundan nasibini alamaz. Sormak gerek. Neden Latin Amerikalı bir sanayi işçisinin 40 saatlik emeği, Londralı bir işçinin bir saatlik emeğine eşittir? Bu düzeni değiştirmek zorundayız. Üretimin verimliliği sorunu vardır, mekanizasyon sorunu vardır. Ünvüliyede çıplak ayakla tarlada çalışan işçinin çobından, bugünkü ayakkabılı, şapkalama yağmura geçirmeyen, ve ona yeni, güncel ekonomik teorilere gereksinme doğurmuştur. Yeni, yepyeni şeyler yaşanıyor çünkü. İlk kez, büyük bir askeri güç silahlanmaktan vazgeçmekten söz ediliyor. Barış ve ekonomi kolkole. ABD, bu gerçeği dirbaz etmek zevdasında. Soru sorun arkadaş, neden "emperyalizm" sözcüğünü ne kullandığımı merak etmiş. Ben sözcükleri ezberlenen değil, somut verileri önemsiyorum. Emperyalizm, genel kavramının içindeki sömürü yöntemlerinin zenginliğini göstermeye çalışıyorum. Somut olayları anlatıyorum. Örneğin çocuk ölümleri ilgilendiriyor beni. Bir sözcük söylemek için kullandığımız zaman dilimine, 34 çocuk tedavisi mümkün hastalıklardan ölüyor. Sınırdan, azgelişmiş ülkelerde, her yıl 3 milyon yaşam yitiriliyor. Halbuki, İslam Küba'da sahip olduğumuz silmayla savaş sırasının her ülkede kurabilmek için, 12 saat içinde yapılan toplam askeri harcamalardan vazgeçmek yeterli olacaktır. Bu sistem, bu çocukların yüzde 95'ini kurtaracaktır. Her üç günde, 220 bin çocuk salgın hastalıklardan ölüyor. Yani, her üç günde bir, bir atom bombası patlıyor ezgelişmiş ülkelerde ve bunu kimse farketmiyor. İşte sömürü, budur. Emperyalizmin en yeni biçimi budur. Emperyalizm sözcüğünü kullanmakla bir şey yok, ama ben açık olmak istiyorum, Neo-kolonyalizm bu anlamda daha açık bir söz.

Bana daha çok ekonomik konularda soruyorsunuz. Bu iyi. Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen'i kurabilmek için önce nasıl bir düzenin gerçekçi olduğunu saptayıp bulmak, somut durumu iyi bilmek zorundayız. Her şeyin temelinin ekonomi olduğunu görmek gerek, Gorbaçov, bu konuda, yeni sömürgeciliğin atkedileceği konusunda umutluydu. Biz de, bizler de, umutlu olmak zorundayız. Gorbaçov, teorik açıklamalar yapmak zahmetinde, çabalamaktadır. Doğru politikalar bulmak zorundayız. Ancak politikalarımızın doğru olması da yeterli değildir. Gerçekçi olmak gerek: kapitalizm, neo-kolonyalizm olmaden yapabilir mi? Silahlanma durursa kapitalist sistem çökar mı? Marx'tan ve Lenin'den sonra, dünyanın genel durumu, onların görüşlerinin zenginliğine dayanan yeni, güncel ekonomik teorilere gereksinme doğurmuştur. Yeni, yepyeni şeyler yaşanıyor çünkü. İlk kez, büyük bir askeri güç silahlanmaktan vazgeçmekten söz ediliyor. Barış ve ekonomi kolkole. ABD, bu gerçeği dirbaz etmek zevdasında. Soru sorun arkadaş, neden "emperyalizm" sözcüğünü ne kullandığımı merak etmiş. Ben sözcükleri ezberlenen değil, somut verileri önemsiyorum. Emperyalizm, genel kavramının içindeki sömürü yöntemlerinin zenginliğini göstermeye çalışıyorum. Somut olayları anlatıyorum. Örneğin çocuk ölümleri ilgilendiriyor beni. Bir sözcük söylemek için kullandığımız zaman dilimine, 34 çocuk tedavisi mümkün hastalıklardan ölüyor. Sınırdan, azgelişmiş ülkelerde, her yıl 3 milyon yaşam yitiriliyor. Halbuki, İslam Küba'da sahip olduğumuz silmayla savaş sırasının her ülkede kurabilmek için, 12 saat içinde yapılan toplam askeri harcamalardan vazgeçmek yeterli olacaktır. Bu sistem, bu çocukların yüzde 95'ini kurtaracaktır. Her üç günde, 220 bin çocuk salgın hastalıklardan ölüyor. Yani, her üç günde bir, bir atom bombası patlıyor ezgelişmiş ülkelerde ve bunu kimse farketmiyor. İşte sömürü, budur. Emperyalizmin en yeni biçimi budur. Emperyalizm sözcüğünü kullanmakla bir şey yok, ama ben açık olmak istiyorum, Neo-kolonyalizm bu anlamda daha açık bir söz.

Ben bu bölgede, yeni askeri darbeler pek olası görmüyorum. Ancak sosyal patlamalar ve bunları bastırma girişimleri olasıdır. Sermaye hareketlidir. Geçiyorsa, değerini düşecek diye korkmaktadır. Borsa krizini iyi değerlendirmek gerek.

Biz, işte tüm bu dış ekonomik baskıya karşı birleşme çağrısı yapıyoruz. Ayaklanma çağrısı yapmıyoruz. Biz gelişmeye, sosyalizme çağırıyoruz. Şunu biliyoruz, hiçbir şeyin yoksa, sosyalizmi de kaybetmezsin. Ne ile kurtulacaksın?

Bizim Devrimi için en kritik yıllardan biri olmuştur 1987. Açıkça söylemek gerek ithalatımızı yüzde 50 kestik. Gösterilen çabamaya yeniden kime kazandırdık. Sosyalist ülkelerden alamadığımız hammaddeleri, kapitalist ülkelerden almak zorundayız ve bu da eşitsiz ticarette yükleniyor bindiniyor omuzumuza. Doların düşmesi bize yaramıyor. ABD ile ticaret yanık. Başka paralarla alışveriş yapıyoruz. Ekonomik anlaşmalarımız vardır, soyleyebileceğim çekinmiyorum.

Ancak, biz genç de eğitim bütçemi bir kurşu bile düşürmedik. Önemli ölçüde artırma yoluna gittik. Ülkemizde tek bir işsiz yoktur. Sağlık harcamaları artmıştır. Her yıl 18 bin öğrenme, 3 bin doktor mezun ediyoruz. Aile doktorluğu kurumunu, öğrencilerin öğrenimleri eğitmesi sistemini kurduk. Çocuk ölümleri oranı, gelişmiş kapitalist ülkelerdeki kadardır. Ortalama yaşam süresi daha uzundur. Kültürel, sportif alanlarda sürekli ilerleme göstermiyoruz. Neden? Çünkü biz bölüşümü rasyonelleştirdik. Ülkemizde tek bir dolarımız, tek bir sentim çıkmasına izin vermiyoruz. Eğer bir dolar, biz yerlere gitmek istersa, bütün yolu sürmeli zorunda kalır.

Biz, kendimizi hiçbir ülkenin içişlerine karışacak konumda görmüyoruz. Latin Amerika'ya devrim ihraç edemeyiz. Birlik ihraç etmek isterik. Birbirlik kendi yazgısını kendisi belirlemelidir. Yeni Uluslararası Ekonomik Düzen'in kurulması ile, tek tek ülkelerdeki sosyal değişimler, sosyalist devrimler kadar önemlidir. Eğer dağınacak, bölüştürecek şey yoksa, sorun değişim bir işe yaramaz. Latin Amerika ekonomisinin yıkılı, zaten halkların kendi sömürücüsüdür. ABD kara kuvvetlerinin bir yıllık bütçesi, tüm Latin Amerika'daki eğitim bütçelerinden fazladır. En çok ezilen kesimler işçi sınıfları, gençlerdir, çocuklardır.

Siz 137 ülkeden 544 delegesinin bulunduğu bir ülkede çalışma olanağı elde ettiniz, uluslararası ekonomik ilişkiler konusunda çalışmanız, yeni teorileri oluşturmanız, ürettiğiniz katkıda bulunmanız önemlidir.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

1 Ocak 1988. Filistin halkının temsilcisi Filistin Kurtuluş Örgütü'nün (FKÖ) kuruluşunun 23. yıldönümü. Tüm bu yıllar boyunca FKÖ, Filistin halkının kendine ait topraklar üzerinde özgürce yaşama hakkını yılmadan ve kararlılıkla savundu.

ABD destekli İsrail'in soykırım ve sivil Filistin halkına uyguladığı yoğun devlet terörüne karşın, İsrail'e karşı direniş devam ediyor. İsrail'in 1967 yılından beri işgal altında tuttuğu Filistin toprakları, Gazze şeridi ve Batı Şeria'da da arabkayı içinde başlayan direniş, artarak ve yayılarak sürüyor.

İsrail askerlerinin bu bölgelerde sivil halk üzerindeki baskılarına halkın tepki göstermesiyle başlayan direnişte, kadın-erkek, genç-yaşlı tüm sivil halk yer alıyor. Olayların başlamasından beri İsrail askerlerinin, yalnızca taş ve sopalarla karşı koyan göstericilere ateş açmaları sonucu onlarca Filistinli hayatını kaybetti.

Sivil halka karşı uygulanan yoğun devlet terörü tüm dünyada tepkiyle karşılanıyor. ABD'nin de dahil olduğu birçok ülke ve Birleşmiş Milletler Örgütü olaylar nedeniyle İsrail'i kınadılar. Tepkiler İsrail'de de büyüyor. İsrail Parlamentosu'nun Arap üyelerinin yaptığı genel grev çağrısı yaygın biçimde uygulandı. Tel Aviv'de bir gösteri yürüyüşü yapan binlerce İsrailli, işgal altında tutulan bölgelerde halka karşı devlet terörü uygulanmasına karşı seslerini yükselttiler.

İsrail terörü, özellikle, işgal altında bulunan bölgelerdeki Filistin mülteci kamplarının sakinlerine yöneliyor. İnsanlıkdışı koşullarda bu kamplarda yaşamaya zorlanan insanların tepkileri, silah zoruyla bastırılmak istenıyor.

Bu kamplardaki yaşamı konu alan ve arkadaşımız Sevgül Uludağ'ın kaydettiği bir yazıyı sunuyoruz.

Sevgül Uludağ

İşgal altında yaşam...

MODERN ÇAĞIN KANAYAN YARASI: FİLİSTİN

Ah, evet! Keşke yaşasaydılar ve birlere bunların masal olduğunu anlatsaydılar... Keşke Macid Halil Abu Thraa, Ramadan Abu Zeytoun, Muhannad Abdel Rahman Abu Isa, Sidney Abdel Fattah Ghaban, Ayman Sakher Fredh Jindiyyeh, Amjad Farez Yala ve daha yüzlerce Filistinli çocuk, öldürülmese, işkence görmeseydi... İşgal altında yaşam? İşgal altında yaşamı. Filistinli çocukların aklından kanlarından başka ne tanımlayabilir? Belki işgal altındaki toprakları ziyaret eden bir gazetecinin kalemi?...

İngiliz yazarlar, Filistinlilerle Dayanışma Komitesi, Irkçılık Karşıtı Komite ve İngiltere Ulusal Kadınlar Assambleyi'nin önde gelen yetkililerinden olan Linda Clair'le geçtiğimiz günlerde bizlere ulaştırdığı notlar, geçen yıl Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu'nun verdiği görevle gittiği işgal altındaki topraklardaki yaşamı aktarıyor... Linda Clair'in işgal altında tuttuğu notların bir bölümü şöyle:

"... Batı Şeria ile Gazze Şeridi'nde Filistin halkı ile İsrail işgalcileri arasında en önemli tartışma konularından biri de toprak sahipliği ve toprağın ekilmesidir...

Gazze Şeridi'nde artık Filistinlilere toprağı ekme izni verilmiyor; un, sebze ve meyve gibi ihtiyaçların İsraillilerden alınması gerekiyor. Buysa, işgal altındaki topraklardaki çok yüksek işsizlik oranı nedeniyle hemen hemen imkânsız. Batı Şeria ve Gazze'de yaşayan 800 bin Filistinli arasındaki erkeklerin ezici çoğunluğu işsizdir. Filistinli erkekler ya işsizdir, ya binlerce singinde ya da hapistedir; o nedenle kadınların yüzde 30'u, ucuz işgücü olarak çalışmaktadır. Bu durum İsrail'de yüzde 400'ün üzerindeki enflasyon ve Filistinlilere saçılan mallar için konan ek vergi sebebiyle daha da kötüleşmektedir. 1967 öncesinde Gazze Şeridi serbest bölge idi, ancak işgalden bu yana Filistinlilerin ana üretim kaynağı tarımdır. Oysa bu, Filistinlilerin ana üretim kaynağı idi ve anlaşmalar, ekonomiye ciddi bir darbe indirmiştir. Kişisel tüketim amacıyla ekim de, Filistin kampları ve köylerinden sayın İsrail yerleşim merkezi ile Negev çölüne aktarılması nedeniyle engellenmektedir. Su, İsrail tarımı için ekzemdir; ancak su, aynı zamanda özerk Filistin çiftçiliğinin yıkımı için bir silah olarak kullanılmaktadır. Batı Şeria'da Filistinlilersuyun ancak yüzde 23'ünü kullanmakta, geriye kalan su İsrail yerleşim merkezlerine ve İsrail içine akıtılmaktadır... İsrailliler tarafından açılan kuyular, çoğu kez 500 metre derinliktedir; oysa Filistinlilerin 100 metreden daha derin kuyu kazmasına izin yoktur. Bu da, toprağın çölleşmesine neden oluyor. Gerek toprağı, gerekse suyu denetim altında tutmasını daha pek çok yöntemi vardır. Örneğin, İsrail ürünleriyle rekabet edebilecek çeşitli ürünlere izinlerin manipülasyonu yapılıyor, örneğin Gazze çileklerinin. Böylesi yöntemlerle geciktirilen izinler sonucu, ürünler mahvoluyor... Filistinlilerin ürün toplama dönemleri de işgal makamlarınca belirlenmekte ve genelde, meyveler olgunluk dönemini eşiklan sonra izin verilmekte; böylece bu ürünler çok düşük fiyatlara satılmak zorunda kalmaktadır. İzinsiz ağaç ekmenin cezası ikiyıl hapistir.

Filistin soruşturması adlı çözümlemesi sonuçları, dünyanın geriye kalan bölümünde de önemli sonuçlar doğuracak, müthiş cephelerine alacağımız bakış bağlamından bölümüne bu bakış bağlamından birinde bu şekilde ortadan kaldırılacaktır.

"Filistin ekonomisinin yıkımına yol açan ana faktörlerden bir diğeri de Batı Şeria ve Gazze'li işçilerin İsrail kesiminde çalışmalarıdır. 1979'da, Batı Şeria ile Gazze Şeridi'nin toplam işgücünün üçte biri İsrail'de çalışmaya gitmekteydi; ancak bu grupta, resmi kayıtlara geçirilmeyen pek çok işçi de vardır. Örneğin bu grupta asında okulda olması gereken, ancak aile ekonomisine zorunlu olarak katkıda bulunmak için çalışan çocuklar vardır. Birçok köyünde bityken bir çocukla röportaj yaptım. 13 yaşındaki Halid bana sabah saat 4'te kalkarak 4 saatlik bir otobüs yolculuğunun ardından İsrail'e vardığını ve parça başı hamallık yaptığını anlattı. Halid, genellikle eve gece saat 8'de dönüyor. Çocuğun annesi kocasının hasarında emniyet olmayı beklediğini ve oğlunun tek desteği olduğunu söyledi. Halid ise benim neden bu duruma yaşığını bir türlü anlayamadığını söyledi; çünkü Halid'in durumunda aynı şekilde çalışan pek çok çocuk vardı.

"Göçmen işçiler, İsrail ekonomisi için ucuz emek kaynağı oluşturuyor. Ancak aldıkları son derece düşük ücretlerin yanında emeklilik, tatsahk izni ve, gibi haklardan da hiç yararlanamıyorlar ve ustelik ücretleri de vergiye tabidir. Nablus'ta Filistinli bir sendikacı bana, bakın işçilerin ücretlerinden yapılan bu kesintilerin hangi bakanlığa gideceği konusunda İsrail Sağlık Bakanlığı ile İsrail Savunma Bakanlığı arasında tartışmaların sürdüğünü aktardı. İsrail Sağlık Bakanlığı, ödenek almadan bizzat savaşacağını savunurken, Savunma Bakanlığı da, göçmen işçilerin geldiği Batı Şeria ile Gazze'nin ağırlıkla devamı için teslimlerin ordu'ya gitmesi gerektiğini ısrar ediyor. Böylece, Filistinli işçilerin, kendi topraklarında işgal altında yaşama ve halkıya uğrama ayrıcalığı için vergi vermiş olacaklar. Filistinli göçmen işçileri, yalnızca Filistinli işçilerin bürokrasi düzeyde sömürüsü anlamına gelmiyor (aldıkları ücret İsrailli bir işçinin aldığının ancak yüzde 40'ıdır), aynı zamanda işgal altındaki topraklarda derhâl bir biçimde kalkınmaya engelliyor.

"Bankacı sistemlerin tüm biçimleri gibi Siyonizm de, tüm etkinlik düzeylerinde bankacıdır. Siyonizmin genel bir Yahudi devleti hedefine ulaşabilmesi için, coğrafik alanı içindeki tüm diğer toplumlar basılın altına alınmalı ve bu baskı öyle bir derecede cardanmalıdır ki, sonuçta bu topraklardan kitlesel bir göç başlamalıdır. Urdün, Lübnan, Suriye gibi ülkelerdeki önce çok sayıda göçmen kamplarının varlığı, Siyonizmin amacının topraşı tümüyle kendine tabi bırakmak olduğunu yeterince kanıtlıyor. 1948 yılında ülkenin bölünerek Filistinlilerin, göçmen kamplarında da olsa Batı Şeria ve Gazze Şeridi'nde yaşaması için Birleşmiş Milletler'in aldığı kararla yetinmeyen İsrailliler, bu toprakların da 1967'de işgal etmişlerdir. Son 20 yıl içinde İsrailli yetkililer, Filistinlilerin Batı Şeria ile Gazze Şeridi'nden göç etmeye zorlanmaları için elden geleni her türlü baskıcı önlemi almışlar ve hiç kuşkusuz, baskı arttıkça, Filistinlilerin direnci de çoğalmaktadır.

"Filistinlilerin günlük yaşamlarını denetim altında tutmak için özel yasalar çıkarılmıştır. Filistinliler, hiçbir suçlama getirilmeksizin ve hiçbir gerekçe gösterilmeksizin 18 gün süreyle hapsedilmekte ve serbest bırakıldıkları an, derhal yeniden tutuklanarak hapiste süresiz tutuldukları tekrarlanmaktadır. Filistinli erkeklerin yarıdan fazlası mutlaka en az bir kere hapsedilmişlerdir. Filistinliler bkez "geçiş izni-pass" taşımak zorundadırlar ve çoğunlukla yurtdışına çıkmaları engellenmektedir. Bazı Filistinliler sınırdışı edilerek, sonsuza dek evlerine dönüşleri yasaklanmıştır. İş bulmak için İsrail sektörüne geçen Filistinli işçilerin gecelevim İsrail'de kalmalarına izin verilmiyor ve her akşam işgal altındaki topraklara geri dönmeye zorlanıyorlar. Filistinlilerin oy hakkını da yoktur ve çoğunlukla seçilmiş toplum görevi görevden alınmakta, evlerinde gözhapsinde ya da ikinci hapisinde tutulmakta ve bazı durumlarda da komşu Arap ülkelerine sürgüne gönderilmektedir. Nablus'un eski belediye başkanı Bassam Şakkar, 1982'de seçimle gelişi belediye başkanlığından alınmış ve sınırdışı edilene değin belediye karşı karşıya kalmıştır. Sınırdışı olma kararına direniş kampanyası başarılı olmuş, ancak Nablus'ta kalmasının izin verilmesinden üç gün sonra arabası havaya uçurulmuştu. Bassam da arabanın içindeydi ve bacaklarını yitirdi.

"Filistin bayrağının renklerini olan kırmızı, siyah, yeşil ve beyaz renklerin bir arada herhangi bir biçimde sergilenmesi yasaktır, bu yasak resim, mayo, kadınların giysileri, her geyi kapsamaktadır. Tüm bu yasaklar, Güney Afrika'daki apartheid için de geçerlidir; dolayısıyla İsrail'in ırkçılık uygulamakta olduğunu söylemek mümkündür.

"Toprakların yanısıra fazlası Filistinlilerin elierindeki ekonomiyi ve sömürgeleştirmeye geçirilmiştir. İsrail'de toprağın yüzde 92'si sadece Yahudilere ayrılmıştır ve Filistinlilerin baskı altında tutmanın pek çok yöntemi vardır; belki bunlar doğrudan baskılar değildir, ancak sonuçta aynı kötü etki yaşatmaktadır. Gazze'deki Jabalya göçmen kampındayken pek çok çocuğun elilerinin durumunun çok kötü olduğunu gördüm -bu eksama ya da sedef hastalığı olabilirdi- pek çok çocuk bu hastalıkları geçiriyor. Ancak konuyu tıbbi yardım komitesindeki doktorlarla konuştuğumda, bu kamplardaki çocukların uyuz ve işkorbit hastalıklarına yakalandıkları söylendi bana. Bu çocukların içinde yaşadığı koşullar, bu hastalıklardan kaçınmayı imkânsızlaştırıyor.

"Göçmen kamplarında genellikle kanalizasyon çukurları tamamen açıktır. Örneğin Jabalya kampındaki küçük bir gölü andırır ve kokusu, kampın her yerini kaplamıştır. Ailelere haftada bir varil su verilir, su sınırlıdır ve buna üstelik, taze sebze ve meyve satın almak için paranın bulunmayışı, tüm çocukların hemoglobin düzeyinin çok düşük olmasına yol açmaktadır. Kuru yemek ekmek ve pirinçtir, belli yılda iki kez de, bayramlarda et yenir. Çocukların çoğunda da bağırsak solucanları vardır ve bu büyük bir salgına dönüşüyor...

"Sabra ve Şatilla'daki 1982'deki katliamın ardından, dünya Siyonist rejimin sözünün ve insanlık dışı doğasını tam anlamak zorunda kalmıştır. Filistin halkının bizzat yürütmekte olduğu kurtuluş savaşımıyla birlikte, bölge dışında yürütülen dayanışma eylemleri, dünyanın geriye kalan bölümündeki desteği de artırmalıdır. Bizler, Ortadoğu'daki durumu tartışmak ve Batı Şeria ile Gazze Şeridi'nde bağımsız bir Filistin devletinin kuruluşunu sağlamak için uluslararası bir konferans çağrılmasını talep etmeliyiz. Bu konferansa tüm ilgili taraflar katılmalıdır, yani Filistin Kurtuluş Örgütü ve Sovyetler Birliği gibi taraflar, İsrail'in öne sürdüğü gibi sadece komşuları, Amerika ve Urdün'de katılmalı değil... Filistin sorununun adil çözümünün sonuçları, dünyanın geriye kalan bölümünde de önemli sonuçlar doğuracak, müthiş cephelerine alacağımız bu bakış bağlamından birinde bu şekilde ortadan kaldırılacaktır. Dayanışma Filistin halkının kurtuluş mücadelelerinde her türlü desteği yapmak herkesin yükümüdür."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

YENİ BİR YILIN BAŞINDA GENÇLİK HAREKETİNDE YENİ UFUKLAR

Yüzbinlerce öğrenci Paris sokaklarında...". "Yeni bir 1968 mi?". "Madrid'de Franco'dan bu yana en büyük gösteriler...". "Aralık ayında Alaya gönçişi". "İstanbul Paris olacakmış!". "Politika'da soğuk duş: Öğrenci hareketi ve grevler. Fransız sağını hayal kırıklığına, solunu ise şaşkınlığa sürükledi". "Gonzales ateş altında". "Öğrenciler Atina'da da yürüdü" ve "Fransız YÖK'ü geri çekildi..."

1968 yılı Aralık ayında, dünya gazetelerinin manşetlerine çıkan öğrenci eylemleri. Türki ye'de de bu tür başlıklarla duyurulmuştu. Türkiye demokrasi'k öğrenci hareketinin 1980 sonrası ilk kitlesel eylemi gerçekleşti rilmiş, polis baskısı ve gözaltılara karşı açlık grevleri başlatılmıştı. Avrupa'da ise, başta Fransa olmak üzere, yeni bir toplumsal hareketlenme vardı. Yıllardır "suskun" olduğu söylenilen bir kuşak, somut istemlere yönelmiş eylemliliğiyle günün konusu olmuştu. 1987'de de farklı biçimler nlsrak, Fransa'nın dışında, Yunanistan, İspanya, Belçika ve Federal Almanya'da da süren bu yeni hareket, Avrupa gençliğinde değişen sosyo-ekonomik yapısı ve sorunları, eğilimleri, yeni sağ ve yeni radyo gençlik politikaları ile bu politikalara karşı yeni eylem anlayış ve biçimleri gibi bir dizi konuda önemli ipuçları veriyordu.

İşte nükleer silahsızlanma konusunda yıllardır sancılar çeken dünyamızın ilk doğumunu yapığı, toplumsal yaşamın her alanında, hem sağ, hem sol politik kesimlerde "yeni"lerden söz edildiği bir dönemde, gençlik ve öğrenci hareketini 1986-87 eylemlerinden dersler çıkarak değerlendirmek büyük önem taşıyor. 1988 hem ülkemiz, hem Avrupa, hem de tüm dünya için yalnızca takvimlerin değişmiği bir yıl değil. Siyasal gelişmeler, yeni açılımları içinde barındırıyor, dayatıyor. Geçtiğimiz yılın dünya ve Türkiye öğrenci-gençlik hareketinin değerlendirilmesi bu alandaki açılımlar için, 1988'in gerektirdiği perspektifleri yakalayabilmek için yadsınamaz önemde. Bu nedenle, mümkün olduğunca somut verilerden, eylemlerin içinde yer alınış kişilerle yapığımız söyleşilerden ve farklı yayınlardan yararlanarak hazırladığımız derlemeyi ve değerlendirmemizi sunuyoruz.

Gerek dünyada olup bitenlere ilişkin haber alma eksikliği, gerekse Türkiye gençliğini ilgilendiren konularda istatistik, anket vb. çalışmalarının son yıllarda iyice güdüklepmesi sonucunda doğan bir verisizlik ve bilgilenme darlığını aşmaya yardımcı olmasının ötesinde, okurlarımızın, değişik politik yorumlar getiren çevrelerin de konu üzerindeki değerlendirme ve tartışma yazılarını bizimle paylaşmalarına olanak vereceğini umuyoruz.

DÜNYA VE TÜRKİYE GENÇLİK HAREKETİNİN 1987 PROFİLİ, 1988 PERSPEKTİFLERİ... GENÇLİĞİN BUGÜNKÜ YAPISI, SORUNLARI, EĞİLİMLERİ... YENİ EĞİTİM POLİTİKALARI VE ARDINDAKİLER... DEĞİŞEN ÖRGÜTLENME VE EYLEM ANLAYIŞLARI...

Yasemin Çongar

EĞİTİM VE ÇALIŞMA YAŞAMI

Yeni politikalar ve gençliğe etkisi

Fransa'da bir milyona yakın genç sokağa dökülen ve üniversitelerdeki sorumlu Eğitim-Araştırma eski Bakanı Devaquet'nin adıyla anılan yasa tasarısı, üniversite sisteminde üstünü değişiklikler öngörüyordu. 1986 Haziran'ında hazırlanıp, yaz tatili sırasında (rastlantı olsa gerek!) hükümetçe kabul edilen tasarı, artık sırada Fransa Parlamentosu'nda tartışılacaktı. Bir bütün olarak yükseköğrenimin seçkinci niteliğini arttırmaya yönelik tasarıdaki maddelerden bazılarını sıralayalım:

— Üniversite giriş sınavlarının sıralayıcı nitelerek seçmeci özelliğinin arttırılması,
— Harçların yükseltilmesi,
— Sınıf sisteminin daha sonraki olacak biçimde yeniden düzenlenmesi,
— Yükseköğrenim kurumları arasında ABD'dekinin benzeri bir sınıflandırmaya gidilmesi,
— Üniversitelere ayrılan devlet bütçesinin artırılması,
— Üniversitelerin özel sektöre açılma ve uzmanlaşmaya ağırlık verilmesi.

"Aslında bu tasarı yepyeni bir şey değildi. Bir süredir uygulanmaya başlanan politikalar hızlandırılmak, yaygınlaştırılmak istendi. Amaçlarımızda eğitim temayla çatışmadır. Ama bizden hare alınıyor. Örneğin bu harçlar, 1982-85 döneminde yüzde 400 artırıldı. 1986'da üniversite öğrencilerine verilen krediler de ilmiyle kesildi..."

Fransız Öğrenci Birliği (UNEF) Ulusal Bürosu yöneticilerinden *Obey Ament*'in YABİN'e sorularını yanıtlarkenbiyle. Diğer gibi, yukarıdaki maddelerde özetlenen politika yeni değil, üstelik tümüyle Fransa'ya özgü de değil. 1970'li yıllardan itibaren üniversiteyle ilgilenmeye başlayan ve 1980'lerde artık bu ilgisini mücadeleye dönüştüren büyük sermaye, Avrupa Topluluğu (AT) ülkelerinin hemen hepsinde benzeri eğitim yasalarının hazırlanması için çalışıyor. Sütunlarımızda konuyu sürekli olarak izlemeye çalıştığımız COMETT've ERASMUS adı verilen iki proje çerçevesinde Avrupa'daki üniversite gençliğinin mücadele etmesi gereken sorunlar da giderek daha çok benzeşecek. Bu sorunların ortak adı elitizm (seçkincilik).

Bir yandan uzmanlaşma, yeni teknolojileri kullanarak, özel sektörün hizmetinde çalışacak bir seçkin kadro, üniversite gençliği arasından sıyrılıp 2000 yılına hazırlanırken, öte yanda çok geniş bir alandan üniversite mezunları kitlesi yaratılıyor ki, bu kitleyi de işsizlik, düşük ücret ve yoksulluk bekliyor. Bu eğilim, Fransa'daki bölgesel diploma uygulaması somutlaşıyor. Bu üniversitede alınan diplomalar, yalnızca o üniversitenin bulunduğu bölgede geçerli sayılıyor. Bu da tabii, ekonominin gelişkin olduğu bölgelerdeki üniversitelerle öğrenci arasındaki uçurumu artırırken üretimin bölgesel leştirilmesi yoluyla iş olanaklarının, çalışma alanının kısıtlanmasını da beraberinde getiriyor.

Üniversitelerin özelleştirilmesi ise, özel sektörden gelecek para karşılığı eğitimin bu sektörün emrine verilmesini ve en üst düzeyli bir uzmanlaşmayı beraberinde getirecek. Belçika Flaman Ulusal Öğrenci Birliği (VVS)'nden Uluslararası Öğrenci Araştırma Merkezi (ISRC) çalışanı *Geert Mareels* bunu şöyle özetliyor: *"Bilinçsizler üzerine her şeyi bilen birkaç patateske hakkında çok daha az şey bile-*

Liberation gazetesi, Fransa'daki eylemleri yorumlarken yazarında liselerin olgunlaşa başladığını yapmıştır: "58'çok yaşlı, 86 daha iyi..."

cek ve belki de insanlar hakkında hiçbir şey bilmeyecek..."

Artan uzmanlaşma, yüksek harçlar ödeyerek, seçme sınavlarını aşarak iyi üniversitelerde okumayı başaran ve öğrenim yıllarında özel sektörle ICOSIETT gibi programlar çerçevesinde kurucağı ilişkiyle iş garantisi alanları belki pek cahasız etmeyecektir. *"Ancak"* diyor UNEF'ten *Obey*, *"Fransa gibi zaten gençliğin ancak 1/3'ünün üniversiteye gidebildiği bir ülkede, uzmanlaşma ile bilime ulaşılanların iyice kısıtlanması, daha uzun dönemde ise işgücü dinamiklerinin değişimi gibi sonuçlar doğuracaktır. Kolektif bilinçsizliği yok edilmesini hedefleyen global bir projenin parçasıdır bu."*

Devaquet tasarısında üstünkem ve ERASMUS projesiyle bir ülkenin bölgeleriyle sınırlı kalmayıp tüm AT ülkeleri için geçerli olacak sınıflandırma ile, tam bir Amerikan modelini oluşturmayı amaçlıyor. ABD'de dört yaprak yonca olarak anılan "MIT, Princeton, Yale ve Harvard" üniversiteleri, ülkedeki diğer yüzlerce üniversiteyle kıyaslanmayacak kadar yüksek parasalı öğrenim görülebilen; ama mezunları da, tekellerin sunduğu en iyi iş olanaklarını kapsa, ekonomik ve siyasal yaşamda yükselme şansı en çok olan, yükseköğrenim kurumlarıdır. Daha sonra ikinci sınıf üniversiteler gelir, daha sonra üç, dört, beşinci sınıflar. Aynı sistem, bünde de Bilimsel tepe noktalı bir piramit yaratılıp tabanda yalnızca taşra değil, büyük kent üniversitelerinin de büyük bölümünün yer almasıyla oluşturulmaya başlandı. Yeni özel üniversitelerin, vakıf üniversitelerinin kurulmasının aynmaları ne ölçüde artıracağını uygulamada göreceğiz. Bu üniversitelerden alınan diplomaların yalnızca üretenin özel tercihiyle değil, yasalarda da yerini bularak sınıflandırılması ikinci adım. Üçüncü bir adım da tüm AT ülkeleri düzeyinde sınıflandırma olacak ki, o zaman örneğin Yunanistan, Portekiz, İspanya gibi ülkelerin üniversiteleri doğrudan "üçüncü, dördüncü sınıf"ın uzamı olacak.

Öte yandan, üniversite eğitimi hakem iş bulma umuduyu canlı tutmanın tek koşulu gibi görülüyor. Sonuçta, öğrenim ücreti gideceği artıyor, olgunlaşma süreleri de öyle. Federal Almanya Sosyalist Alman İşçi Gençlik Örgütü (SDAJ) üyesi ve bu örgütün yayınlarından "Jugend Politische Blaetter"in yazışleri müdürü *Rainer Butt*'un deyimiyle *"Çocuklar daha çocuk genç oluyorlar, gençler daha geç yaşlanıyor. Öğrenim süreyle birlikte gençlik sınırı da uzuyor. Gençlik 18-25 yaş arasından, 15-30, hatta 35 arasına kayıyor."* Rainer'in YARIN'a anlattıklarına göre, diğer Avrupa ülkelerinde bir çoğunda olmayan çıraklık eğitim sisteminden 1,8 milyon genç yararlanıyor. Ancak bunların büyük bölümü, ekseriyle 15-16 yaşında iş yaşamına atılıyorlar, bugün eğitimini tamamlayıp sürekli işçi konumuna gelenlerin yüzde 40'ı 18 yaşının üstünde. 18 yaşın altındaki gençlerin yüzde 87'si okula gidiyor. Öğrenim süresinin uzatılması işsizlik sorunlarının daha iyimser görünmesi sonucunu doğuruyor.

Ve bu işlemsellik görünüşte kabuya mahkum. Bugün işsizlik oranı Yunanistan'da yüzde 10, Belçika'da yüzde 12, İspanya'da yüzde 20. Çalışma kapitalist ülkeler içinde en yüksek genç işsizlik oranına sahip iki ülke Fransa ve İtalya'da 25 yaşın altındaki gençliğin üçte biri işsiz. Üniversite diplomalılar arasında ise bu oran yüzde 14'e düşüyor. Eğer kokü unsurlar alınmazsa, 2000 yılında Federal Almanya'da işsizlerin sayısı 3,6 milyona ulaşacak ve bunun yaklaşık 2 milyonunu gençler oluşturacak. Çalışan gençlerin hayat biçiminin ise işten geçici, İspanya'da gençlerle yapılan sözleşmelerin yüzde 90'ı en uzun altı aylık bir güvence sağlıyor. Fransa'da toplam 8 bin genç, kaç olmasına karşın devletten herhangi bir sosyal yardım alamadan, ailelerinden de destek göremeden yaşarken, sosyal güvence kısıtlı yardımla yaşayan işsiz gençlerin sayısı 850 bin, Belçika'da ise 500 bin iken 200 binini gençler oluşturuyor. İşsizliğinin ilk 6 ayında yardım alamayan gençler, 6 ay sonra 13 bin frank işsizlik maaşı alıyorlar. Ancak bunu kaçedebilmek için ilk altı ay boyunca ve sonrasında her gün işsiz olduklarını kanıtlamak zorundalar. Belçika Komünist Gençliği'nden *Klaus Formeyn* bu "ilginç" uygulamayı şöyle anlatıyor: *"Kentlerde bazı merkezler vardır. Her gün o merkezlere gidip imza atmak zorundasın. Dahiliği, herhangi merkezlerden gerektiğini onaylı bir önceki gün o gösterilmiş. Yani bütün bir sosyal yaşamın. Bir gün önce, nerde dahil olduğunu grubun nereye kadar gideceği sonra edilir, radyo ve TV aracılığıyla. Öğle olabilir, akşam olabilir. Ona göre gider imza atar, bütün düzenlenir."*

İşsizliğin, giderek güvenli bir takımın duygusunun yaratılışı ruhsal sorunlara bir yana, doğurduğu somut sonuçlar - dan birisi de, gençlerin giderek artan oranlarla ailelerine bağımlı olmaları. Fransa'da işsizlik ve emniyet sebebiyle 25 yaşının altındaki gençlerin yüzde 80'i ailesiyle yaşıyor ki, bu oran, 1990'lı yılların sonundaki'ye kıyasla'ndığında çok ciddi bir artışa karşılık geliyor.

Eğitim ve çalışma yaşamına ilişkin politikalar ile bunların sonuçlarının, liseli gençliği etkilememesi düşünülemez. Batı Avrupa'da liseler geleceklerine ilişkin sorunların her geçen gün daha da yakıcılaşmaz olduğunu görüyorlar. Ancak liseli gençlik örgütlenmeleri, birkaç Avrupa ülkesi dışında henüz yaygınlaşmış, ulusal bütünler düzeyine erişmiş değil. Genç de, geçen yıl, özellikle Fransa ve Federal Almanya'daki eylemler gösterdi ki, liseli gençlik üniversite gençliğiyle giderek artan oranda bir sorunlar ortaklığı yaşıyor ve bu sorunlar karşısında eylem yapmaktan çekinmiyor. Yunanistan'da 28 Ocak 1987 günü düzenlenen ve ülkede şimdiye dek yapılan en büyük lise eylemi olarak nitelendirilen gösteriye katılan 20 bin öğrencinin doğrularını sıralamak bile, bu kesimin temel istemlerini kavramamıza yeterlidir: "Gili tedrisat uygulamasına son!", "Mezunları iki sınıfa ayırmamamız!", "Meslek dersleri istiyoruz", "Lise'den sonra işi!", "Üniversiteye girme hakkı sınırlandırılamaz!", "Eğitim ayrıcalık değil, hakkı!", "Okulda demokrasi, liselilerin sendikal örgüt kurma hakkı engellenemez!".

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

GENÇLİĞİN DEĞİŞEN EĞİLİMLERİ VE EYLEMLER

Fransa Örneği

Fransa Genişleme Devamet yasa tasarısı karşısındaki direnişi ve sonrasında ülkeyi kasıp kavuran kemikleşik, çeşitli çevrelerde beklenen 1968-1987 karşılaştırmaları yapılmaya başlandı. Oysa bu kez eylem yapanlar, 1968'de eylem yapan bir kuşağın çocuklarıydı. Üstelik bu gençler için CGT Genel Sekreteri Henri Krasucki sanki de isterse eğer gibi, "Boş kupak, boyun, başımızı için önlerine çıkarsa her eşyal eşmeye hazır" diyordu. Oysa üniversite öğrencileri, onlara katılan işçiler ve genç işçiler, yarı tasarısını geri çekilmeye ve ilan düşmeye kendilerinden söz ettirmeye yetecek etkinlikte bir uyum gerçekleştirdiler. Eylemin başarısı neye dayanıyordu?

Bu soruyu yönetince hiç düşünmeden yanıtlıyor Obey "Birleşince kazanır." Komünist Öğrenciler Birliği (UEC) Ulusal Sekreteryası üyesi Jean Claude Odin ile Federal Almanya'da yayınlanan Marksist öğrenci dergisi "Rote Blatter"e verdiği demeçte şöyle diyor: "Eylemlere bunca çok öğrencinin katılmasının temel nedeni sonuç, aslında çoğu gerçekçi bir amaca yönelmesidir. Eylemlere CGT Sendikası ile öğrenci örgütleri de katıldı. Böylesine çok insanı, daha genel, soyut hedefli bir eylem gerçekleşmeye doğru dokmek mümkün olmazdı."

Hiç kuşkusuz Chirac hükümetini oraya taşıyan ve öğrencileri isteklerini ulaştıran, eylemin kitleselliği olmuştu. Bir milyona yakın genç yürümesi, öyle "sıradan bir sokak olayı" olarak geçiştirilemezdi. Bu kitleselliğe ulaşmada ise birliğin, yani öğrenci gençlik içindeki hemen tüm politik ve politika dışı grupların katılımının sağlanmasının rolü büyüktü. Seçilen hedefin somutluğu, gerçekçiliği ve en çeşitli bir kitle için yakıcı olan sorunun çözümüne yönelik olması bu katılımı sağlayan temel unsurdu. Peki ya katılımıyla geçtiği ya eylemin örneğin bir UNEF Ulusal Sekreterya yöneticisinin değil de, üniversiteye komitelerin eliyle yürütülmesi?... Kısacası, "Muazzam bir oluş" olarak nitelendirdiği eylemin temel özelliklerini saralarken bu üç unsura da dikkat çekiyor: "Bu unsurlar, tekiler ve izoliler ne istiyorlardı? Çok belirli, çok somut şeyler". Gerekli boyutta, ekentifli, kalıcı yapıları olmadığı için, kendi sovoşum yapılarını demokratik temeller üzerinde kendileri yaratıtlar. Genel kanıt ve her düzeyde eşgüdüm komiteleri... Genç bir halk desteği, genel bir sempati bombardımanı. Hareket bunu söylüyordu: "Bu gençler halkın." Ve bu insanlar ana-baba olarak çocuklarının geleceğini düşünüyordu." (Bkz: 4)

Fransa Komünist Gençliği (UJCF) Ulusal Bürosu İşsizlik Sorumlusu Jocelyn Fossat da YARIN'ın konu üzerine sorularını yanıtlarken aynı üç unsura değinmiş, sonra da "Aslında tüm bunlar birbirine bağlı: kitlesellik birliği getiriyor, ortak hedefler kitleyi sağlıyor. politik örgütlerin temsiyetine karşı genel bir tepki, eylemin tabandan örgütlenmesi getiriyor, bu kombine ediyor, kamuoyu desteği sağlanıyor, nah uzakyor, geniş kitlesellik sonucu doğuyor..." diye sıralamıştı. Gerçekten de eylemi kitlesel kılabilmek, birbiriyle karşıtlıklı bir neden-sonuç ilişkisi içindeki temel dayanaklarını böyle özetlemek mümkün: 1- Ocak, güncel, somut sorunlardan yola çıkılarak gerçekçi hedeflere bolitlenmesi. 2. Eylemin politik örgütlerin takibinde ve yukarıdan verilen emirlerle değil, kitlenin kendi inisiyatifi ile, tabanda oluşturulmuş en geniş katılıma açık mekanizmalar aracılığıyla yönlendirilmesi. 3. Eyleme sağlanan kamuoyu desteği ve toplumsal meşruiyet. 4- Risk oranına diğer gençlerin politikaya giderek ilgisiz kaldığı yolundaki verilerle çelişen bir gerçek. Bu faktörlerin sonuca nasıl etkilediğini ve nerelere soyulu araçta sağlamaya çalıştığı de politizasyonun etkisi var tabii. Ancak, 1968'de yükseltilen "azın" devamel ama gerçekte verimsiz ve yasaklar uygulanması olanaksız duyurucuların bir balon gibi söndürmesi de önemli bir faktör. Utopya erildi. Uluslararası durumdaki gerginlik, nükleer savaş tehdidi, gençlik psikolojisini de etkiledi. Ewel, önemli bir grup barış hareketine katıldı, ama geleceği olmadığına inanan ve "yalnızca bugün için yaşa yar" bir kesim de çıktı ortaya.

Obey ■ Gençlik, özellikle bir öğrenciler, günlük yaşamlarıyla ilişkin sorunların çözüldüğünü görmek istiyoruz. Uzak hedefler kuyan politik partiler, çok sağlam bir ideolojik formasyonu olmadıkça kimseyi artık pek etkilemiyor. Siz harçları kaldırmak için somut ne önerıyorsunuz? Öğrenciler, öğretileri bu hatalarla değerlendiriyorlar.

Jocelyne ■ Evet, biz komünistler de bu saptamadan hareketle, daha gerçekçi, daha somut çalışmalar yapıyoruz. Genel laflar, lafyoran verici sloganlar ve radikalizm Fransa gençliğini etkilemiyor. Geçişin eylemsel düzeyi de, zor yaşam koşulları da radikalizmi alaya almalarına varan davranış biçimleri doğuruyor.

□ *Eylemlerde, koordinasyon komitelerinin etkinliği bir dayanışmaya yol açmadı mı? Siz politik örgütler ve öğrenci hareketi içindeki politik grupları olarak elinizi güçlendirmek için ne yapıyorsunuz?*

Obey ■ Söylediğiniz kitlesel bir harekette, tek bir politik örgütün sözcülüğü ya da önderliği, dayanışmaya ve uyumsuzluğa yol açardı. Bir sekreteryanın bünyesinde kararlar alıp, tüm birleşeydi almamız olmazdı. Komiteler dağınıklık yaratmadı, çünkü herkes kabili, politik gruplar önerilerini eriediler. Ancak vuruş gibi bir kayıp olmuyorsa bu önerilerden en gerçekçi olanları, nabzı en iyi yakalayanlar kabul edildi.

Jocelyne ■ 1986 sonu ve 87 başındaki eylemlerde, komünistlerin etkisi çok büyüktü. Ama basın, partilerimizi, bayraklarımızı, marşlarımızı göremeyince, biz de işin içinde yokmuşuz gibi yazdılar. Oysa, açıkça söyleyebilirim ki, eylemlerde hesaplanan tüm slogan, hede f ve biçimler bizim önerdiğimiz, desteklediğimiz çizgideydi. Sonuç, gerçekçi, kitle güvenliğini ve kitlesel liğini gözeten bir çizgi. Önemli olan bizim gösterdiğimiz doğru bulunmuyordu, bizim adımızın geçmesi değil. Trotskistler ve sosyalistler de etkindiler. Ancak ilk bir kaç gün sonra, onlar da doğru bir kararla, damga vurma sevdasından vazgeçtiler.

□ *Peki, sonuç olarak eylemler sol ebedemlikte momentum niteliğindeydi, diyebilir miyiz? Size kitlenin "apolitik" olduğunu söylenebilir mi? Bu kitleyi örgütlemek, politik olarak ile kaonmak mümkün mü?*

Obey ■ Hayır. Bu eylemler Chirac hükümetini sarstı, Devaquet'nin görevinden alınmasına neden oldu. Akademik-demokratik haklarımızı için mücadele ederken, kendi çıkarlarımızın Chirac hükümetinin yeni sağ politikalarının çıkarlarına istim gelebilmeyi için politik bir değişim gerektiği gördük. Koordinasyon komitesinin işçi sendikalarını dayanışmaya çağırması, Nisan Ocsekiz'de üniversitelerden sonra polis baskısı ve bildirmele karşı "bir daha olmasın" sloganıyla yapılan eylem... Tüm bunlar kamuoyu desteği ve kitlesel katılımın azalttığı riskleri girişilen politik eylemlerdi. Kitlede politik şüphecilik var, ama öğrenciler kendi kendilerine güven duymaya başlayınca politik eylem yapmaya da yatkın. Biz, UNEF olarak son kongremizde bunu değerlendirdik. Örgütün sendikal niteliğinin önemi daha da vurgulandı son kongrede. Bundan kitleye gidip, "hayi-di örgütlerin" diyorduk. Bu aşamada ikinci adımı olmalıydı. Şimdi, "Haydi üniversiteyi değiştirelim" diyoruz. Çoğuncu bir tartışma ortamı yaratıyoruz. Sendikal, ama apolitik olmayan bir oluşum.

Jocelyne ■ Öğrenciler işçi sendikalarıyla, komünist sendika CGT ile omuz omuza eylem yapıtlar. İşçi sınıfının öğrenci hareketi için önemi ortaya çıktı. Eylemlerden sonra, 1987 yılı boyunca CGT ve MJCF'nin güçlendirmeye yönelik toplantılarından biri bu. Kitleyi örgütlemenin yerine, hareketi sürekli olarak kazanmak için, onların sorunlarına kulak vermek gerek. Farklı ilgi alanlarını, kadın hareketini, çevre hareketini, uluslararası duyarlılık eylemlerini. Kitlede politik şüphecilik var, ama öğrenciler kendi kendilerine güven duymaya başlayınca politik eylem yapmaya da yatkın. Biz, UNEF olarak son kongremizde bunu değerlendirdik. Örgütün sendikal niteliğinin önemi daha da vurgulandı son kongrede. İkiden kitleye gidip, "hayi-di örgütlerin" diyorduk. Bu aşamada ikinci adımı olmalıydı. Şimdi, "Haydi üniversiteyi değiştirelim" diyoruz. Çoğuncu bir tartışma ortamı yaratıyoruz. Sendikal, ama apolitik olmayan bir oluşum.

Avrupa Topluluğu'nun Gündemindeki Eğitim Projeleri

ERASMUS: Bu ad, aslında 16. yüzyılın ünlü hümanisti düşünürü, Fransa, İngiltere, Italya, İsviçre ve Belçika'da yaşayıp çalışmış Desiderius Erasmus'a bir atıf içeriyor. Ancak amacının resmi açılımı "Üniversite Öğrencilerinin Dolaşımı İçin Avrupa Topluluğu Eylem Programı". Avrupa Topluluğu (AT) tarafından Mayıs 87'de kabul edilen, ilk beş bu öğretim yılında uygulamaya başlanacak projenin temel amacı, AT üyesi ülkeler arasında, üniversite öğrencileri değişimi yapmak. Bu gerçekleştiğinde, üç yıl sonra, her yıl 150 bin öğrencinin bir başka AT ülkesinin üniversitelerinden birinde eğitim görmesi hedeflenmiştir. Yabancı dil öğrenimi, kültürel zenginleşme ve yaşam deneyimi açısından kuşkusuz öğrencilere önemli yararlar sağlayabilecek bu projenin üzerindeki gölge ise, bu ayrıların henüz yaratıcı bulunmasının bunyeliniyor. (Programdan kimlerin yararlanacağı neye göre belirleneceği? 2- Her ülke diğerinin üniversitelerinde verilen sertifikayı kabul edecek mi? Projenin en kritik yönü bu ise hiç kuşkusuz Batı Avrupa gençliğinin entegrasyonu hedeflenirken, farklı ülkelerdeki üniversitelerin birinci ikinci üçüncü sınıf diye kategorize edilmesi sözkonusu edilecek mi? Bu konularda AT üyesi ülkeler arasında, ülkeler arası ilişkiler daha da üst boyutlara varmadan önce, Projenin nümerlerinden Belçika Eğitim Bakanlığı Eğitim ve Bilimsel Araştırma Genel Direktörü Raymond Totte, bu konudaki kaygıları bertaraf çabasını açıklarken, "Bazı üniversiteler ister istemez ilk sıralarda yerleşecektir. Örneğin, Yunanistan'daki üniversitelerin bir tek arkeoloji dalında bile dünya çapında bir üstünlüğü olduğu söylenebilir. Bazı üniversitelerin bizim ortaokullarımız düzeyinde." diyor.

COMETT: Uzun adı "Teknolojide Meslekte Eğitim ve Öğretim Topluluk Programı" olan COMETT projesi, üniversite ile sanayi arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi ve sanayide çalışmaya yönelik mesleki eğitimin artırılması amaçlıyor. Bu amaç doğrultusunda, üniversite ve sanayide eğitim görmüş personelin değişimini sağlamak, üniversite öğrencilerinin öğrenimleri sırasında sanayide çalışmaya yönlendirilmesi, sonuçlarının ise sınırlı ve sınırlı ders vermesi gibi bir sistem düşünülüyor. Örneğin, makine mühendisliği öğrenimi gören bir genç, fabrikada yaşam gün çalışmaya başlayacak, şunun diğer yarısında da üniversitede bir fabrika yönetiminin gelişmelerini ders alacak. Bu projede de birtakım önemli sorunlar olduğunu görmemek gerek. Sanayide çalışmak, hem öğrenim süresini uzatacak, hem de bu süre içinde fabrikaların mesleki düzeyine gelmiş bir nüfusunda bir öğrencinin sırasıl bir işçilerden karşılığı istihdam edecek. Diğer bir soru, Arabo doğrudan nisel sektör hedeflenecek hazırlanan bu projo çerçevesinde, enflasyonda dere altında işletmeler, müdürler, şirket yöneticileri, sendikadaki gençleri seçim ük personel olarak mi görecekler? Özel sektörün amaçlarıyla bilimin çizgisi nerede, ne kadar çakışacak?

Özel sektörün amaçlarıyla bilimin çizgisi nerede, ne kadar çakışacak?

□ *Sizce, politik örgütlere karşı bu soğukluğun kaynağı ne?*

1988 Eylem Programında Neler Var?

Gençliğin sosyal statüsü, yeni eğitim politikaları ve silahlanma başlıca eylem konuları - FRANSA - YUNANİSTAN - FEDERAL ALMANYA - BELÇİKA

Jocelyne Fossat (MJCF): "Aranan, bu politik örgüt yöneticilerini eylemin kisde, güncel konularla ilişkisi gözlenmeyecek, gençlerin yönlendirilmesi..."

Obey Amcel (UNEF): Eskiden kitleye gidip "haydi örgütlenin" diyordu. Bu adımda ikinci adım atılmalıydı. Şimdi, "haydi üniversiteyi değiştirelim" diyoruz. Çoğuncu bir tartışma ortamı yaratıyoruz. Sendikal, ama apolitik olmayan bir oluşum..."

FRANSA: "Gençliğin yoksulluğu ilgiyle medyaya, daha ve bir yaşam düzeyine layık olduğunu dile yoruz." Fransa Komünist Gençlik Rankeli (MCJF) bu bilinçle çok yaygın bir "Adaletsizlikle Son" kampanyası başlattı. Eylem programı, günlük yaşamda bir gencin "Ama bu haksızlık!" diyebileceği her olayı, her uygulamayı gündeme getirmeyi, adaletsizliğin her türüne karşı çok sayıda mücadele biçimini geliştirmeyi amaçlıyor. Eğitime değil, silahlanmaya para ayrılması, işsizlik sorununun çözülmesi yolunda somut bir çerçevede, örneğin Fransa'nın en zengin beş kişisinin servetleri 300 milyon frankın üzerinde 9 milyar franka ulaşmışken, bir milyonu yakın gencin yoksulluk sınırlarında yaşamasından her yıl bin öğrencinin üniversiteden atılmasına, polis baskısına kadar her türlü adaletsizliği örnekleyen boşluklar eden ele dolayısıyla. Bu boşluklarda, gençlerin kendi yaşamlarındaki adaletsizlik örneklerini yazmaları, bunlara karşı neler yapılabileceğini önermeleri için boş kuklar ayrılmış. Bu yolla, çok geniş bir kitlenin katılımı sağlanıyor. 1968'in 'ilk aylarında bu kitleyle yoğun bir mücadele yürütüyorlar. boyholar zaman gerçekleştirilecek. Tabii, 1988 Mayısında yapılacak cumhurbaşkanlığı seçimleri de bu eylemlerin temel odağı olacak. Komünistler, adaletsizliklerin, adaletin, boşluklarının ve gençliğin odayı" olarak adlandırıyorlar.

FEDERAL ALMANYA: "SSCB-ABD arasındaki anlaşma, biz yeni bir dönneme girdiğimizi gösteriyor. Barış kurabeli, yani adımlar atmak, yeni bir perspektifle çalışmak zorunda. İşte bu da yeni yaygın anti-nükleer hareket ilk önemli kazanımın adı! Şimdi son 7-8 yılı barış hareketiyle yakın geçen anti-nükleer bilinci güçlü olan Federal Almen gençliği yeni eylemler eşiğinde." Rainer Butt'un sözleri bu bakımdan, Sosyalist Alman İşçi Gençlik Örgüte (SDAJ)'nün 1986 yılı perspektifini özetliyor. SDAJ "Gelecek özüğü, kadın 18'inde olan gençlere barışı öğretmek" amacıyla bir dizi etkinlik düzenleyecek. Yeni orjun düşünce biçimi, barışçılık, güvenlik, rasyonel yeterlilik gibi kavramların açılımlarını bir dizi panel, konferans, seminer planlanıyor. Orta Avrupa'da aktifler ithalası bir kongre oluşturulması, Demokratik Almanya ile ortak barış eylemleri, silahlanma harcamalarının kısılması için yoğun bir kampanya hedeflenıyor. Bonze'nin Wuckertadorf nükleer santralının çevreyi kirletmesi ve Rhine nehrinin kimyasal atıklardan tamizlenmesi konularında da etkin eylemler yapılacak.

YUNANİSTAN: Papandreu hükümetinin ABD ile yeniden anlaşmaya çabalığı bilinen antikşmanın karşı, Ege ve Kıbrıs'ta barış sloganlarını yükseltecek kampanyaların gerçekleştirileceği, Yunanistan Komünist Gençliği (KNE), Yunanistan Ulusal Öğrenci Birliği (EFEE) ve Çalışan Öğrenciler Örgütü (SEMME), eylem programlarını ana gıyrıca, yeni eğitim politikalarına karşı demokratik üniversite ve eğitimde fırsat eşitliği bağlamında düzenlenecek eylemleri olacaklar. AET'nin eğitim ve özellikle politikaları, "sömürünün yoğunlaştırılması, eğitim, seçmecilik ve yabancılaşma" olarak nitelendiriliyor. KNE, üniversitelerin özelleştirilmesi girişimlerine karşı eylemler planlarken, sloganını da belirlemiş. "Coca Cola Üniversitelerine hayır!" Öğrenci hareketinin nabzını ne kadar kadar hızlı atacak. Nasıl'da EFEE'nin kongresi var. Son seçimler Yeni Demokrasi çizgisindeki %28'e 60 öğrenciler yerde 2, KNE'ye 8 oy, sosyal öğrenciler yüzde 31,6 ve PASOK taraftarları ise yıl önceye göre yüzde 8 oy kaybıyla yüzde 17 oy alarak EFEE Ulusal Yönetim Kurulu seçecil müfredi. Konuşmaya gidecek. KNE'nin temel amacı, şimdiye dek bir merkez yayından yoksun olan EFEE'nin sanırım geçmekmiş sendikal bir dergi çıkarmak.

BELÇİKA: Belçika Flaman Komünist Gençlik Örgütü, 1988 eylem programını işsizlik ve eşitsizlik üzerine de yoğunlaştıracak. Mayıs 88'e dek sürecek bir kampanya, gençliğin ailesinden aynı zamanda hakkı olduğunu duyurulacak ve silahlanma yerine ayrılacak için haksızlık yapılmasını konut kredisi verilmesini istenecek. Kampanyanın adı "Geçinemiyorum Onların". Bu yılk kentlerde gençlerin yaşadığı yoksul geçekondu benzeri evlerin odaları halka açılarak bu odalarda resim, afiş, çizi ve benzeri sanat yapıtları sergilenecek. İşsizliğe, silahlanmaya ve yoksulluğa karşı duyarlılığı artırmanın yanı sıra, kampanya yeni eylemi açacak konu gençler de yapacakları anketle belirleyecekler.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

BİR MESLEK KAZANDIRMAYAN, FIRSAT EŞİTLİĞİ OLMAYAN, KALİTESİZ, SEÇKİNCİ, GERİCİ EĞİTİM DÜZENİ

Ortaöğretim

Eğitimi kurumsal olarak gerçekleştirecek ve içeriği emekçi sınıflar lehine dönüştürecek yapı yok olmuştur. 1987'de bu eğilimin artarak süreceğini belirtmeliyiz.

Ortaöğretimin en çok dikkat çeken özelliği fırsat eşitliğinin olmamasıdır. Aslında bu özellik, bütün eğitim sistemimizin belirleyici özelliğidir. Okullaşma oranlarına baktığımız zaman bunu açıkça görmek olanaklı:

Lise çağındaki genç nüfusun ancak yüzde 32,4 'ü okuyabilmektedir. Yüzde 70'in yakın bölümü lise eğitimine ulaşma olanağını bulamamaktadır.

Lise ve Orsgö Öğrencide Okullaşma Oranları

Yıllar	Yaşlar	Genel Lise	Meslekli Lise
1973-74	20,5	37	45
1985-86	32,4	59	42

(Kaynak: DPT)

Bu verilere bakılarak fırsat eşitliğinin iyileştiği söylenebilirse de, yüz kişiden ancak 30'unun okuma hakkına kavuşabilmesi olumlu bir durum sayılmaz. Bu verilere göre okullaşma oranı, yıllık yaklaşık yüzde 1 artmış, oysa aynı dönem içinde dünyada artış oranı yaklaşık yüzde 3,2 iken, gelişmekte olan ülkelerde bu oran yüzde 5'tir. Görüldüğü iyileşme, dünya ölçülerine göre çok geride kalmıştır.

Kaldı ki, bu iyileşmenin de yalnızca gerçekleştirdiğini de ortaya koymak gerekiyor. Bu iyileşme, kalabalık sınıflar, kötüleşen kalite pahasına gerçekleştirilmiştir. Tıpkı YÖK uygulamalarındaki gibi, yetersiz bina, araç-gereç, öğretmende gerçekleştirilmiştir.

Ortaöğretim, geçtiğimiz bir meslek sahibi olma hakkını da daraltan bir gelişme içindedir. Lise dengi meslekli teknik okullarda okuyan öğrencilerin toplam içindeki payı bir düşüş eğilimi göstermektedir. İmam-Hatip okulları çıkarıldığında bu oran daha da düşecektir. Düz liseler gençliğe mezuniyet sonrasında iş bulma olanağı sağlayabilecek bir meslek kazandırmamaktadır. İLBK (İş ve İşçi Bulma Kurumu) verilerine göre, toplam işsizler içinde lise mezunlarının payı yüzde 25'tir. Her dört üniversite mezunundan biri lise mezunudur.

Ortaöğretimde fırsat eşitliği yok, bir meslek kazandırmıyor, gelecek korkusu büyük. Bu çizgilerden oluşan resme, başka bir kalın ve kara çizgiyi daha eklemek gerekiyor. Seçkincilik. Ortaöğretim aynı zamanda seçkincidir. Artık 1987 Türkiye'sinde özel liselerde okuyan öğrenci sayısı toplam lise öğrencilerinin yüzde 3,2'sidir. Bu oran, seçkinci-eşitsiz eğitimin ulaştığı boyutu ortaya koyduğu kadar, ortaöğretimde özelleştirmenin ulaştığı boyutu da göstermiyor. Seçkinciliği göstermek için başka verilere de bakabiliriz. Fen ve Anadolu Liseleri'nde öğretim süren öğrencilerin de bu içindeki payları yüzde 2'dir. Kısacası, ortaöğretimde öğrencilerin yüzde 95'i kötü ve yetersiz eğitim görürken, yüzde 5'i de çok daha iyi koşullarda okuma şansına sahiptir. Seçkin azınlığın başarı oranları yüzde 90 lara yakın iken, çoğunluğun okuduğu okullarda başarı oranı yüzde 50'lerdedir.

Fırsat eşitsizliği ve seçkincilik, başarı oranlarından da görülebileceği gibi, kalitesiz eğitim, başka türlüsü sonuç vermiyor. OSS barajını aşmak isteyen lise gençlik, kendisini özel dersanelerin kapısında buluyor. Özel dersanelerin sayısı 475'e, öğrenci sayısı da 265.257'ye ulaşmıştır. Bu rakamlara, izin alınmayan kurslar, dersaneler ve bunlarda fırsat eşitsizliğini kırmaya çalışan öğrenciler dahil değildir. Bu rakam, endüstri meslek liselerinden daha çok öğrencisinin olduğunu, bütün teknik lise öğrencilerinden daha çok öğrencinin dersaneler de öğretim görüldüğünü söylüyor.

Bütün bunlar, ortaöğretimin hem kurumsal olarak, hem de içerik olarak gerçekleştirildiği söylenmedik çoğulcu kalır. Ders kitapları, savaş çığırtkanlığı, demokrasi düşmanlığı yapıyor. İlkçağ bilimsel düşünce yöntemine, bu kitaplarda yer yok. İmam-Hatip liseleri 1974'te 71 iken, bugün bu sayı 376'ya çıkartılmıştır. Aynı dönem içerisinde öğrenci sayısı 10 kat artırılmıştır. Bugün ülkede yıllığın ilişkisi yetiştiren endüstri meslek liselerinden daha çok İmam-Hatip liselerinde okul başına öğrenci sayısının yarısı kadardır. İmam-Hatip liselerinde öğretmen başına 8 öğrenci düşerken, tüm teknik liselerde bu oran 16, yani iki katıdır.

Sözü uzatmayalım, eğitimi kurumsal olarak gerçekleştirmekte ve içeriği anti-demokratikleştirmede gericilik yeni yol almıştır. 1988'de bu eğilimin artarak süreceğini belirtmeliyiz.

Lise Öğrencilerini İşverenin İnsafına Terkeden Proje: OSANOR

Bu öğrenciler bir iş kazasına uğrasa bir bacağını, bir elini ve, kaybetse ne olacaktır? Bu belirsizdir.

OSANOR açık adıyla Okul Sonrası İşbirliği Projesi, Avrupa Topluluğu ülkelerinde uygulanmaya konulan COMETT projesinin orta öğretime uygulanmış biçimidir. Endüstri meslek lisesi öğrencilerinin, öğretimleri sırasında sanayide çalışarak eğitimlerini geliştirme amacı doğrultusunda uygulamaya konulmuştur. Böylece öğrenci, okulunda öğrendiklerini, doğrudan fabrika ortamında ve iş disiplininde uygulayabilecektir. Ancak bu sırada bir iş kazasında, ortaya çıkacak verimli, ucuz işgücü, her türlü güvenceden ve örgütlenmeden yoksun işçi-uşumuz ezilmeye başlıyor.

Endüstri meslek liseleri öğrencileri, bedeni geleceğinden uzak, sanayi ellerini alerjini taşımı ediliyor. Bunlar sigortasız. Bunlar sendikasız. Bunlar İş Yasasının sağladığı hakları bulamazlar. Kısacası OSANOR, endüstri meslek liseleri öğrencilerini, bir çok felaketlerde işverenlerin insafına terkedilmiş çıraklerin konumuna düşürmektedir. Hem de yasal olarak.

Bu öğrenciler bir iş kazasına uğrasa bir bacağını, bir elini ve, kaybetse ne olacaktır? Bu belirsizdir. İşverenin bir işçi olduğunda, çalıştırmaya daima sıkıntılarla hazır olduğunda, çalıştırmaya daima sıkıntılarla hazır olduğunda, çalıştırmaya daima sıkıntılarla hazır

YÖK SULTASINDA, SEÇKİNCİ, ANTİDEMOKRATİK ADALETSİZ, KALİTESİZ,

Yükseköğretim

Bu iktidarın gençliğe vereceği hiçbir şey yoktur!...

Yükseköğretim, Türkiye tarihi için bir hak olmaktan çıkmış, bir ayrıcalık olmuştur. 1987 yılında yükseköğretim çağındaki gençliğin ancak yüzde 10,51'i bu hakka kavuşabilmektedir. Her yıl, 300 bini aşkın genç üniversiteye girmek istemekte karşın açık kalmaktadır. Hâlâ düşmanı ikiletirler. bu kötü durumu iyileştirmek için hiçbir şey yapmamakta, ya da yapamamaktadırlar. Üniversite kapısının önündeki bu yığılmayı eritmek için başvurulan bütün aldatmacalar çare olmamıştır. Eğitim enstitüleri, mektupla öğretim, son olarak pekiştirilen açık öğretim derde çare olamamıştır.

Avrupa'da yükseköğrenim çağındaki gençliğin okullaşma oranının artışı yıllık, 1970-80 yılları arasında yüzde 3,4, 1980-85 yılları arasında yüzde 1,4 iken, Türkiye'de yüzde 0,8'dir. Bu rakamlar, iktidarın öğretim hakkına ulaşmayı bir ayrıcalık olarak korumak istemektedir. 1983-84 yılında bir önceki yıla göre yüzde 20,7 artan öğrenci sayısı, 1986-87 öğretim yılında bir önceki yılı göre, sadece 1,9 artmıştır. Bu düşüş, tesadüfümüzü doğrulamaktadır. İktidarın gençliğe vereceği bir şey yoktur.

Yükseköğretim ayrıcalığına ulaşmış olmakla da, bütün sorunlar çözülmüş olmuyor. Bu ayrıcalığa kavuşmuş öğrenci gençliği koca bir sorun yığını bekliyor. YÖK'le karşılaşıyorlar, harcıla karşılaşıyorlar, barınacak yer bulamamakla karşılaşıyorlar, beslenmemekle karşılaşıyorlar. Kredi ve burs alamamakla karşılaşıyorlar. Kötü ve emekle kazandırmayan bir eğitimle karşılaşıyorlar. Atılımlarla karşılaşıyorlar. Mezun olup iş bulamamakla karşılaşıyorlar. Kısacası, karanlık bir gelecek bekliyor onları.

Bütün bu sorunlardan belki de en önemlisi, öğrenci olma hakkını ortadan kaldıran sınavlardır. Atılımların en belirgin nedenini oluşturan sınav sistemi geçtiğimiz yıl, öğrencilerin çok duyarlılık göstermeden kabul ettiği ve çeşitlilikle dolu bir mücadele geliştirdikleri bir alan olmuştur. Birçok faktörün, aslen öğrencilerin toplam öğrencilere oranı yüzde 10'ları aşmıştır. Bu konuda nedense resmî rakamlar ortaya çıkarılmamaktadır. Yaptığımız kaba hesaplamaya göre çeşitli nedenlerle kayıt silinenler şöyledir:

KAYDI SİLİNENLER

Yıllar	Öğrenci Sayısı	Yüzde
1983	28.207	6,7
1984	16.758	4,2
1985	32.888	7,3
1986	42.212	8,7

Rakamlar, alınmaların gün geçtikçe artığını göstermiyor. Alınanların sayısı neredeyse sınırlı olanların sayısına ulaşmış. 1986 yılında 42 bini aşmıştır. Bu sorunun kökü bir çözümden yana bir gelişme yerine, sorunun üstüne kilitlendirmeye yönelik oynayan, sürüp çözümler getirilmiştir. YÖK yasası değişmediği sürece, birinci alınta getirilen barajlar ve tek ders ilişkin kısıtlamalar daha da artması önlenemez.

Türkiye üniversitelerindeki eğitimin kötü kalitesi, artık kimsenin gizleyemeyeceği biçimde gözler önündedir. Birkaç rakam vererek bu gerçeğin altını bir kere daha çizmek istiyoruz. Üniversite eğitimden çok bir aldatmaca olan, tavşanın soyunu sopu örneği bir eğitim veren Açık Öğretim Fakültesi öğrenci sayısı (bir tek fakültede öğretim göre öğrencilerin sayısı), toplam üniversite öğrencilerinin yüzde 26'sıdır. Yani Türkiye'de her dört üniversite öğrencisinden biri açık öğretim öğrencisidir. Bu gösterge bile, tek başına üniversite eğitimindeki kalite durumunu açıklamaya yeter. Başka göstergeleri de gözden uzak, örneğin fakülte başına öğrenci sayısına baktığımızda, durum şöyle: Çok değil üç yıl önce, fakülte başına öğrenci sayısı 971 iken, bugün 1109'a ulaşmıştır. Bu rakamlara açık öğretim fakültesi öğrencileri dahil edilmemiştir. Bir başka göstergeye daha eğitimin kalitesinin günden güne düştüğünü görüyor. 1969 yılında öğretim üyesi başına öğrenci sayısı 14 iken bugün bu 40'a yükselmiştir. Bugünkü durum, 1969 yılından yaklaşık dört kat daha kötüdür.

YÖK'le beraber, Anayasa'da kimse eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz denilmesine karşın, bütün engelleri aşarak üniversite öğrencisi olmuş kimseye, "Öğrenci başına yapılan harcamanın yüzde 7'sini harç olarak ödeyeceksin. ödemezsen seni öğretim hakkından yoksun bırakırız" denilmektedir. Alınan bu harçların, beslenme, sağlık, kültürel ve sosyal amaçlı yatırımlara yönelmesi sonucu ikiye, her ne bilmetse, 1987 programında da ilânı edildiği gibi, bu niyet gerçekleştirilmemiş, sevye harcandığına ilişkin bir açıklama da yapılmamıştır. Harçlar politikası, aslında sınıfsal ayrıcalıkların üniversiteye yansıtılmasıdır, daha doğru deyimle, yansıtılmasının artırılmasının bir biçimidir. Üniversiteler, artık bilimsiliğe halk çocuklarının girmeyeceği alanlar haline getirilmeye çalışılıyor.

Temel eğitimliğinin bir kardeşi seçkinciliktir. YÖK'le beraber özel üniversiteler kurulmaya başlanmış, öncülüğü de Doğramacı yapmış, BİLKENT üniversitesi kurulmuştur. Bu seçkinci eğilim liderek, tıpkı ortaöğretimde olduğu gibi ertan bi-cimde gelişmeye devam edecektir.

Bir yandan seçkinciliğin, fırsat eşitsizliğinin ikizi olarak geçirdiğimiz, üniversitenin, burjuvaziye daha sıkı bağlanmasını sağlayacak yeni projeler geliştirilmiştir. 1987 programında "Üniversitelerin iş çevresi ile işbirliğini sağlamak amacıyla, YÖK'le sanayi temsilcileri arasında bir protokol yapılarak ilişkiler başlatılmıştır" denilmektedir. Protokol, tıpkı AT ülkelerindeki COMETT projesine benzemektedir. Bu yönde, 1987 programı'ndaki başka ayrıntılı karar da bulunmuştur. "Meslek yüksek okullarına devam edenlerle, teknik dalların öğretimi sürdüren öğrencilerin mezuniyetten önce istihdama hazır duruma gelmelerinin sağlanması, bir sisteme bağlanacak ve staj imkânı sağlayan işletmelerin tespiti yönünde gerekli önemlerin tedbirler alınacaktır" denilmektedir. Bu üniversite öğrencilerini, derslerinin değil de dünyalarının kuvvetinde, burjuvazinin teslim almasıdır. İdealleri yok edilmiş "boşa gürültü" bir gürültü haline getirme çabaları, ün bir başka yönüdür.

Üniversitedeki yaşam koşulları ayrı bir büyük dertler. Yurt, kredi, beslenme, gündelik yaşamın biçimlendirilmesi anti-demokratikliği, temelini gerçekleştirme araçlarının (sporun, kültürel etkinliklerin) yetersizliği, her biri ayrı ayrı ele alınması gereken konulardır. Ama bunlara şöyle topluca bir bakış bile, durumun bu alanda da gidişat kötülüğünü anlatmaktadır.

Bu bölümde öğrenci derneklerinin, daha gerçekçi olmak istersek, başka örgütlenme araçlarının da kapsayacak biçimde öğrenci gençliğinin, örgütlenmesinin, içinde bulunduğu dünyanın ve hedeflerinde değişebilmesini yapmak istemiyoruz. Yapmak istediğimiz, 1986 yılında öğrenci derneklerinin kurulmasıyla ileriye doğru yapılmış bir nitelik sıçramasının gösterdiğinde ulaştığı boyutun bir tespitini, bir envanterini çıkarmaktır. "Ne var ne yok, neler yapıldı, sıraçlar neterdir?" sorularını karşılayacak bütüncül bir dökümün, yeni perspektiflerin oluşturulması sürecine katkıda bulunacağı açıktır. Bir yandan da bu envanteri öğrenci gençlik içinde daha ileri hedeflere ulaşma doğrultusunda yürütülen tartışmaların, nesnel gerçekleşme ve bilinen ruh halini kavramaya ötori olmak çabalarına bir katkı olarak ele almak gerekiyor. Bu envanterin, dökümün hepsini kapsadığını da düşünmemek gerekiyor. Elimizde yeterli veri yoktur. Elimizde, Türkiye'de kurulmuş ya da girişimde bulunmuş öğrenci derneklerinin listesi olmakla birlikte, bu derneklere ilişkin ayrıntılı bir döküm yoktur.

Üye sayıları, birim çalışmaları ve yayın etkinlikleri, basın bildirileri pratik çalışma alanlarındaki gelişmelere ilişkin ayrıntılı döküm yoktur. Genel anlamda öğrencilerin bir araya geldikleri diğer alanlar: folklor kulübü, spor ya da satranç toplulukları ile dernek ilişkilerinin tek tek derneklere ilişkin kaba gözlemlerden öte bir dökümü yapılmamıştır. 12 Eylül 1980 sonrasında öğrenci eylemciliğinin yığınsal göstergelerinin bir dökümü de ya pılmış değildir, Sâdece bu eksikliklerin tamamlanması önemsizde bir görev olarak durmaktadır.

Öğrenci Postası'nın son sayılarında yayınlanan listeye dayanarak öğrenci gençliğin örgütlenme düzeyine ilişkin ya da aradan geçen iki yıl içinde alınan yolun betimlemesini yapmak olanaklıdır.

Öğrenci Postası'nın 8. sayısında yayınlanan liste toplam 79 öğrenci derneği çalışmasının olduğunu göstermiştir. Bu derneklerin bazı kıstaslara göre dökümü şöyle:

Gücü kurul yapısı olanlar	25 / toplam içinde yüzde 31,6
Çeşitli biçimde engelleneler (fesih davası, rektörün ve rektör değişikliği ile ilgili gözlemeler)	17 / toplam içinde yüzde 21,5
Henüz resmî başvuru yapmamış çalışmalar	19 / toplam içinde yüzde 24,0
Fesih dilekleri	5 / toplam içinde yüzde 6,3
Üniversite dernekleri	13 / toplam içinde yüzde 16,5
Üniversite derneği yanı sıra, aynı üniversitenin bazı fakültelerinde de kurulan dernek şubesi	12 / toplam içinde yüzde 15,2

Türkiye'de dernek kurulabilecek yükseköğretim birimi, yani fakülteler ile yüksekokulların sayısı 322'dir. Kurulan ya da çalışmaları sürdürülen derneklerin, üniversite dereceliliğin kapsadığı fakülteler de dahil edilirse 233 fakültesi kapsadıklarını, özet olarak da toplam fakülte ve yüksekokulların yüzde 72,4'ünü örgütlemeyi hedeflediklerini söyleyebiliriz. Eğer, salt dernek sayısını ele alırsak bu oran, yüzde 24,6'lık. Doğru oran, yüzde 72,4'tür. Çünkü üniversite derneklerinin üniversitenin bütün fakültelerinde örgütlenmeyi hedeflemektedirler. Bu oran da derneklerin ve dernek çalışmalarının örgütlenmeyi hedef edindiğini alanın genişliğini göstermektedir. Bunlardan, 79 dernekten 66 tanesi üç büyük kent olan Ankara, İzmir, İstanbul'da-

GEÇMİŞ YILLARIN KAZANIMLARINA DAYANARAK YENİ YILDA İLERİ PERSPEKTİFLERE, YENİ KAZANIMLARA

Yükseköğretimde örgütlenme ve eylem

Öğrenci dernekleri

dır. Üç büyük kentin dışında kalan ve tüm derneklerin yüzde 16,5'ini oluşturan 16 derneğin hemen hepsi bütün üniversiteyi kapsayacak biçimde üniversite dernekleri olarak kurulmuştur. Bu eğilim, üç büyük kent dışında örgütlenmenin ağırlıklı olarak üniversite dernekleri biçiminde oluştuğunu göstermektedir.

Hiç dernek kurulmamış üniversitelerin sayısı 6'dır ve bunların kapsadığı öğrenci sayısı da 31 bin 858'dir. Ayrıca bunlara ek olarak üniversite derneği kurulmuş olsa bile üniversitenin bulunduğu ilin dışında bulunan yükseköğretim biriminin sayısı 58'dir.

Bütün bu rakamları tek bir tümce ile özetlemek istersek şunları söyleyebiliriz. İki yıldır süren dernek çalışmaları, genel anlamda kuruluş aşamasını geride bırakmış, önemli bir kazanım elde edilmiş, ileri adımları olanaklı kılan bir birikime kavuşulmuş olduğunu gösteriyor. Aynı zamanda ulaşılan düzey, ulaşılması gereken genel hedefleri de ortaya koymaktadır. Dernek çalışmalarının üç büyük ilin dışında yaygınlaştırılması gerekiyor.

Türkiye genelinde dernek çalışmalarının ulaşmış olduğu bu boyutun önemli sıçramalar yapmaya elverişli bir temel oluşturduğu saptanması yapılmıştır. Bütün derneklerin sözünü ettiğimiz hedef kitlesinin ne kadarına ulaşabildiklerine ilişkin bir döküm elimizde bulunmuyor. Derneklerden bazılarına ilişkin elimizdeki verilerden hedef kitlesinin ancak yüzde 7'sine ulaşabildiğini, örgütlenme birimlerindeki öğrencilerin ancak yüzde 7'sinin dernek üyesi olduklarını gösteriyor.

Öğrenci derneklerinin örgütlemeyi hedefledikleri kitlenin ancak yüzde 7'sini örgütlemiş olmaları üzerine nasıl düşünüp nedenlerini saptamak gerek. Bu oranın bazı birimlerde hiraz daha yüksek olması ise, esas eğilimi değiştirmemektedir. Ancak bazı birimlerde, bu oranın büyüklüğü tersine dönüşmüş durumlar vardır. Şimdi eğilim üzerine düşünme sürecinde öncelikli kalkışları olacaktır. Ama ne yazık ki bilebildiğimiz kadarıyla üyle bir sapma yoktur. Ö zamanın bazı genel tespitler yapmak zorunda yız.

Tespit ettiğimiz bir dağınıklığın öğrenci kitlesinin genel yönelimlerini kavramaya anlamaya çalışmakla, bir diğer deyimle de öğrenci derneklerinin eylem ana tomasini yapmakla, bu eylemlerin genel eğilimle çalışma ve ayrışma noktalarını yakalamaya çalışmakla bulabiliriz.

Öğrenci kitlesinin genel yönelimlerini kavramada kuşkusuz doğrudan gözlemlerin katkısı büyüktür. Gözlemlerin dışında eğilimleri saptama yollarından birisi de iyi yapılmış anketlerdir. Elimizde yapılmış başka bir anket bulunmadığına göre *Cumhuriyet* gazetesinin geçtiğimiz yılın ilk yarısında yapmış olduğu anketi iyi olarak kabul edip esas almak gerekmektedir. Bu anket ve doğrudan gözlemlerimiz, her yeni kuruluş ve oluşumda olduğu gibi, öğrenci derneklerinin de kuruluş dönemlerinde, bu işin önemini ilk kavrayacak öncü kesimleri örgütlemiş olmalarını, Ulaşılan yüzde 7 oranı da bunu anlatmaktadır. Cumhuriyet gazetesinin anketi, öğrenci kitlesinin büyük bir kesiminin öğrenci derneklerinde örgütlenmeden yana olduklarını ortaya koymuştur. "Öğrenci derneklerinin işlevi ne olmalıdır?" sorusuna yanıt vermeyenlerin oranı yüzde 40'tır. Geriye kalan yüzde 60, öğrenci derneklerinin işlevinin ne olması gerektiği sorusuna yanıt vererek, öğrenci derneklerine olan ilgilerini ortaya koymuştur. "Öğrenci derneğine üye olmak ister misiniz?" sorusuna olumsuz yanıt verenlerin oranının yüzde 52 olmasını, öğrenci derneklerinin üzerindeki ağır baskıların sonucu, doğrudan sorulan soruya yanıt vermekteki isteksizlik ile açıklamak gerektiği kanısındayız. Bu anket tekniği olarak bir sorunun bir başka soru ile test edilmesidir. Geçerli eğilimi "Öğrenci derneğinin işlevi ne olmalıdır?" sorusuna verilen yanıtın oluşturduğunu tespit etmek gerekildir.

Öğrencilerin çoğunluğunun örgütlenmek istedikleri öğrenci dernekleri, bu örgütlenmeye neden başaramamışlardır? Öncelikle örgütlenmenin bir süreç olduğunu belirtmek gerekiyor. Bu süreçte yaşanan aşama ise kuruluş aşamasıdır. Kuruluş aşamalarının büyük kitleleri harekete geçirdiği dönemler öğrenci gençliğin örgütlenme tarihinde olmuştur. Ama tersi de olmuştur ve bunlar bazı özel koşulların sonucudur. Bazı sihirli tutum ve eylem biçimlerinin örgütlenme sorununu, büyük kitlelere ulaşılması sorununu çözeceğini sanmak yanılgı olur. Örgütlenme kararlı ararlı bir çabanın sonunda gerçekleşecektir. Kuruluş aşamasında karşılaşılan sorunlar bu tespitin doğruluğunu göstermeye yeterlidir.

Öğrencilerin çoğunluğunu örgütleme sorunu, bir yanı ile birim derneklerinin örgütçü demokrasiyi etkin biçimde, çoğulculuk temelinde her üyenin birey olarak varlığını koruyabildiği ve yönetmeye katılabildiği biçimde işletebilmelerine bağlıdır. Diğer yanı ile birim derneklerinin öğrenci haklarını kararlılıkla savunmaları, sosyal kültürel etkinlikler içinde üyelerinin kendilerini var etmelerinin koşullarını yaratmalarına dayanır. Öğrencilerin büyük bir kısmının (genç *Cumhuriyet* gazetesinin anketine göre yüzde 57'sinin) şikayeti kültürel faaliyet noksanlığıdır. Diğer bütün sorunları, büyük bir çoğunlukla kaldırılmasını istedikleri (yüzde 85) YÖK'ün doğurduğu sorunlardır. Öğrenci derneklerinin hem geniş kitlelere ulaşabilmeleri, hem de araştıran, taraf olan gençlik yığınları oluşturabilmelerinin temeli, tıpkı 1960'lı yıllarda olduğu gibi seminerleri, konferansları, tiyatroları vs. ile geniş bir kültürel çalışma örgütlemelerinden geçmektedir.

Kültürel etkinliklerin örgütlenmesi sorunu, bugün öğrencilerin bir bölüğünü örgütlemiş olan üniversite içindeki çeşitli kulüp ve topluluklar ile etkinlik ve eşitlik temelinde ilişkilerin geliştirilmesini gerektiriyor. Bu oluşumların, öğrenci derneklerinde etkin biçimde yer almalarının koşullarını yaratmak gerektiği açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu gelişmeye paralel olarak, öğrenci derneklerinin şimdiye kadar büyük bir duyarlılık göstermedikleri yeni sosyal hareketlenmelere dikkatlerini yoğunlaştırmalarının da gerekli olduğu ortaya çıkıyor. Kadın hareketi gibi, çevre hareketi gibi yeni sosyal oluşumlara ilgiyle ve kapsayıcı biçimde yaklaşmaları gerekli dir. *Cumhuriyet* gazetesinin anketine göre, örneğin çevre sorununa duyarlı olanlar ankete katılanların yüzde 80'idir.

Birim derneklerin en geniş kesimleri örgütlemesinin gereklerini yerine getirmelerinde belirleyici olan kuşkusuz derneklerin bütün kuruluşlarının çalışmasında ortaya çıkan tıkanıklıkların aşılmasıdır. Çalışan ve çalıştırılan kuruluşların yaratılmasıdır. Kurulların her ne sebeple olursa olsun, tıkandığı durumlarda dernek çalışmaları bütün yaşam gücünü kaybetmektedir. Bu yöndeki eğilimler olumludur; olanak bulmuş bütün dernekler genel kurullarını yapmış, örgütçü demokrasiyi uygulama kararlılıklarını ve bütün kurulları işletmekten yana tutumlarını göstermişlerdir. Karar üreten, pratik yönetimi üstlenen kurullar oluşturmak ve işlemesi yönündeki tıkanıklıkları aşmakta anlayış birliğine ulaşmış olmak, öğrenci gençliğin örgütlenmesinde belirleyici önemdedir.

Bu soruna ilişkin tek tek derneklerin yapacakları, mevzii ve sınırlı kalacaktır. Örgütlenmenin yaygınlaştırılması olduğu kadar derinleştirilmesi öğrenci gençliğin ulusal örgütlülüğünün ve sesinin etkinleştirilmesine dayanmaktadır. Bu alanda alınacak daha çok yol vardır. Bu alandaki sorun da yeni bir anlayışla ele alınmak zorundadır.

Biz, burada ülke düzeyinde örgütlenme ve eylemler üzerine geniş yorumlar yapmayıp, öğrenci derneklerinin kuruluşundan bu yana hemen her aşamada görüşler ürettiğimiz bu alanları tartışmayı bir sonraki sayıya bırakmak istiyoruz. Önümüzdeki sayılarda, 1984-1987 yılları arasında gerçekleştirilmiş öğrenci eylemlerinin dökümünü ve incelemesini de sunacağız. Gerek öğrenci derneklerinin üye kazanım oranları, gerekse eylemlere katılım göstermektedir ki, öğrenci gençlik, kendi yaşamını ilgilendiren somut sorunlarla ilgilenilmesini istiyor. Amacı iyi belirlenmiş, gerçekçi ve somut hedefli olan, başarılı olma şansı yüksek, kitle güvenliği sağlayan eylemlere katılım daha yığınsal oluyor. Öğrenci derneklerinde çalışma yapan tüm arkadaşların gözönünde bulundurmasında hareketin gelişimi açısından yarar gördüğümüz, kimi veri, eğilim ve yaklaşımları, farklı görüşlerin yansıtılması olanağını da yaratacak tartışacağız. 1988, öğrenci gençlik hareketinde de daha ileri kazanımlarla, yeni bakışların, birliğin ve artan etkinliğin yılı olmalıdır!

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

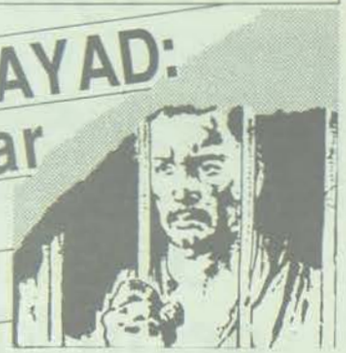
YARIN ■ İhlâl eden örgütlenme olan İHD ve TAYAD'ın amaçları içerisinde tutabilir ve hukuksuzlukların bir an önce ortadan kaldırılması, sebepsiz ve insanlık dışı uygulamaların son verilmesi, esas olan tutuklu/hükümlü yaşam koşullarının iyileştirilmesi gibi ortak noktalar var. Ancak bu olumlu amaçlar aynı zamanda halkın çabalarını yönlendiriyor. Siz bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Neden ikisi aynı dernek kuruldu?

N. HELVACI ■ Bana göre İnsan Hakları Derneği ve TAYAD aynı amaçlarla kurulmuş derneklerdir. İnsan Hakları Derneği çok genel, insan haklarını bütün boyutlarıyla yaşama geçirmeye çalışan bir dernektir. TAYAD daha dar amaçlıdır. Bu iki örgütü aynı amaçla kurulmuş iki dernek olarak göremeyiz, fakat amaçları bir noktada çakışıyor. İnsan Hakları Derneği'nin amaçları içerisinde bulunan bir bölüm konular da TAYAD'ın amaçları için de yer alıyor. Bugün çabşmalarına bu noktada ağırlık kazanmasının nedeni, Türkiye'de bu sorunlara güncel oluşu, yahut oluşu, diğer hak ve özgürlüklere göre daha fazla önem taşıyor olması, Fakat bu, daha başka konularda bir şeyler yapılmayacağı anlamına gelmez, nitekim İnsan Hakları Derneği yakın zamanda bir İnsan Hakları Kurultayı düzenledi. İnsan haklarının tüm boyutlarıyla ve bilim adamları aracılığıyla tartışmaya açtı. O yüzden de bu kurultay hükümlü ve tutuklu sorunlarıyla uğraşan bir dernek için bu kadar genel ve bu kadar geniş bir amaç için çalışma ve çaba söz konusu olmaz. Bu nedenle diyorum ki bu iki örgütün amaçları bir noktada çakışmaktadır, ama İnsan Hakları Derneği'nin amacı TAYAD'ın amaçlarını da içine almaktadır ve çok daha geniş ve geniş bir konuları kapsamaktadır. Bu yüzden her iki örgüte de gerek kalkan vardır.

M. ERYÜKSEL ■ Biz kuruluşumuzun ilk günlerinden beri, hatta daha öncesinde de insan hakları paralelinde bir dernek kurmayı düşledik. O dönemlerde cezaevleri sıkıntısı biz etkileyen sorunların başında geliyordu. Her birimizin bir yakını içerdeydi, ülkemiz perçeşpeydu, işkenceye maruzdu, çok zor günler yaşıyorduk. Bu koşullarda Ankara'ya gelip, çeşitli yetkilere başvurarak çözümler aramaya çalıştık. Ama gördük ki bireysel girişimler kalıcı çözümler getirmiyor. Bu nedenle bir dernek çatısı altında birleşelim, en azından tüzel kişilik kazanalım, kamu'da olan boşluğu getirdiği haklardan yararlanalım dedik. Derneğimizin kurulmasına katılmayan değerli İnsan Hakları Derneği'nden arkadaşlarımızın bu yanlış bulduğunu biliyorum. İşte bundan TAYAD'ı kurduk, yaşıyoruz ve bugün TAYAD'lılar İnsan Hakları Derneği'ne üye olabilir. Normalı buydu. Ama o günkü cezaevi koşulları ile önce TAYAD'ın kurulmasını gerektiriyordu, çünkü TAYAD doğrudan cezaevi koşullarına müdahale için kurulmuştu. Bu ortamda biz bu mücadeleyi verirken, bir İnsan Hakları Derneği'nin -çok geniş kapsamlı ve güzel, buna kabul ediyorum- o gün için daha önemli taşıdığını bu'n kabul etmiyorum. Ama genelde İnsan Hakları Derneği TAYAD'a de içine alarak, daha geniş tutulan şekilde kurulabilirdi. Ancak bakıldığında çeşitli söylentiler çıkarıldı. TAYAD'a "İslâmcı örgütlü dernekti" dendi. Bunlar kesinlikle doğru değildir ve

İnsan hakları ihlallerinin çeşitli örnekleriyle sürmekte olduğu ülkemizde, aralık ayında "İnsan Hakları Haftası" düzenlenmesi ve "Genel Af" kampanyası imzalarının tamamlanıp Meclis Başkanına verilmesi, dikkatleri bir kez daha bu alanda verilen mücadeleye çekmektedir. Bu mücadelenin başını çekmekte olan iki dernek, demokrasi

İHD-TAYAD: Çabalar ortak olmalı

genelde tüm insanlık için mücadele veren bir kuruluş etkilememeli. birlik beraberlik içinde çalışılmalıdır diye düşünüyorum.

YARIN ■ Her iki derneğin pratikteki bazı etkinliklerde en azından birbirlerini desteklemesi gerekirken, görüyoruz ki bu isteğin gerçekleştirmede bazı sorunlar çıkıyor. Aktiviteler ve kampanyalar bunlara örnek verilebilir. Özellikle demokrasi mücadelesi gündemini doğrudan etkileyen bir "Genel Af" kampanyasında, taraflarına koruyu yakıştırıp oldukça farklı bu konuda neler diyorsunuz?

N. HELVACI ■ Çabalarının ortak yürütmemesinin iki nedeni var. bunlardan birincisi örgüt ayrılıklarından kaynaklanan sorunlar. Bizim merkezimiz Ankara'da, TAYAD'ınki İstanbul'da. Bu yüzden her konuda, her an oturup karşılıklı görüş alışverişi yapma olanağımız olmuyor. İkincisi bazı konularda kuşkusuz ki görüş ayrılıklarımız var. Örneğin İnsan Hakları Derneği olarak biz genel af için, ayrımsız bir genel af için ve ölüm cezalarının kaldırılması için bir kampanya başlattık. Bizim kampanyamızın başlamasından sonra, TAYAD gazete'ye verdiği bir ilanla "Tutukluların Özgürlüğü" diye bir kampanya başlatacağını duyurdu. Gerçekte işin hukuksal formülü ayrımsız bir genel af yasasının çıkarılmasıdır. Bu yüzden "Tutukluların Özgürlüğü" diye başlatılan kampanyanın da bu formül dışında olması olanaksızdır. Adının farklı olması bu hukuksal olarak sonucu değiştirmez. Öte yandan, biz ayrım yaptığımız zaman kimin af dışında kalacağını net olarak görmek lazım. Bugün Anayasa af için birtakım engeller getiriyor. Türk Ceza Yasası'nın 125. maddesinden 173. maddesine ve devlete karşı eylemlerdeki diye adlandırılan şeyleri Anayasa af dışı tutuyor. Bu durumda faşistlere af istemiyoruz demek bir anlam ifade etmez; çünkü onlar zaten af dışı tutulmuş durumdalar. Devlete karşı eylemden mahkum edilmişler içinde çalıştırılabilir diye düşünüyorum.

Ayrım yapmaya kalkışınız anda ortaya çıkacak durum, sol görüşlerin içerde kalıp, diğerlerinin çıkma şekline dönüşecektir. Bir de işkenceciler affedilmesin diyorlar, biz de bu düşünceye katılıyoruz mutlaktaki ama, bunca işkence olayı yaşandı 12 Eylül'den sonra, bu işkenceler hâlâ da sürüyor. Bunca işkence olayından sonra kaç tane işkence yapmaktan dolayı mahkeme kürsüsüne çıkarıldı, kaç kişi mahkum oldu bunu görmek lazım. Zaten işkenceciler değiliz, işkence için emir verenler, işkenceyi bir sorgulama yöntemi olarak benimseyenler, uygulatanlar mahkemeler karşısında sanık durumunda değildir. Mahkeme karşısına gidenler emirle bu işi uygulayan polis memurlarıdır. Bunların af edilip edilmemesi de durumu değiştirmeyecektir, bunların sayısı da üç beş kişiyi geçmemektedir zaten.

M. ERYÜKSEL ■ Biz TAYAD olarak genel affan ziyade, faşistler ve işkenceciler dışında "tüm tutukluları özgürlük" diyoruz. Çünkü affı, ne kadar geniş kapsamlı da olsa, işlenmiş bir suçtan ötürü duyulan pişmanlığın sonucu yahut ona olarak anlaşılır. Biz, Genel af denince peşinen çocukların suçluluğunu kabul etmiş oluyoruz. Oysa bugün 12 Eylül koşullarını yaratanların, 12 Eylül' darbesinin ve bütün yaptıklarının insanlık ve demokrasiye uygun olup olmadığı çeşitli kesimlerden birbiri ardına yapılan açıklamalarla ortaya çıktı. Buradan da anlıyoruz ki, gerçek suçlular başkadır. O günkü uygulamaya alet olanlar, halkımız yargılayacaklardır. Bu gerçek suçlulardan af dilemek benim doğru bulmadığım bir şey. Kişi olarak onuruma düşkün bir insan da bunu yapmaz. İşte bu bedevle tutsakların özgürlük kampanyasına, insa olmadan, ama kamuoyu yaratmak amacıyla pankler düzenleyerek, çeşitli konuşma ve etkinliklerle gerçekleştirmeye çalışıyoruz. Bizim bunu bir imza kampanyası ile veya medilere gösterek tutsaklara özgürlük verilsin şeklinde bir talebimiz olmayacak. Biz sürdürdüğümüz kampanya ile çocuklarımızın affedilmesi istemi karşısında, onların suçlu olmadığını kamuoyuna kanıtlamaya çalışıyoruz. Bunu başarmak daha geniş kitlelerin olaya müdahale edeceğini düşünerek bu suçluluk psikozundan çıkıp, haklarını almaları anlamında bir mücadele yi getireceğine inanıyoruz. Bu mücadelenin başarısı konunun yedisinden yetmişine tüm vatandaşların bilgilendirilmesine ve inandırılmış olmasına bağlı. İnandırıcılığı tabidirde, toplum tamamen o yöne kanalize edilirse meclis özgürlük için zorlanabilir; adli yargılar da dahil tüm ya işlar bir oktada odaklaşır; yapılan yanlışlar kamuoyuna duyurulursa, kamuoyu ve halkımız bunun daha çözüm yollarını bulur kanaatindeyim.

YARIN ■ Son olarak da ortak çalışma konusunda gelecekte yönelik somut öneri ve yaklaşımlarınız hakkında söyleyeceklerinizi rica ederiz?

N. HELVACI ■ Bana göre bu iki dernek bu koşullarda, tutuklular, hükümlüler, cezaevi koşulları vb. konularda ortak çalışmalar yapabilirler ve yapmalıdırlar da. Biz İnsan Hakları Derneği olarak konuya böyle bir biçimde ayrımcı yaklaşmıyoruz, mümkün olduğu kadar kapsayıcı olma düşüncesindeyiz. Eğer eylemlerde amaçlar aynıysa, bu amaçlar için birlikte davranılması gerektiğini düşünmekteyiz. Bizim kimseye karşı bir tavrımız yok. Bizim bu konuda hiçbir çekinilecek yönümüz, ama onların nasıl davranacaklarını bilemiyorum. Bana göre güçlerimiz bölünmemelidir. Birtakım olaylar bu iki derneğin farklı davranmasını gerektirmez, çünkü içerideki insanlara sorunları ortaktır. o bakla dışarıdaki insanların bu sorunla yaklaşımları da ortak olmalıdır.

M. ERYÜKSEL ■ Biz her zaman birlikte olduğumuz yollarını aradık. Karşılık gördüğümüzü söyleyemeyeceğim ama, biz daima diyalogdan yanayız. Bundan sonrası için de ben tahsen duruma ei koyacağım, kendilerinden yaklaşım bulduğum sürece de üzerime düşeni yapacağım, çünkü amaçlanmış bir olduğuna, insanlık onurunun yasama geçirilmesi, insan haklarının savunulması olduğuna göre, işlevsizliği yerine getirebilmek için birlikte hareket etmemiz lazım, en azından asgari müşterekler de buluşmalıyız, Kendilerini kardeş dernek olarak kabul ettiğimizi söylemek istiyorum, Aşırı iddia vermek bir yakınsama içerisinde olmadan insanlık hak ve mücadele ai çerçevesinde çalışan bu arkadaşlarla her türlü girişime hazırız, açığız ama karşılıklı olabildiğimiz ölçüde.

Söyleşi: Zeki Yücel - Beyhan Sunal

Ocağın soğuğuyla gelen heyecan

Her sen bir umuttur derler, her başlangıçta bir kuşku. Başlangıç ve son, umut ve kuşku. İşte insanın vazgeçilmez çelişkisi. Umut ederken kuşkulanmak, kuşkulanırken umutlanmak. Nedir bir öğrencinin umudu ve kuşkusu? Ya da ne olmalıdır? Nedir bizim donanımımızın, bilmeyen enerjimizin kaynağı? Nedir bir çelişkiye düşürecek isteklerimiz ve yapmamız gerekenleri arasından? Okul mu? Aile mi? Yoksa ikisi mi? Yoksa hepsinin aynı değirmende harmanlanmasından oluşan bir sentez mi? Bir duygu, düşünce ve sorumluluk sentezi. Bizi yaşatan, yerin dibine batıran, umutlandıran ya da yıkan şeyler. Okul yaşantımızda kazandıklarımız ve kaybettiklerimiz ve bir ocağın soğuğuyla gelen karar telaşı. Durağımızda oluşan soruntular. Geçme kalosu korkumuz. Geçersem yuvalırım, geçmezsem ilişirim, terkedirler, ezağlarının kaygısı. Geçtin mi aklıb, kaldın mı aptal damgası. İşte bizim gençlik çevresinden gördüğümüz ve kazandığımız eğitim anlayışı. Oysa kaçmalar ne bizim değerimizi gösterir, ne de yaşama bakış açımızı. Okul yabancı bir arazi ve deftersiz. Üzerinde işlemeler yaparsın. Kazandığımız kendimize aittir. Nedir bizim kariyeri bir cop ulaşma gibi görmemizi sağlayan? Şu anda hepimizin söyleyebileceği şeyler aynıdır. Çevre, aile ve içinde yaşanılan toplum. Kaynaklandığı nokta ise bu faktörlerin üzerimize yüklediği bitmez tükenmez sorumluluk.

Kazandığımız bu sorumluluk bilincinin bizde yarattığı duygular, bir başarı ölçütünün ürünüdür. Başarı güzeldir, sevindirir, sevindirilir. Ama ya başarısızlık? Bizce başarısızlığı etkileyen pek çok sebep bulunabilir. Bunların başında da ekonomik durum, ailenin eğitimi, baskı, otoriter tavır, sistemin yetersizliği gibi konular söz konusudur. Başarısızlığı engelleme yolunda atılacak en önemli adım veli-öğretmen-öğretmen-okul-çevre etkileşimine yeni boyutlar kazandırmak olmalı. Başarının öğrencinin eğitimine yönlendirilmesi söz konusudur. Eğitimde yönlendirilmiş çeşitli kaynakları var. Örneğin aile... Ailenin öğrenciye kazandırması gereken ilk unsur çalışma gerekliliğini göstermek olmalı. Çalışma gerekliliğini kavrayan öğrenci bilinçlenip, kendi sorumluluğunu yerine getirmesini bilecektir. Baskı, ilgisizlik, aşırı ilgi ya da tamamen kendine gösterilen yakınlık ile bu bilinç kazandırılmaz. Aile öğrencinin tüm maddi ihtiyaçlarını karşılasın, ona çalışma ortamını sağlamıştır. Bu durumda öğrencinin çalışmaması için sebep yoktur. Ailelerinin genelde düşündükleri bu işte. Acaba maddi gereksinimlerinizin karşılanması anlamına gelir mi? Ya sevgi... ya ilgi...? Aslında bizim en güçlü desteğimiz sevgi. Sevgi ve beraberinde gelen ilgi... Başarı için ailelerin bu düşüncelerini yıkmaları gerekiyor. Bu düşünce sarımın atılamaması, onları daha toplumsal, daha çağdaş olmalarını engelliyor.

Aile çevresi de bizim başarımızı etkileyen bir unsur olarak görülebilir. İşte övgü... Her sınıf baba çocuğunun başarısıyla övünmeyi sever. Bu övgü bir ödüllendirme olacağından başarıyı kötüler. Ancak işini içine başını övgü girince istenilen boyutta gelişmez. Sonuçta bizler kendimizi çevreye karşı sorumlu hissedeceğiz, küçük bir başarısızlık ise bizim korku çukurunuza itmemize yetecek.

Bize gereken eğitimin verilmesinde ekonomik durum da kuşkusuz göz ardı edilmemeli. Maddi durumu iyi olmayan ailelerin geçim sıkıntısı peşinde koşmaları gerekli eğitimi vermeyi zorlaştırıyor. Belki de maddi olanaksızlıklar gerekli araç ve gereçlerin sağlanmasını da engelleyebilir. Zengin ailelerde durum böyle değil. Onlar çocuklarına gereken eğitimin olanaklarını sağlamışlar. Özel öğretmen, özel okul, dershaneler, yabancı dil kursları ve her lüklü araç-gereç bulabilecek çocuklarına hizmet ediyor. Gelecekteki yerlerini alacak olan çocukların şimdiden yetiştiriliyor, şimdiden bunun yatırımını yapıyorlar.

Ailenin eğitimsizliği de bir başka neden olarak ortaya çıkıyor. Eğitimsiz bir aile ne okuyan bir ailedir. Dolayısıyla çocuğun eğitimi ile ilgili yazı ve kitapları okumayışı, bu konuda fikir kalmayı sağlayacaktır. Şımartma, gereksiz ödüllendirme, dayak, baskı gibi yöntemlere başvurmak zorunda kalacaklardır. Bu da öğrencinin başarısızlık uçurumuna yuvarlanmasından başka bir şey değil.

Eğitim sistemimin bozukluğu, sorlayıcılığı başarısızlığa bir neden. Şu anda okullarımızda uygulanılan sistemin otuz yıllık bir geçmişi var. Otuz yılda neler değişmemiş ki? Bu çağ anlamak değil, çağdışı kalmaktan başka bir şey değil. Ustalık bu sistem gerek bizi, gerekse öğretmenlerimizi zor duruma sokuyor. Bizler öğrenmek için değil, geçmek için; öğretmenlerimiz öğretmek için değil, görevini yerine getirmek için çalışır hale geliyoruz. Kitapların zor anlaşılır olması, okul araç ve gereçlerinin eksikliği, laboratuvarlardan tam olarak yararlanılmaması bu sistemin ahlak ilkelerini özler boyuta seviyor.

Bu arada öğretmenlerimize değinmeden geçmek eksik olacak. Bizleri aşağılamak, değer vermemek, bizleri başarısızlığa götürür. Dersge bizlere söz hakkı vermemek, "Sus." Konuşma! Otur!" gibi uyarılarda bulunma bunun bir örneği. Sınıfta çeşitli konularda tartışmanın kaldırılması, ders dışına çıkmama anlarının konulması bizleri etkiliyor. Yine söz dağılmımda eşitsizlik, notu silah olarak kullanma bizleri derslerden soğutuyor, biz not olgusunun yaratılığı kaygıya düşürüyor.

Veliler, öğretmenler! Biz bir grup insan olarak önce size seslenıyoruz. Bizler, programı sizler tarafından hazırlanmış bir bilgisayar değiliz. Başarısızlıklarımızın da yanımızda saymaya çalıştığımız pek çok nedeni var. Bize gereken anlayışı göstermek ve başarısızlık nedenlerinin en aza indirgenmesini sağlamak sizlerin görevi olmalıdır. Sizlerin bize yapacağınız en güçlü destek sevgi ve ilgidir. İnanıyoruz ki, sevgi ve ilginin çözemeyeceği sorun yoktur. Yeter ki gerçekten inanalım ve isteyelim. Aydın bir gelecek ve bilinçli bir gençlik için birleşelim.

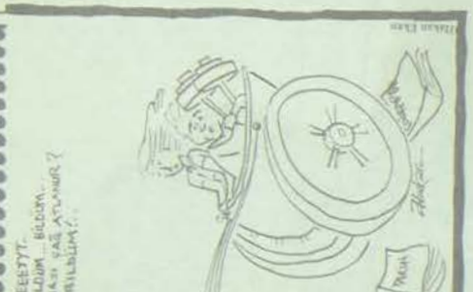
Tayfun Alkan - Dilek Can

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

türk-islam-teksas sentezi ve ırkımızın manevi kızı aysel

Taner Gürel

Nedendir bilinmez, Ayse'i hâlâ Türk vatandaşı yapmadık. Kötya başvekilimizin ve milletvekillerimizin kızı Aysel hâlâ vatandaşımız değil. Kederle söylendiğimiz, gülünecek bir gerçeğimiz, dahası üzülecek bir durumumuz. Aşağı yukarı, marrazam gün ışığına çıkmış Ayse'i Türk yapmak için ne gerekiyor? Ülkemizde Aysel'in hâlâ vatandaşımız değil, insan ne demek ul- duğunu, ırkımızın ne olduğunu, ırkçı ve faşist olup olmadığımızı, bütün bunlar sorularına kolaylıkla, içimizdeki aydınlanmayla ve ilerlemeyle cevap verebilmek için bir fırsat değil mi? Ayse'i Türk yapmak, Türk kanunlarını değiştirmek, Ayse'ye vatandaşlık vermekle sorunlar mı çözülüyor? Üzerinde sorunlaşmanın Ayse'i Türk yapmak, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi ilgili? Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor?

Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor?

Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor?

Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını üç günde Türk yapıp çıkarmakla mı uğraşıyor? Ülkemiz adamlarını, Ayse'ye vatandaşlık vermekle mi uğraşıyor?

Her film sonrası illa birkaç esir Türk kurtarılacaktır yanılgısına düşülmemelidir. Örneğin atların, tahta kılıçların ve çadır bezlerinin oyunculardan oyun çaldıkları Osmancık filminde değişik tatlar aranmalıdır.

DÜNYA ZİRAAT ÖĞRENCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI

LAZZARİ: "hep daha iyiyi arama uğraşı içinde çevre konusunun yeri büyüktür."

YARIN'ın Roberto, söyleşimizi daha çok evrensel ve her derece güncel bir sorun olan çevre kirlenmesi üzerinde yoğunlaştırmak istiyoruz. Sen bir ziraat öğrencisi, aynı zamanda bir ekonomist (ziraat ekonomisti) olarak, çevre sorununu nasıl tanımlıyorsun? Bu sorunu oluşturan bileşenler nelerdir?

ROBERTO LAZZARİ: Her şeyden önce çevre kavramı insansal bir kavram. Çevre sorunları da ayrılmaz tüm insanları ilgilendiren sorunlardır. Herkes bunun bilincinde olmasa da böyledir bu. Çevre kendi başına ele alınabilecek bir argüman konusu değildir. Sorun, doğrudan doğaya ve doğadaki ekosisteme dayanır. Ancak "doğa korumacılığı" mantığı çerçevesindeki yaklaşımın, yanlış, daha doğrusu sorunları çözülesi yetkinlikte taşımayan bir yaklaşımdır. Burada global bir bakış açısı geliştirmek gerekiyor. Soruna geniş açıdan bakılınca, toplumsal gelişmenin (toprağa dayalı üretim, sanayi devrimi ve bilimsel-teknolojik devrim) uğranılarıyla yakından ilişkili olduğu görülecektir. Basitleştirerek ele alalım: Bugün çevre sorunu, hayvanların neslinin azalması, yeşil alanın azalması, açlık, hava kirliliği, trafik ve konut sorunu gibi çok çeşitli boyutları içeriyor. Fabrika atıkları, endüstriyel kirlenme önemli bir yer tutuyor. Silahlanma ise başlı başına anti-çevre bir etkinlik olarak ele alınmalı. Sonuç, az önce saydığım toplumsal gelişme zincirinde bi değişiklikler ve yenilikler(ve eşi ölçüde yaralanmanın sorumludur. Kentleşme, tarımsal etkinliğin giderek tekelleşmesi olayına bakalım. Tarımsal etkinlik, çiftçilik, ormancılık, balıkçılık gibi etkinlikler giderek büyük ölçekli firmalar eliyle yürütülmeye başlanmıştır. Ekonomik kapitalist bu etkinliği hem bir geçim yolu, hem de bir yaşam biçimi olarak sürdüren insanları kentlere itmektedir. İşte bu yönelim, kendiliğinden bir ölçüsünde sürerse, buna izin verilirse; doğada ki eko-sistem -ki bu sistemin en önemli parçası insandır- bozulur, bir dengesizlik meydana gelir. Teknolojik gelişmenin tarıma yansıması, tarımda daha verimli, makineleşmiş yöntemlerle yürütülmesinin yaratılığı doğal istikdam açığı, bu etkinliğin elverişli topraklara yaygınlaşı ve kolektifleştirilmesiyle tarım, sanayi alanlarının mekânsal olarak birleştirilmesi. Ülkeler içindeki aşırı bir bölgelerin, eşitlikçi bir ekonomik planlama çerçevesinde geliştirilmesiyle önemli adımlar atılabilir. Şu açık, her bölge özellikle tarımsal açıdan aynı elverişlilikte değil. Dağlık bölgeler, kırsal bölgeler bir tutulamaz. Ancak bir ülkenin ya da dünya nüfusunu yüzeyinde büyük kentleriyle, tarıma elverişli uvalarında nüfus yerleşecektir. Diğer yöreler zamanla tümüyle terkedilecektir diye bir eğilim olabilir mi? Böyle bir eğilim,doğanın dengesini bozar. Şimdi Afrika'ya hem tarımsal, hem sosyal açıdan geri bir kıta, hem de koca bir kıta olduğunu biliyoruz. Afrika boşaltılacaktır diye bir karar alınamayacağına göre ve Afrika'da açlık, yoksulluk üstesinden mutlaka gelinmesi gereken koşullardır diye düşündüğümüzde yeni uluslararası ekonomik düzen çerçevesinde çözümler üretmek gerekliliği ortaya çıkıyor. Bilimsel teknolojik devrimin ulaştığı düzey, mali kaynaklar ve olanaklar silahlanmaya değil de, dünya üzerinde daha mutlu, barışçı bir yaşamı hedefine hizmet edecek her alanda kullanılırsa, eksiksiz olanaklar Afrika'yı da insanların hem tarımsal, hem endüstriyel etkinliklerini bütünleştirebilecekleri bir kıta haline dönüştürmeye yeterlidir. Sorun, bu aşamada politik bir sorundur.

Açıklamanın, sorunun ekonomik yönünü ortaya koyuyor. Çevrenin mantıksızlandığı, yaşandığı konusu hiç gündemde. insanın ekonomik etkinliği dereceği, doğal çevre içinde aldığı konuma bağlı. Şimdi biraz da sorunun planlama ve eğitimle gelişmenin çevre üzerindeki sonuçları ve neler yapılabileceği konusunda konuşalım. Çevre sorunlarını çözme yolunda somut ve sonuç alıcı adımlar neler olabilir?

■ Çevre sorunlarının en yoğun yaşandığı yerler büyük kentlerdir besbe. Kimi ülkelerde, kentleşme öylesine planız gerçekleşiyor ki, bir kentin tarihsel, doğal dokusu tümüyle yıpratılırken, yerine komşan yapılar, yollar, alanlar bütünü insanseldikten tümüyle uzak, kirli, gürültülü, kimi zaman işlevsiz, çoğunlukla da estetikten tümüyle yoksunlan önemsiz de sağlıksız bir ortam oluşturuyor. Buna dikkat çekmek, bilinci adın olabilir. Çevre duyarlılığının yaratılması, geliştirilmesi, çevre duyarlılığının eğitim yoluyla kazandırılması hedeflenmeli. Kentlerde öğrenim görüo üniversiteli gençlik içinde bu duyarlılığı oluşturmak yaşamsal önem taşıyor, hem de sorunlara çözüm getirmekle görevli kurumlar, belediyeler, hükümetler, fabrika ve tesis sahipleri vb. üzerinde yaptırım unsuru oluşturabilmek için etkinlikler, kampanyalar düzenlenmesi gerekliyor. Sorunu küçümseme hatasından kaçınmak gerek. Sorun, ekonomik sorundur, planlama sorunudur, sistem sorunudur. Cüne de şöyle bir genelleme yapmak hatalıdır. Bugün çevre kirliliği yalnızca kapitalist ülkelerin sorunu değildir. Her iki sistemin de bu yönde çabaları gerekli. Serbest piyasa ekonomisi, bu planlılığı yaratıyor, artırıyor. Azgelişmişlik sorununa global çözümler, kaçabilmeden geçmiyor. Bunlar hep politik bakış sorunlarıdır. Çevrecilik konusunda da gerekliler. Bilimsel teknolojik devrimin ne yönde kullanılacağı da politik tercihtir. Ama, çevre sorunları sosyalizmde biter derecik, Çernobil örneğini önemsemeyiz oluruz. Planlama, denetim gerekliliği bir yana, daha sağlıklı, daha estetik, daha rahat, daha işlevselin sonu yoktur. Hep daha iyiyi arama uğraşı içinde çevre konusunun yeri büyüktür.

Çevrecilik hareketine nasıl bakıyorsun? Dünya Ziraat Öğrencileri Derneği'nin yeşiller hareketiyle ilişkileri nasıl? Özellikle Avrupa'da önemli bir yaygınlığa ulaşan bu hareketin etkinliklerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

■ Çevre sorunlarının çözümüne hizmet edecek çabalar olumsuzlanamaz. Ancak temelde yanlış olan bir şey var gibime geliyor. Kısaca, yeşile düşebilirsin. Yeşil, bir politika değildir. Olamaz. Politika, bir ideolojiye dayanır. Yeşil, bir ideoloji de değildir. Ancak bu hareketin mücadelesidir. Ancak "kâr değil uyum" gibi bir slogan örneğinde kuşkusuz bir ideolojinin izleri vardır. Ben, Yeşiller Hareketi'ne inanmıyorum. Bunu bir demokratik kitle hareketi olarak destekliyorum. Dernek olarak da destekleriz. Ancak, Yeşil Parti'ye ve ideolojisini "yeşil" üzerine kurmuş bir politik hareketa inanmıyorum. Evet, sorun politiktir. Sorunun çözümleri -ben bir imtiyazlı bölgeden imtiyazsız bölgelere para akışının sağlanmasından, Ulusal sınırlar aşılmalıdır, ulusal ötesine da diyle. Global anlayışlar evrensel sorunların çözümünde büyük rol oynamaktır. Bu anlayışın geliştirilmesi, eğitim politikasının içinde bu anlayışı sanılan, zenginleştiren unsurlara yer alınması sağlanmalı başka başına bir mücadele alanıdır. Sömürüye karşı politik düşünce biçimi, çevre hareketinin desteğiyle temele oturması için derecikdir. Ancak bu saptama, demokratik kitle hareketi olarak çevrecilliğin, değişik politik yaklaşımları ve değişik politikleşme düzeylerini de içeren bir toplulugun ortak uğraşı olmasının önüne geçmemeli. Çevre duyarlılığı giderek kitleselleşen bir harekettir ve bu kitleselleşmede "iyi bir gelecek" isteyen herkesin çıkarı vardır. Ötesi yanda çevre sorunlarına doğru çözümler getirmek, her politik grup ve partinin gündemindeki konulardan biri olmalıdır. Hareketin sendikal ve politik yönleri, aynı aynı birbirinin yerine geçemeyecek önem taşıyor.

DÜNYA ZİRAAT ÖĞRENCİLERİ DERNEĞİ (IAAS)

Ülkemizde öğrencilerin uluslararası düzeyde oluşturdukları birlikler, yalnızca ülke düzeyindeki öğrenci örgütlerinin bünyesinde gelmektedir federatif tipte örgütlenmelerle sınırlı değil. Özellikle tıp, hukuk, tarih gibi; özel eğitim alanlarda (Eğitim birlikler de oluşturuluyor. Dünya Ziraat Öğrencileri Derneği (IAAS) de bunlardan biri. 1967' de kurulan ve kendisini "bilimsel ilerlemeyi düşünen" sınırlılarıyla tanıtan bu dernek, 17'si Avrupa, 11'i Afrika, 2'si Amerika ve 2'si de Asya'da olmak üzere toplam 32 ülkeden üyeleri bulunuyor. Dernek üye olan kuruluşlar, genellikle ulusal düzeydeki ziraat öğrencileri dernekleri olmakla birlikte, bu çerçevede çalışan yerel öğrenci gruplarıyla, ziraat eğitimi veren okullarda okutturların genel amaçlı öğrenci dernekleri de üyelik için başvurabiliyor. YARIN'ın Heleana'da Uluslararası Öğrenciler Birliği (IUS) Kongresi sırasında söyleşi yaptığı Roberto Lazzari İsviçreli bir öğrenci ve 1986 yılından beri Dernek başkanlığını yürütüyor.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Kadınla erkek: heryerde birlikte heryerde eşit

Kadın sorunu, yüzyılın başından beri üzerinde en çok konuşulan, en çok tartışılan, çözümler aranan, çevresinde hareketler, evlemler oluşturulan, gruplar kurulan sorunlardan biri. Kadın hareketleri, özellikle 1970 ve 80'li yıllarda toplumsal bilincin ve canlanmanın da önemli odaklarından biri oldu.

Genç kızlar, üniversite öğrencileri, çalışan genç bayan arkadaşlarımız, tüm toplumsal, ekonomik sorunlar içinde, bir de valnızca "kadın" olmaktan kaynaklanan sorunları yaşıyorlar. Bundan böyle, kadın hareketleri, kadın sorunları ve haklarına ilişkin vaklaşımlar konusuna YARIN daha geniş ver ayıracak. Başlanıç olarak, genç insanlardan evde, işyerinde, okulda cinsivetleri nedeniyle karşılaştıkları sorunları anlatmalarını istecik. Cinsiyete dayalı ayrımcılığın temel insan haklarına aykırı düştüğü gibi yalın bir gerçekten hareketle, kadın sorununu tüm önyargı ve katı yaklaşımlardan uzak, ağırlıklı olarak da okurlarımızın katkısıyla tartışmayı sürdüreceğiz.

Kadınla erkek her yerde birlikte, her yerde eşit! Bu istemin yaşama geçmesi için verilen tüm çabaların değerli olduğu inancıyla, her anlayışın yaklaşım ve etkinliklerini bize yansıtmalarını diliyoruz. Dergimize iletilen tüm deneyim, görüş ve öneriler tartışmamızı boyutlandıracak, verimli kılacaktır.

Söyleşiler. Ayçe Arsoy. Nihat Yıldız - Demet Çetin Nermin Hocaoğlu

"GENÇ KIZ OLARAK EN ÖNEMLİ SORUNUM, EVE, AİLEME İLİŞKİN..."

MİSİN BAKIRCIOĞLU
Devlet Konservatuvarı Yıldızlı Bölüm öğrencisi

Bir genç kız olarak olağanın dışında birtakım isteklerim olduğunda karşılaşabilen sorunlar insanın boynunu aşabiliyor. Ancak, isteklerini kısarak ve olağanın, kendisine tanınan çerçevenin dışına çıkmazsa, sorunsuz bir yaşama sahip olabiliyor genç kız. Bir genç kız olarak somut bir biçimde yaşadığım en önemli sorun, eve, aileme ilişkin olanı. Çünkü, insan diğer çevrelerdeki, örneğin üniversite çevresindeki kısıtlayıcı şeylere daha kolay sınır açabiliyor. Ev ise tüm sorunların kolayca çözülemediği bir yer. Bence, toplumumuzdaki bir genç kız için genel anlamda erkeğinki gibi bir yaşam biçimine sahip olabilme isteği, sorunların baş kaynağı olarak ele alınabilir.

Kadın sorunu-feminizm üzerine okuduklarımı çok sınırlı. Ancak, yaşadıklarımdan kaynaklanan sorunlar nedeniyle, söyleyebilirim ki, bu konuda bilinçlenmek çok önemli. Okumanın, tartışmanın ve gerektiğinde savaşmanın zorunlu olduğuna inanıyorum.

"MÜCADELE ORTAK OLMALI.."

ZÜHAL ÇETİN
A.Ü. Hukuk Fakültesi öğrencisi

Kadın sorununu genç-yaşlı, öğrenci-çalışan gibi ayrımlarla ele almıyorum. Öğrenci kızın yaşadığı sorunlardan çok daha ağırını diğer kesimlerden insanlar da yaşıyor. Öğrenci olarak bizler onlardan çok daha şanslıyız; çünkü yaşamımızı yönlendirebilme olanağımız var bir ölçüde de olsa.

Feminizm konusunda bilgim var tabii. Feminizmi tek başına savunmanın, temel sorunu gözden kaçırmak olduğuna inanıyorum. Ezilen ve sömürülen yalnızca kadınlar değil ki! Mücadele ortak olmalıdır. Düşmanımızı sadece erkekler olarak görmek, böylesi bir mücadeleyi baltalamaktır yalnızca. Ama, bu söylediklerim ezilip horlanmayı, ikinci sınıf insan davranışı görmeyi kabullendiğimi getirmiyor. Verilecek mücadelede biz kadınlara iki kat ağır görev düşüyor. Hem varolan sömürü düzenine karşı mücadele, hem de insan olarak erkeklerle eşit haklara sahip olduğumuzun, cinsel meta olmadığımızın, özgür olduğumuzun mücadelesi.

"İŞ SINAVLARINDA ERKEKLER TERCİH EDİLİYOR"

DEVLET MEMURU GENÇ BİR İŞLETMECİ (SBF Mezunu)

Bir bankada uzman olarak çalışıyorum. Uzmanlık, müfettişlik dallarında, ya da yetkili olmayı gerektiren dallarda bayanlara hak tanınmıyor. Bu durum yeni işler için yapılan başvurularda, iş sınavlarında erkekler tercih ediliyor. Bu sınavların birçoğunda TC vatandaşı olmanın yanı sıra, erkek olma koşulu da aranıyor.

Kız olduğum için ergenlik çağına geldiğimde ailem hareketlerimi kısıtlamaya başladı. Biz kadınların günlük yaşamda karşılaştığı bir başka sorun da otobüsler. Otobüslerde rahatsız edilmemek için oturmayı, ya da rahat ayakta durabileceğ bir yer bulmayı tercih ediyoruz. Birçok erkeğin rahatsız edici tavırlarıyla karşılaşıyoruz.

Türkiye'deki kadın hareketine gelince, yaptıkları eylemler bence sonuçsuz. Örneğin "Dayağa Hayır" kampanyası başlattılar. Ancak toplume belli bir kültür yerleştiremedikten sonra, insanın sahip olduğu haklara karşı saygının oluşmadığı bir toplumda kadınların sorunları da var olmaya devam edecek, tabii dayak sorunu da! Fakat çok da olumsuz yaklaşmıyorum onların eylemlerine. En azından seslerini duyurabiliyorlar, kamuoyunda bu sorunların konuşulmasını, tartışılmasını sağlıyorlar. Bununla birlikte, bu yalnız kadınları değil, toplumu ilgilendiren bir sorun bana göre. Bu nedenle bu eylemlerin bu biçimde sonuca ulaşacağını zannetmiyorum.

"İNSAN OLARAK DEĞİL DE, CİNSEL OLARAK GÖRÜLME DURUMU..."

ÇAĞLA ÖZTEK
ODTÜ Kamu Yönetimi 1. sınıf öğrencisi

Kız-erkek ilişkilerinde, özellikle duygusal ilişkilerde çevreden ve ailemden gelen tepkilerle karşılaşıyorum. Ailem kız olduğum için evde ev işleri yapmamı istiyor. Bu sorumluluklardan kaçmıyorum, şikâyet etmiyorum ama, bunlar yalnızca kız olduğum için istendiğinden, buna karşı çıkıyorum. Hem ailemden, hem çevremden kız olduğum için farklı davranmam isteniyor. Bunlar daha çok gelenek-göreneklerle, yaşayış biçimiyle ilgili. Oysa ben insan gibi davranmak istiyorum.

En büyük korkum da gelecekte iş yaşantısında kadın olduğum için karşıma çıkacak engeller. İnsan olarak değil de, cinsel olarak görülme durumuyla karşılaşabilirim. Ben sosyal bilimci olacağım. Bilim toplum, ataerkil bir toplum. Kadına yeterince değer verilmiyor. Belki de bir sosyal bilimci olarak ciddiye alınmayacağım, istediğim yere bu yüzden gelemeyeceğim.

Feminizm gerçekten saygı duyulacak bir hareket. Kadınların böyle bir harekete ihtiyacı var. İsminin feminizm değil de, gerekte eşitlik için çalışıldığını gösteren bir şey olması daha iyi olur. Çünkü bu hareket, erkek düşmanlığı ya da kadının öne çıktığı bir toplumun özleminden yola çıkıyor. Oysa amaç kadınla erkeği eşit kılmak olmalı. İnsana düşmanlık değil. Kadın hareketi genelde insanlık için, insanları eşit kılmak ve onların eşit haklarını korumak için yapılan her şeyin bir parçası olmalı. Bizim dinimiz de kadınların erkeklerle eşit haklara sahip olmasını engelleyen başlıca etkenlerden biri.

Feministlerin yaptığı eylemler oldukça yetersiz, ne yeterince destek görüyorlar, ne de yaygınlaşabiliyorlar. Hareketleri belli şehirlerde, belirli bir kadın kesiminde takılı kalıyor. Bu hareketin topluma kazandırılması, erkekler tarafından da savunulur bir duruma gelmesi gerekir. Çünkü bu yalnız kadınların sorunu değil, insanlık sorunudur.

"BİR KIZLA BİR ERKEK FARKLIDIR"

H.Ü. Edebiyat Fakültesinden Bir Kız Öğrenci

Ben ailemden ayrıyım, onlar Ege taraflarında oturuyorlar. Ailem kız olduğum için bana ağabeyimden daha farklı davranırdı, ama bu bence çok doğal. Ben ağabeyim gibi istediğimi yapamam, eve geç saatlerde gelmem imkansızdır, çünkü bir kızla bir erkek farklıdır, ayrıca ben de bir genç kızın gece geç saatlere kadar dışarıda kalmasını doğru bulmuyorum, toplumumuz bunu hiç de iyi karşılamaz.

Bizler kız olduğumuz için istediğimiz her yere gireme yiz. Kahvelere filan giren kız arkadaşlarımız var, ama ben böyle yerlere girmeyi hiç düşünmedim. Çünkü ne olursa olsun böyle cahil kızlara çevreden iyi gözle bakılmıyor ve onlar toplum tarafından dışlanıyorlar. Beş yüzde kalıcılığım için bana çevreden kötü gözle bakılmasından dahi rahatsız olmuyorum. Çünkü her keste yaygın olan bir kanı da, yurtta kalan kızlar ailelerinden uzak olduklarından için cahil kızlardır, onlarla rahatça görüş eğ. kendilerinden şeklinde. Bunun nedeni de sanırım izin alıp tiyatroya, sinemaya filan giden, -erkeklerin yurt girişi bizden daha geç olduğu için- son erkek servisiyle ya da erkek arkadaşlarıyla yurda dönen kız arkadaşlarımızı görüp, herkesi onlara göre değerlendiren çevre.

Bana göre kadınlarla erkeklerin eşit olması bizim toplumumuz için çok zor. Bizim toplumumuzda kadınların erkekler gibi davranması imkânsız, çünkü ikisinin konumları da, görevleri de, kendilerinden beklenenler de, yapılan gereği birbirinden çok farklı.

"AİLEDE AĞABEYİNDEN ÇOK FARKLI DAVRANILIR BANA..."

ALİ YECOSAR
AÜ DTCF Amerikan Dili ve Ed. Bölümü

Ben ailemden ayrıyım ve Ankara'da özel bir yurtta yaşıyorum.

Babam oldukça otoriter bir insandır. Ailede ağabeyimden çok farklı davranılır bana. Ağabeyim eve istediği saatte döner, bildiği halde, ben izinsiz kapıdan dışarı bile çıkamam. Babam erkeğiyken çok önemli bir işim yoksa ve annem de arayıp gitmemişse evde olmamı isterdi.

Başka da söyleyeceğim gibi, ben özel bir yurtta kalıyorum. Zaten yurtta kalmak yeterince zor değilmiş gibi, bir de çevredekilerin zaman zaman ayıplayan, zaman zaman her görev, özellikle de acaba ben de bir yanlış mı yapıyorum gibi bakışlarıyla karşılaşıyoruz. Çünkü çevredekilere göre bizler cahil kızlarız, birçok erkek arkadaşımız var. Hatta bu konuda çok çarpıcı olduğunu düşündüğüm bir örnek vermek de isterim. Bir gün mahalle sakinleri yurt müdürlüğüne birkaç şikâyet mektupları ve "Bizim yurt mu, yoksa siz burada batakhane mi çalıştırıyorsunuz? Bu kızlar her gün başka başka erkeklerle yurda geliyorlar, sokaklarda sarmaş dolaş dolaşıyorlar" diye. Tabii, o günden sonra üzerimizdeki baskılar bir hayli daha artır, yurt müdürlüğü bizleri toplayıp uzun uzun söyleve verdi. Böyle devam edersek daha sert önlemler alacağını da sözlerine ekledi.

Beni bu kadar fazla sorunu çok sonraları olarak yaşarken, feminizm gibi hareketler bana, sorunlarımıza çok uzak, köklü çözümler bulmaya yaramayacak şeyler gibi geliyor, yani biraz havada kalıyor. Ben de erkeklerle kadınların eşit haklara sahip olması gerektiğini savunuyorum. ama eşit hakları kesinlikle birer rakip olarak görmüyorum.

IŞIK YENERSU

"kim kime dayak atıyorsa, ona karşı hep birlikte mücadele etmek gerek..."

"Dünyada ve Türkiye'de karşı olunacak o kadar çok 'izm' var ki, bir 'izm'e karşı olunacaksa, herhalde feminizm olmaz bu."

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

İRLANDA ULUSAL TİYATROSUNUN ÖNCÜ VE DEVRİMCİ YAZARLARINDAN SEAN O'CASEY VE

1789 "SİLAHŞÖRÜN GÖLGESİ"

Fransız Devrimi'yle birlikte filizlenmeye başlayan "ulus"bilinci, 19. yüzyılda (bütün) yerleşiklerde olduğu gibi, Danimarka, İspanya, Portekiz, Hollanda, Fransa, Avusturya-Macaristan ve Osmanlı'da da, ulusal bağımsızlıklarını kazanmak için, yoğun bir mücadeleye girişmişti. Düzenin en büyük sömürge imparatorluğu olan İngiltere de kaçınılmaz olarak bu gelişmelerden payını aldı. Ve ulusal kurtuluş mücadeleleri kimi yerlerde başarıya ulaşırken, kimi yerde de çok kanlı bir biçimde bastırılıp, halklar üzerinde yoğun bir terör estirilse bile, İrlanda örneğinde olduğu gibi, tarihi bu halkı sonsuza değin yok edememiştir.

Nitekim İrlanda'da 19. yüzyılın ikinci yarısında, İngiliz egemenliğine karşı yoğun bir mücadele başladı. Bu mücadele kaçınılmaz olarak kültür ve sanat etkinlikleriyle de yansıdı. İngiliz kültürüne karşı kendi kültürel bağımsızlıklarını kazanmak için yapılan çalışmalar, yüzyılın sonlarına doğru ürünlerini vermeye başladı. 1923 Nobel Edebiyat Ödülü'nün de sahibi olan o yılın yazarı, şair W.B. Yeats (1865-1939) ile, yine o yıllarda yazan olan L. Gregory (1859-1932) öncülüğünde, İrlanda ulusal tiyatrosu adına "Abbey Tiyatrosu" kuruldu ve böylece İrlanda yazını, usta yazarların güçlü yapıtlarıyla büyük bir adım ederdi. İlk öykülerini yaşam gerçekçiliğiyle kaynaştırdığı, mizah dolu ama bir dille anlatan L. Gregory, İrlanda halkının kahramanlık duygusunun akımı çizerek, ulusal bağımsızlık özlemini konu alan tragedya ve komedyalar yazan L. Robinson (1886-1958); folklor ve efsane gibi sözlü halk edebiyatından esinlenerek, kimi alan gerçekçili çok yönlü ve canlı biçimlendirmeleriyle, mizah dolu bir Uyanış yaratan J.M. Synge (1871-1909) ve Dublin'deki yoksul emekçilerin yaşamını ele alarak, kent gerçeğini çarpıcı bir biçimde anlatan devrimci yazar Sean O'Casey (1880-1964)...

İrlanda ulusal tiyatrosunun özgün bir kimlik kazanmasına büyük katkıları olan ve İrlanda'nın en önemli yazarlarından biri sayılan O'Casey, çok kalabalık, listelik de çok yoksul bir ailenin çocuğuydu. Sağlıksız yaşam koşulları yüzünden küçük yaşta üç bebek yaşlarında göz kör ve sayık sürdürmek zorunda kaldı bütün bir yaşamını... Öte yanda, ülkesindeki bağımsızlık mücadelesini bastırmak isteyen İngiliz polis ve askerinin acımasızlığına tanık oldu. Bütün bunlar O'nda, bir yanda işçiyi, küçük esnafı, ne mutlu ve taşlaşmış İrlanda emekçilerinin acılı yaşamına yakından tanıma olanağı sağlarken; öte yanda, "ulusal bağımsızlık" düşüncesini de kuşkuyla ve aktif bir biçimde hayatın içine atmıştır.

O'Casey her devrimci gibi ülkesine ve halkına karşı sorumluluğunun bilincinde, derin bir görüşün bir aydın olduğu için, İrlanda'nın geleceği için büyük ümitler besleyen ve "Dünyadaki en kötü şeylerden biride kötülük"dür diye nitelendirdiği cinayetlik ile, ülkesindeki kaynaklanan yoksulluğu aynı zincirin halkaları olarak değerlendiriyor ve "Emekçiler geleceğin devletini, mülkiyetle ahlakının halkçı akım haline dönüştürecek kavramdır" diyerek de, bağımsızlık mücadelesinin yanı sıra, sınıfsal mücadelenin de görmezden edilmemesini vurgulayabiliyordu. Çünkü İrlandalı emekçiler, dinciler ve aşırı milliyetçiler adı bağımsızlık olayıyla uğraşıp, bunu bazen o'nu çoğu zaman da bir parçası içinde değerlendiriyorlar ve Katolik, Protestan oyununa bile katılabiliyorlardı, mücadelenin sınıfsal bir boyut kazanmasının için yoğun çaba harcıyorlardı.

O'Casey yapıtlarında bu ülke için ulusal bir aydın olarak bir biçimde eleştirmeye başlıyınca, büyük bir tepki gördü. Önce "Kardeşimin ve Yiğitler" oyunu protesto edildi. Anlaşılan, yazdığı oyunlar tiyatro yetkililerince kasıtlı olarak geri çevrildi. O'Casey de bunun üzerine kızgın, öfkeli ve kendini İngiltere'ye sürgün edip, ölünceye dek dönmedi İrlanda'ya...

O'Casey aynı konuları paylaşılır için, İrlanda'nın

"Silahşörün Gölgesi, . . . bir yanda İngiliz Barbarlığını sergilerken, öte yandan silalışörün gölgesine sığınan yoksul halkın çeşitli temsilcilerinin olaya yaklaşımlarını acı ve alaylı bir tavırla eleştirir."

"Silahşörün Gölgesi"nde oyuncular başarılı bir ortak çalışma örneği sergiliyorlar.

yoksul emekçilerini çok iyi tanıyan ve onları yapay kahramanlık örgüleriyle politikMayıp popülizmin tuzağına düşmeyen, gerçekçi bir yazardı. Bu yüzden acı, tatlı, sevimli, yalancı, çıkarcı, üzgün, gevşek, korkak, yiğit vb. çok yönlü olarak irdelediği insanları. Yapıtlarının çoğunda İrlanda Cumhuriyet Ordusu'nun aykırılarıyla, yoksul halkın lümpen kesimlerini alaylı bir biçimde oleştirse bile, kimi gerici ve ukçı unsurların ileri sürdüğü gibi, bu O'nun bağımsızlık mücadelesini ve emekçileri küçümse-diği için değil; tersine, sağlıksız unsurların ayıklanıp, halk bilinçlendirilerek, geleceğin üzü toplumuna doğru yönelebilir İrlanda için çaba harcadığındandı. Nitekim İngiltere'deki sürgün yaşamında bile, hep İrlanda'yı ve İrlanda halkını yazdı O.

Yapıtlarında yalnızca *"Dünyanın Düzeni"* dilimine çevirdiğimiz, yıllar önce de *"Juno ve Tavus"*u sahnelenen O'Casey; İrlanda Tiyatrosunu dünya sahnelerinde de temsil eden önemli yazarlardan biri olmasına karşın, ülkemizde yeterince tanınmamaktadır. Ankara Sanat Tiyatrosu'nun bu sezon sahnelediği *"Silahşörün Gölgesi"* bir ölçüde bu aksaklığı giderecektir.

Silahşörün Gölgesi, İngiliz egemenliğine karşı verilen mücadele de, bir yanda İngiliz barbarlığını sergilerken, öte yanda silahşörün gölgesine sığınan "romantik sanideo işçiciliğe, üçüncü "milli burjuva"ya, yazarımız bir milliyetçi lümpen proletaryaya kadar, yoksul halkın çeşitli temsilcilerinin olaya yaklaşımlarını acı ve alaylı bir tavırla eleştirir.

Olay Dublin'de, her zamandan yoğunluk akan bir emekçi semtinde geçer. İngiliz polis ve askeri, ülkesinin bağımsızlığı için mücadele eden İrlanda Cumhuriyet Ordusu (IRA)'nun eylemlerinden bütünüyle bir terör estirmektedir halkın üzerinde. Halk ise, günlük geçim kaygılarının ve bilinçsizliğinin dolayı çoğu değer yargıları dejenere olmuş, yanlı "bağımsızlık savaşı" asıl kendi kazançları değilmiş gibi kayıtsız ve duyarsızdır. Ama İngiliz baskısına karşı duydukları öfke, IRA'ya sempati duymaya, hatta bilinçsizce tabulaştırmaya kadar götürür onları. Nitekim aynı yaygın paylaşmalarına karşın, komşuları olan "Şabrik"i bile onlardan biri sanıp, korkuyla karışık bir saygı duyarlar ona. Oysa ki şaircik, ekonomik olanaklardan yoksun olduğu için fildişi kulede yaşayamayan, gözleri gerçeklere kapalı ve kendince "şairlik" oynayan romantik bir entelektüeldir. Küpeli köylü bu değerlere güvâlyesi öncelerl ikili oynarken, zamanla bilinçli olarak "silahşörün gölgesi" olmayı benimser. Çünkü bu durum ona, yapay da olsa bir saygınlık kazandıracaktır. Nitekim öyle olur; bir anda çevresindeki insanların özelinde bütün, ve işçi kızlardan bitinin de aşkını kazanır. Ama bu balayı çok sürmez. Aynı odayı paylaştığı "minik burjuva" gazeteciye sataşmanın yanında çalışan gençlerden biri, İngilizlere karşı zırhlıların eylemde öldürülünce, polis ve askeri mahalleyi basar. Öldürülen militanın bomba dolu çantasından odasındadır. Sahte silahşörün gevşek dostu korkudan taş kesilirler. Bu arada işçi kız gelir, onları kurtarmak için büyük bir risko atılarak bomba dolu çantayı alıp götürür. Ama kısa bir süre sonra yakalanır ve kaçmak isterken de vurularak öldürülür.

Halk açına yola çıkan, ama halka ulaşamayan kurtarıcılar: kendi davalarına sahip çıkamayan bilinçsiz insanlar; sorgulayıcı eğitimin güçlerin baskı ve terörü... Bir yanda bu halkı ve ürütre karşı yiğitçe başkaldırılar, öte yanda korkudan sinip köşesine çekilenler... O'Casey'in İrlanda gerçeğinden yola çıkarak, evrensel bir yaklaşımla ele alıp ustaca kurgulandığı bu trajî-komedi. AST'ın son yıllarda vurgulediği en başarılı oyunlardan biri. Rutkay Aziz sahsevirkem hakkı olarak bir eleştiri-budama özeği duyurmuş, Çünkü yukarıda sözünü ettiğimiz olduğu, "gölge demokrasi"nin egemen olduğu bir toplumdaki bizim de tanık olduğumuz gerçeklerdir. Nitekim bu olgunun altının çizilmesi, daha bir işlevsellik kazandırıyor oyuna. Ayrıca coşkuluk duygusu içindeki karakterlerin, bir uçtan öteki uca, rahneyi tavırlerek sergiledikleri ustaç tablosu, "tiz"li açık, seçik vurgulamakla kalmıyor, geniş bir açı kazanmak, seyircisi kendi kendisiyle hesaplaşmaya da zorluyor. Bu durum çoğu kişiyi rahatsız etse bile, küçük burjuva benciliğin, sorumsuzluğun ve duyarsızlığın sağaltılmasına yönelik tutarlı bir yaklaşımdır.

Ülker İnce'nin şiirsel ve akıcı bir dille çevirdiği *"Silahşörün Gölgesi"*nde oyuncular başarılı bir ortak çalışma örneği sergiliyorlar. Çünkü genelde abartılı bir oyunculuğun egemen olmasına karşın, ilici değil, tersine, çeşitlileri daha açık seçik vurgulama olanağı yaratıyor bu durum. Ote yanda Sertel Çetinel'in dekoru, İrlanda emekçilerinin yaşadığı atmosferi canlı bir biçimde fişlemekle kalmıyor, seyircilerin çelişkileri yakalamasına da yardımcı oluyor.

AST'ın sergilediği *"Silahşörün Gölgesi"*, evrensel bir temanın ustaca işlendiği ve bir yönüyle yakın tarihimizi de çağrıştırdığı için izlenmesi gereken başarılı bir çalışma olduğu.

Musa Aydoğanoğlu

Veli Öz

Yeni Tiyatro ve "Ada"

Günümüz koşullarında, hem ekonomik, hem de siyasal baskılara karşın, var olmakla olmamak, ölümle kalım arasında en amansız savaşı veren "özel ödenekli" tiyatroları bir yenisi daha eklendi: Yeni Tiyatro... II. Friedrich'in 17. yüzyılda sarfettiği, "İnsan, sandığından çok daha fazla bakire ulusa yiyeceğidir (...) onun için, elden geldiği kadar doğacağın yerine alıştırılığı koymak..." mantığının günümüz Türkiye'sinde yaşanan üzerine bina edilmeye çalışıldığı bir dönemde, klasik Aristocu mantığı reddederek, elastisel-diyalektik tiyatroyu yaşatan Ankara Sanat Tiyatrosu (AST)'ve Gostav Tiyatrosu'na bir yenisi daha eklendi: Yeni Tiyatro.

Yeni Tiyatro, kelimenin tam karşılığı yeni bir tiyatro. Geçtiğimiz ay içinde Metin Coşkun, Nuri Gökaşan, Ayben Önem ve Güleri Yıldıran tarafından kuruldu. Tiyatronun ilk ürünü ise Athol Fugard'ın "Ada" adlı oyunu. Oyunu Türkçeye kazandıran Yücel Erten, sahneye koşan ise Nesrin Kazankaya. Tiyatro izleyicileri tiyatronun kurucularının bir kısmını AST'tan, bir kısmını ise AHT'tan tanırlar. Yönetmen Nesrin Kazankaya, Devlet Tiyatrolarında birçok oyunun dramaturgluğunu yapan ve tiyatroya hem teoride, hem de pratikte çok şey kazandıran önemli bir isimdir. Yücel Erten ise bu kez tiyatro seyircilerinin karşısına bir çevirmen olarak çıkıyor. Erten, birçok oyunu sahneye koyan önemli yönetmenlerden. 1983 yılında Sanatevi'nde Aristophanes'in "Barış" adlı oyunu Erten'in önemli oyunlarından birisi.

Yeni Tiyatro, göze kaygısı taşımadan, tiyatro seyircisinin yeni tanıdığı Athol Fugard'ın "Ada" adlı oyununu, alışılagelmiş klasik dram tiyatrosunun dar kalıplarını kırarsahne anlayışı ve yorumuyla sahneliyor. Böylece "Ada" bir anlamda sıradanlık kültüre dolayılı halkıda bulunan, bulvar tiyatroları ile üzerine öğretoprağı serpiştirmiş "ideal seyirci"yi, "pasif seyirci"yi yaratan Devlet Tiyatrolarının sahnelediği oyunlara alternatif bir oyun niteliği taşıyor. Alternatif olma niteliği bir oyunun içeriği, oyun sonu varsayılan ikil oyunun sahne düzenine serpiştirilen epik öğelerle kendini ele veriyor.

Sahne düzenindeki epik öğeler gereği, oyunun sonucunda düşünmek istenen, "seyircinin gözlemci değil, etkin bir duruma sokulması, yargı vermeye götürülmesi, oyunu düşünmesi, düşüncelerini tartışma yoluyla devam ettirmesi ve seyirci ile oyuncu arasında bir diyalektik ilişki yaratılması" hedefine ulaşılıyor. Bu zor kazanılan ve kalıcı olan önemli bir başarıdır.

"Ada" gerek konusu, gerekse biçimsel açısından ilke tanımaz bir oyun. Athol Fugard, iki oyuncuyla birlikte, ortak çalışma sonucu oyunu yazmış. Oyunda, sınıfsal kaygıdan ödün vermeksizin, temel insan haklarına ilişkin sorunları, hem toplumsal, hem de psikolojik bazda derinlemesine sorguluyor ve irdeliyor. İki insanın, "toplumsal amaçlar" uğruna tutuklanarak sonuçta hapsedildikleri ıssız dört duvar, üzerinde zamanın, üzerinde ise oyuncunun hem tarihsel hem de evrensel boyutuyla genişleyip izleyeni de içine alıyor. Ve dört duvar arasında iki insanın, insan haklarının çiğnenmesine direnç göstermenin, karşı koymanın vazgeçilmez davranış biçimi izleyenlerden isteyene kuşak dolusu; isteyene tek sabırla, inatla verilliyor.

Yönetmen Nesrin Kazankaya, "tiyatro ülke tanımaz bir olgu" savını oyun prömiyerinde doğruluyor. Ancak, Kazankaya'nın "tiyatro ülke tanımaz ulgu" savına biz "zaman da tanımaz" öğesini eklemek istiyoruz. Athol Fugard, dört duvar arasında değerlendirdiği iki tutukluyu MÖ 442 yılında Sophokles'in yazdığı "Antigone" oyunuyla motife etmiş. Antigone, Sophokles'in "alın yazısı ve yaşam gerçeğini" birbirinden ayıran manlığını işledişi ve temsil ol-madır. Antigone'de, yan yana yürüdüğü iki yasa. Yani Kral Kreon'un koyduğu yasalarla düzen ve sistemi savunmasına karşı bu kavramların doğuştan ölüm olduğunu bildiği halde Antigone'nin kendisini savunması vardır. Yüzyıllar sonra bu motifin dört duvar içinde (veya dışında) halen gerçekliğini sürdürmesi, tiyatrodan zaman tanımazlığının bir parçasıdır.

"Ada", Metin Coşkun ve Nuri Gökaşan'ın "usta oyunculuğu" ile başarılı bir yapıt olmasını pekiştiriyor. Birbirlerini değerleyen iki oyuncuda büyük bir performansla tempoyu hiç düşürmeksizin oyunu usta-lıkla finale götürüyor, ağır rollerin altından kalkmasını başarıyorlar. Bu sürükleyici tempoya inişliği ile Ünal Algın'ın "Özgürlük" şarkısıyla Engin Ak'ın katkılarını unutmamak gerek.

"Ada" seyirciyi düşünmeye sorkuyan, bu sorlamanın karşılığını veren sıradan seyirciye yok zaraberak değiliyle değil, gerçek tiyatrocuyere "ağız dolusu" seslenebilen bir yapıt. Yeni Tiyatro'nun bundan sonraki repertuvarında hangi oyunlar yer alacak bilmiyoruz ama, bu oyun düzeyini ve tempoyunu düşürmeksizin sürdürmelerini, yaşamalarını yüreklerini diliyoruz.

Yer Demir Gök Bakır

Müşkilerin yakından tanıdığımız Züfü Livaneli'nin ilk filmi olan *Yer Demir Gök Bakır* bir Yaşar Kemal uyarlaması. Filmin güzel müziğini yapan Livaneli başarılmış. Senaryo ve yönetim de tecrübesine alt. Aslında birlik çıkışını için fazla iddialı bir seçim. Yaşar Kemal'in yapıtlarındaki özellik, dili çok iyi bir şekilde kullanmak, pek de kuvvetli olmayan bir tabi. doğa tasvirleri ve olağanüstü anlatım gücüyle devleştirmesidir. Durum böyle olunca Yaşar Kemal'i beyazperdeye aktarmak oldukça zor görünüyor, ama filmi görünce Livaneli'nin bu güçlü başardığını göreceksiniz.

Ortaya son derece yalın, doğal ve gerçekçi bir köy filmi çıkarmış Livaneli. AST'tan tanıdığımız Rutkay Aziz oldukça başarılı bir oyun çıkarmış. Taşbaş'ta Ulus'tan bir görüntü ustasıyla çalışmış Livaneli, oldukça da iyi etmiş bir ze. Çekimler tek kelimeyle başka, öyle tarelerl var ki filmin, dakikalarca seyredilebilecek kalitede...

Filmin ikinci yarısına göre daha düşük tempolu sayılabilecek birinci yarı "ağa'nın adamının" köye gelmesiyle başlıyor. Köylü bu adamı görür görmez saklamıyor. Adını kimseyi bulmayıp gidince, özgün bir müzik eşliğinde herkes saklandığı yerden çıkıyor. Ancak mahkeme konuşmasından sonra çıkıyoruz köy. Emin neden saklandığını, Muhtar Ağa'nın elacağından rahatsız olduğunu, adamını gönderip köylü bastırdığını, 25 sene öncesi gibi çocukların açıktan kardıp gideceğini; bundan korunmanın tek çaresinin de her şeyi saklamak olduğunu söylüyor. Taşbaş dışında herkes tüm varını yoğunu saklayıp, Ağa'nın gelmesini bekleme-ye başlıyor. Ancak kimse gelmeyince köyde bir huzursuzluk başgösteriyor.

Seyirciler tüm bu böyle sürüp gideceğini zannederken beklenmedik bir şey oluyor ve akıntıdan bilkiyeler uyuran köylülerden biri Lokman Hekim'in, Taşbaş'ın Ulu dedesi olduğunu söyleyiveriyor. Zaten akıntıda olan ve herhangi bir kurtuluş çaresi bulamayan cahil köylülerin arayışa da bulamadıkları şey bir-er miş", Filmin sonuçları bu-den değişiyor ve sonuna kadar Taşbaş'ın ermişlikten kurtulma çabalarını, kurtulamamasını ve sonunda Muhtar'ın jandarmalara haber vermesiyle köyün "ermiş"inin kaçınılmaz sonunu seyrediyoruz.

Her şeyden önce abartılmamış bir köy filmi yapmış Livaneli. Bazı dikkatsizlikleri (köylü kılığına girmesi gereken jandarmaları, soğuktan donan adamın postunun önünün açık olmasını, kuyi'ulerin çok belirgin rol yapmalarını) görmezlikten gelebilirsiniz, filmi sevmemeniz için bir neden yok. Bu başlangıcın devamını getirebilecek mi Livaneli, bekleyip birlikte göreceğiz...

Murat Büyükhelvacıoğlu

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org

Okuma Notları...

YIĞIN ÖRGÜTLERİNDE YENİ PERSPEKTİFLER

"Çağdaş Sendikaya Evet"

Sen mut zannet,
Tufanım ben
V. Hugo

İsmail Gül

1986-1987 yıllarındaki toplumsal mücadelelerdeki gelişmeleri Hugo'nun bu sözleri ile tanımlayan "Çağdaş Sendikaya Evet" adlı kitap 1987 yılının başında Fransa'da, 1987 yılının sonunda da Türkiye'de yayınlandı. Yazar, yığınların bilincinin "hiçbir şey yapılamaz"dan, "neden bir şey yapılamasın", "neden bu rejimi değiştirmeyelim"e dönüştüğü bir dönemin sorunlarını sendikal mücadele açısından irdeliyor. Sendikal örgütlenme ve mücadele araçlarının bu dönemin gereklerine uygun yeni perspektifleri üzerine düşünüyor.

Kitabın yazarı, 11 Krasucki, 2. Savaş öncesi Fransa'ya yerleşmiş Yahudi bir işçi ailesinin çocuğu. Fransız direnişine Fransız Komünist Gençliği üyesi olarak katılmış ve ünlü kötü toplama kampı Auschwitz'den sağ olarak kurtulmuş. Fransa'nın en büyük sendikal örgütü CGT'nin Genel Sekreteri. Aynı zamanda da Fransız Komünist Partisi Polit-Büro üyesi.

H. Krasucki, "Toplumsal sorunlarımın tarihi budur. En güçlü olunmadığı dönemler zordur, kimi darbeler alınır. Geri çekilme, bu, ne zaman olursa olsun, ele edilen ilk sonuçlarla birlikte bir güven duygusu yeniden yapılanmaya başlamalıdır. Yeniden yapılanmanın gerçekleşmesinin sorunlu olduğunu vurgulayan "1- Sendikal demokrasi ya da örgütçü demokrasi; 2- Doğru dan demokrasi ya da tam kitlenin katılımı, ademi merkeziyetçi, yeniden yapılanmış bir demokrasi. "Önce sendikal demokrasi. Her çabanın ardında CGT olarak kolektif görüş oluşturmak için tüm sendika üyelerinin toplantısı. Sendika üyesini sıkıştıdeğiştir, fakat ruh değiştiriyor, bugün sürgülen budur" (s.26) diyor. 1986 yılı Fransız toplumsal mücadelesinin görünümünü "Boşun eğine ankara" geriliyor. İnsanlar varolanın değiştirilmesini yeniden keşfediyor. Emek dünyası tüm boşalmış ya ayaklarının üzerine kalkıyor... Heyecan verici, zorlu olduğu kadar umut verici bir dönem" (s.31) olarak tanımlıyor.

Böyle bir dönemde, hem sendikalarda hem de sahada bütün yığın örgütleri üzerinde "eylem-bol doğmuş ve aydınlatmaya çalışarak eylem dönük (...) bütünleyici" (s.8) biçimde tartışmak, görüşler geliştirmek zorunlu. H. Krasucki bunu yapıyor. Eylem dönük olarak temel sorunlara ilişkin görüşler geliştiriyor. Kendi örgütü CGT'nin deneyimini somutun zenginliğinde soyutlayarak anlatıyor. "Bu" diyor Krasucki, "gerek CGT için, gerekse oluşların gerçek düzeyine uygun davranabilmek için geliş.neleri derinlemesine inceleyip bundan çıkacak sonuçları bilmek ihtiyacında olanlar için gerekli." (s.5)

Kitle örgütleri, eylemlerin yığınsal örgütlenmesi üzerine düşünmek Fransa için olduğu kadar bizim için de gerekli. Özellikle parlamentonun oluşumunda kitlelerin katılım kanallarının tıkandığı, toplumsal muhalefetin parlamento dışına itildiği, siyasal yelpazenin tam oluşmasına izin verilmediği, demokratik hakların gaspa uğradığı günümüzde bunları tartışmak daha yakıcı bir ihtiyaç ve görev oluyor.

Her Düzeyde Demokrasi

Krasucki, yığın örgütlerinin de geniş ilgi, etkinlik ve hazırlanın belirleyici kavramının demokrasi olduğunu şöyle belirliyor. Gözün unsurları bu kavrama göre tanımlıyor. Bütün ayrıntı noktasını bu kavram üzerine inşa ediyor. "Sendikanın yılın olarak ve toplumsal çalışmaların yönlendirip çözme yöntemi olarak demokrasi" (s.20) diyor. Bunun iki düzeyde gerçekleşmesinin sorunlu olduğunu vurgulayor: 1- Sendikal demokrasi ya da örgütçü demokrasi; 2- Doğru dan demokrasi ya da tam kitlenin katılımı, ademi merkeziyetçi, yeniden yapılanmış bir demokrasi. Her çabanın ardında CGT olarak kolektif görüş oluşturmak için tüm sendika üyelerinin toplantısı. Sendika üyesini sıkıştıdeğiştir, fakat ruh değiştiriyor, bugün sürgülen budur" (s.26) diyor. 1986 yılı Fransız toplumsal mücadelesinin görünümünü "Boşun eğine ankara" geriliyor. İnsanlar varolanın değiştirilmesini yeniden keşfediyor. Emek dünyası tüm boşalmış ya ayaklarının üzerine kalkıyor... Heyecan verici, zorlu olduğu kadar umut verici bir dönem" (s.31) olarak tanımlıyor.

Böyle bir dönemde, hem sendikalarda hem de sahada bütün yığın örgütleri üzerinde "eylem-bol doğmuş ve aydınlatmaya çalışarak eylem dönük (...) bütünleyici" (s.8) biçimde tartışmak, görüşler geliştirmek zorunlu. H. Krasucki bunu yapıyor. Eylem dönük olarak temel sorunlara ilişkin görüşler geliştiriyor. Kendi örgütü CGT'nin deneyimini somutun zenginliğinde soyutlayarak anlatıyor. "Bu" diyor Krasucki, "gerek CGT için, gerekse oluşların gerçek düzeyine uygun davranabilmek için geliş.neleri derinlemesine inceleyip bundan çıkacak sonuçları bilmek ihtiyacında olanlar için gerekli." (s.5)

Kitle örgütleri, eylemlerin yığınsal örgütlenmesi üzerine düşünmek Fransa için olduğu kadar bizim için de gerekli. Özellikle parlamentonun oluşumunda kitlelerin katılım kanallarının tıkandığı, toplumsal muhalefetin parlamento dışına itildiği, siyasal yelpazenin tam oluşmasına izin verilmediği, demokratik hakların gaspa uğradığı günümüzde bunları tartışmak daha yakıcı bir ihtiyaç ve görev oluyor.

Her Düzeyde Demokrasi

Krasucki, yığın örgütlerinin de geniş ilgi, etkinlik ve hazırlanın belirleyici kavramının demokrasi olduğunu şöyle belirliyor. Gözün unsurları bu kavrama göre tanımlıyor. Bütün ayrıntı noktasını bu kavram üzerine inşa ediyor. "Sendikanın yılın olarak ve toplumsal çalışmaların yönlendirip çözme yöntemi olarak demokrasi" (s.20) diyor. Bunun iki düzeyde gerçekleşmesinin sorunlu olduğunu vurgulayor: 1- Sendikal demokrasi ya da örgütçü demokrasi; 2- Doğru dan demokrasi ya da tam kitlenin katılımı, ademi merkeziyetçi, yeniden yapılanmış bir demokrasi. "Önce sendikal demokrasi. Her çabanın ardında CGT olarak kolektif görüş oluşturmak için tüm sendika üyelerinin toplantısı. Sendika üyesini sıkıştıdeğiştir, fakat ruh değiştiriyor, bugün sürgülen budur" (s.26) diyor. 1986 yılı Fransız toplumsal mücadelesinin görünümünü "Boşun eğine ankara" geriliyor. İnsanlar varolanın değiştirilmesini yeniden keşfediyor. Emek dünyası tüm boşalmış ya ayaklarının üzerine kalkıyor... Heyecan verici, zorlu olduğu kadar umut verici bir dönem" (s.31) olarak tanımlıyor.

Böyle bir dönemde, hem sendikalarda hem de sahada bütün yığın örgütleri üzerinde "eylem-bol doğmuş ve aydınlatmaya çalışarak eylem dönük (...) bütünleyici" (s.8) biçimde tartışmak, görüşler geliştirmek zorunlu. H. Krasucki bunu yapıyor. Eylem dönük olarak temel sorunlara ilişkin görüşler geliştiriyor. Kendi örgütü CGT'nin deneyimini somutun zenginliğinde soyutlayarak anlatıyor. "Bu" diyor Krasucki, "gerek CGT için, gerekse oluşların gerçek düzeyine uygun davranabilmek için geliş.neleri derinlemesine inceleyip bundan çıkacak sonuçları bilmek ihtiyacında olanlar için gerekli." (s.5)

Kitle örgütleri, eylemlerin yığınsal örgütlenmesi üzerine düşünmek Fransa için olduğu kadar bizim için de gerekli. Özellikle parlamentonun oluşumunda kitlelerin katılım kanallarının tıkandığı, toplumsal muhalefetin parlamento dışına itildiği, siyasal yelpazenin tam oluşmasına izin verilmediği, demokratik hakların gaspa uğradığı günümüzde bunları tartışmak daha yakıcı bir ihtiyaç ve görev oluyor.

Her Düzeyde Demokrasi

Krasucki, yığın örgütlerinin de geniş ilgi, etkinlik ve hazırlanın belirleyici kavramının demokrasi olduğunu şöyle belirliyor. Gözün unsurları bu kavrama göre tanımlıyor. Bütün ayrıntı noktasını bu kavram üzerine inşa ediyor. "Sendikanın yılın olarak ve toplumsal çalışmaların yönlendirip çözme yöntemi olarak demokrasi" (s.20) diyor. Bunun iki düzeyde gerçekleşmesinin sorunlu olduğunu vurgulayor: 1- Sendikal demokrasi ya da örgütçü demokrasi; 2- Doğru dan demokrasi ya da tam kitlenin katılımı, ademi merkeziyetçi, yeniden yapılanmış bir demokrasi. "Önce sendikal demokrasi. Her çabanın ardında CGT olarak kolektif görüş oluşturmak için tüm sendika üyelerinin toplantısı. Sendika üyesini sıkıştıdeğiştir, fakat ruh değiştiriyor, bugün sürgülen budur" (s.26) diyor. 1986 yılı Fransız toplumsal mücadelesinin görünümünü "Boşun eğine ankara" geriliyor. İnsanlar varolanın değiştirilmesini yeniden keşfediyor. Emek dünyası tüm boşalmış ya ayaklarının üzerine kalkıyor... Heyecan verici, zorlu olduğu kadar umut verici bir dönem" (s.31) olarak tanımlıyor.

YARIN 7. YIL ABONE KAMPANYASI

Bir sabah otobüse biniyorsunuz ve muavin size artık 100 lira değil, 250 lira ödemeniz gerektiğini söylüyor. Uykulu bir şaşkınlıkla istediği ücreti ödüyorsunuz. Sonra sinirleniyorsunuz; "Önceden haber verilebilirdi."

Zam terörü işte böyle bir şey. Yeni zam paketleri açılana kadar güvensiz, kuşkulu dolaşacaksınız. Elinizi attığınız her şey size zamları anımsatacak. "Bugün olmadı ama yarın mutlaka."
Akşam derginizi okumaya başlayacaksınız ve ne okuduğunuzu anlamayacaksınız bir süre. "Acaba bu kaç lira olacak?"

Şu bir gerçek, maliyet artışlarındaki oran ile ücret artışındaki oran çok farklı. Bir yıl önce fiyat ayarlaması yaptığımızda yeni fiyatımızın enflasyona karşı dayanıklılığı yaklaşık 7-8 ay sürüyordu. Sonrası maliyet ayarlaması dönemiydi. Ve fiyatımız bir yılda eskiyordu.

Şimdi ise fiyat ayarlaması yaptığımızda, yeni fiyatımızın enflasyona karşı dayanıklılığı 3-4 aydan fazla olamayacak. Yani fiyatımızın eskime süresi de kısaldı. Zam terörü karşısında maliyetleri kısmak bir çözümdür, maliyet artışlarını okura yansıtmak bir "çözilmdür".

Yarın 7 yıldır yayınlanıyor, 7 yıldır zamlara karşı çeşitli tepkiler gösteriyor. Bugün de iktidarın tüm gayretlerine karşın maliyet artışının tümünü sizlere yansıtmayı düşünmüyoruz.

◆ abone ücretimizi arttırmıyoruz!...

Abone ücretimiz 3 ay daha artmıyor. Üç ay daha
Yurtiçi yıllık abone ücreti 4800 lira.
Yurtiçi altı aylık abone ücreti 2500 lira.
Yurtdışı yıllık abone ücreti 41 DM
Yurtdışı altı aylık abone ücreti 21 DM.

◆ aboneler fiyat artışlarından etkilenmiyor!..

Abonelerimiz her zaman olduğu gibi abonelikleri süresince fiyat artışlarından etkilenmeyecekler.
Abonelerimize dergimizi yüzde 55 indirimli veriyoruz.
Dergimizin ederinin artmasıyla abonelerimiz bir dergiyi 900 lira yerine 400 liradan edinecekler.

◆ yarın abone kulübü kartı!..

Her Yarın abonesi, bir fotoğraf göndererek Yarın Abone Kulübü Kartı edinebilir. Bu kart ile Yarın'ın gece, konser vb. etkinliklerinden indirimli yararlanabilirsiniz.
Yeni etkinliklerimizi gelecek sayılarımızda duyuracağız.

◆ yarın abonelerine indirimli kitap!..

Yarın aboneleri Bilim ve Sanat Kitapları ile Yarın Yayınlarını yüzde 25 indirimle edinebilirler.

◆ yarın abonelerine her ay yeni armağanlar!..

Her ay 2 abonemize kitap, 2 abonemize 6 aylık abonelik, 2 abonemize kaset.

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - https://rantey.org